JUBILEJ FONDA FEDERACIJE ZA NERAZVIJENE SR I SAP KOSOVO

ZA SKLADAN RAZVOJ ZEMLJE

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) - U Privrednoj komori Jugoslavije danas je svečano obilježena dvadeseta godišnjica od osnivanja Fonda Federacije za kreditiranje bržeg razvoja privredno nedovoljno razvijenih republika i pokrajine Kosovo. Dodijeljene su 54 plakete radnim organizacijama, opštinama i istaknutim pojedincima koji su doprinijeli ostvarivanju politike razvoja nedovoljno razvijenih krajeva zemlje, što je preduslov za skladan i dinamičan razvoj Jugoslavije kao cjeline.

U prošle dvije decenije za ovu svrhu je, prema riječima direktora Fonda Momčila Blagovčanina - izdvojeno 1.356,8 milijardi dinara. Sredstva Fonda najvećim dijelom usmjeravaju se u razvoj sirovinskih grana, saobraćaja, trgovine i turizma. Zahvaljujući ovim ulaganjima društveni proizvod u nerazvijenim republikama i pokrajini Kosovo povećan je u protekle dvije decenije za 2,4 puta, a obim industrijske proizvodnje za 3,2 puta.

GOVOR RADOVANA VLAJKOVIĆA NA SASTANKU NESVRSTANIH

VAŽNA ULOGA U BORBI ZA MIR

NJUJORK, 23. oktobra - Jubilarno zasjedanje Generalne skupštine UN, kojem je prethodio značajan sastanak u Luandi, još jednom potvrđuje zajednički duh i bliskost principa, ideja i akcija svjetske organizacije i pokreta nesvrstanih zemalja - istakao je predsjednik Predsjedništva SFRJ govoreći juče u ime nesvrstanih zemalja Evrope, na plenarnom sastanku nesvrstanih u sjedištu svjetske organizacije u Njujorku.

Radovan Vlajković

Strana 6.

BANJALUKA, četvrtak, 24. oktobra 1985.
Broj 4540 Godina XLII Cijena 30 dinara

GLAS

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

BIBLIOTEKA "PETAR KOČIĆ"
Moše Pijade 12-a
78000 BANJALUKA

S NASTAVNICIMA „ZA ČIJIM JE RADOM PRESTALA POTREBA"

ŠKOLSKE „KATICE ZA SVE"

- U statusu „tehnološkog viška" u banjalučkim usmjerenim školama ima 115 profesora. Pet godina od zavođenja reforme je prošlo, ali još nije riješen ovaj, osnovni problem. Lični dohoci se primaju, solidarnost polaže ispit, ali dokle: struka, ugled, zdravlje tih ljudi dolazi u pitanje

Strana: 10.

PRVOG NOVEMBRA POČINJE PROIZVODNJA U RUDNIKU „OMARSKA"

STOP UVOZNOJ RUDI

● Rudnik željezne rude „na dugme" „Omarska" kod Prijedora, čija je izgradnja stajala 22,5 milijardi dinara, samo u prvoj fazi će proizvoditi milion i 650 hiljada tona kvalitetnog koncentrata godišnje i ubrzo eliminisati uvoz rude

Rudnik pod Kozarom izgrađen je udruženim sredstvima željezara, a zapošljavaće 700 mladih radnika i stručnjaka

PRIJEDOR, 23. oktobra - Budući najmoderniji jugoslovenski rudnik željezne rude u Omarskoj, čija je izgradnja i oprema stajala 22,5 milijardi dinara, biće otvoren 1. novembra. Ovaj rudnik „na dugme" samo u prvoj fazi će proizvoditi milion i 670 hiljada tona kvalitetnog koncentrata godišnje i ubrzo eliminisati uvoz rude, za koju svake godine naše željezare izdvajaju više od 70 miliona dolara.

Ovo su danas saopštili u Ljubijskim rudnicima, u čijem će sastavu raditi „Omarska".

Kolos pod Kozarom je izgrađen udruženim sredstvima Rudarsko-metalurškog kombinata Zenica, metalurških kombinata Smederevo i Sisak, slovenačkih željezara i sredstvima Fonda Federacije za brži razvoj nedovoljno razvijenih republika i SAP Kosovo. Ovo je jedan od prvih objekata u zemlji koji je na ovaj način podignut.

Puštanjem u rad prve faze „Omarske" godišnja proizvodnja robne rude u Ljubijskim rudnicima će se povećati sa sadašnjih 2,3 na 3,9 miliona tona, a do 2.000 godine će dostići oko osam miliona tona. Time će se ujedno znatno povećati proizvodnja čelika u zemlji, posebno u RMK Zenica.

Ovaj rudnik, gdje je utvrđeno blizu 74 miliona tona eksploatacionih rezervi, prostiraće se na oko 800 hektara i imaće tri površinska kopa, a zapošljavaće 700 mladih radnika i stručnjaka. O kakvoj se rudi radi najbolje ilustruje činjenica da će poslije obogaćivanja zbirni kvalitet koncentrata dostići 53 odsto gvožđa i visoko kotirati i na svjetskom tržištu željeznih ruda.

ZI. ĐURIĆ

TEŠKA SAOBRAĆAJNA NESREĆA KOD OBRENOVCA

Dvoje mrtvih, više povrijeđenih

● Poginuli putnik autobusa Živan Pantić (31) i Svetozar Simić (33), vozač kamiona beogradske građevinske organizacije „Auto-put", koji je prouzrokovao sudar sa autobusom valjevske „Strele"

BEOGRAD, 23. oktobra - Jutros oko 7,30 sati kod Obrenovca je došlo do teške saobraćajne nesreće. Autobus valjevske „Strele", koji se iz Obrenovca kretao prema Beogradu, sudario se sa kamionom tipa „raba" koji se kretao u suprotnom pravcu. Sudar je bio težak tako da je kamion uletiuo u autobus i nanio teže i lakše povrede većem broju putnika.

Osim vozača kamiona koji je poginuo na licu mjesta, na Ortopedskoj klinici u Beogradu od teških zadobijenih povreda umro je jedan putnik.

Već u 7,40 na lice mjesta su izišli organi saobraćajne milicije. Svi povrijeđeni putnici su do 8 sati prebačeni, ili kolima hitne pomoći, ili privatnim vozilima, koja su u tom momentu prolazila pored mjesta nesreće.

Dispečer službe hitne pomoći Dragoljub Katunac obavijestio nas je da je četiri teško povrijeđena putnika prevezao na Neurohiruršku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu. Od ukupno 10 lakše povrijeđenih, petorici se pruža pomoć u Ortopedskoj, dvojici u Neurohirurškoj, a trojici na Klinici za uho grlo i nos.

Strana 9.

„JELŠINGRADOV" TAS PROŠIRUJE POSLOVNI PROSTOR

ULAGANJA U VEĆU PROIZVODNJU

● Počela izgradnja nove proizvodne hale ● Vrijednost ukupnih ulaganja premašuje dvije milijarde dinara ● Proširenje poslovnog prostora omogućava povećanje proizvodnje savremenih mašina, veoma traženih na svjetskom tržištu.

Strana 4.

OD OVOG BROJA NOVI FELJTON „GLASA"

Kuda su išli vozovi bez voznog reda?

Četiri je decenije od kada su vozovima bez voznog reda krenuli Krajišnici u Banat, Bačku, Srem i Baranju. Kad je rat završen, više od 3,3 miliona stanovnika u Jugoslaviji nije imalo krov nad glavom. U Vojvodini su ostala pusta sela bivših folksdojčera, a u krajevima gdje su protutnjale ofanzive uništeni su domovi, popaljeni, gotovo sva imovina je nestala. Ratnici su se vraćali na zgarišta.

Vlada Demokratske Federativne Jugoslavije donijela je 23. avgusta 1945. godine Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji. Želja je bila da se ostvari parola „Zemlja seljacima - fabrike radnicima."

Krenule su kolone kolonista u Bačku, Banat, Srem... Sva imovina nosila se u zavežljaju, a u novom kraju država im je obezbjeđivala zemlju, kuće, alatke. U Vojvodini je odvojeno 500 hiljada katastarskih jutara zemljišta da se podijeli kolonistima.

Kako se kretalo, kako se u početku živjelo, kako su kolonisti dočekali Rezoluciju Informbiroa i kako danas žive govorimo u feljtonu koji objavljujemo od ovog broja.

Strana 14.

U POJAVNICAMA KOD BOSANSKOG NOVOG

LOKOMOTIVA PREPOLOVILA KAMION

STRANA 9

NJEGOVANJE TRADICIJA REVOLUCIJE

KOLIKO MOŽE SEKCIJA

● Novi oblik djelovanja u okviru opštinske boračke organizacije Banjaluka, Sekcija bivših logoraša djece, sada je pred zadatkom da pokaže koliko može i čime treba da se bavi ● Prvi koraci govore više od želje da ono što je zapisano u programu rada ne ostane samo na papiru

Bivši logoraši djeca, zatočenici, politički zatvorenici i deportirci osnovali su svoju sekciju. Taj novi oblik djelovanja u okviru opštinske boračke organizacije Banjaluka, sada je pred zadatkom da pokaže koliko može i čime treba da se bavi. Na nedavnoj skupštini usvojen je program rada za narednu godinu, ali zalet već treba hvatati da ono što je zapisano ne ostane samo na papiru.

Razumljivo je, stoga, htijenje odbora da se ponešto u startu učini što će ubuduće olakšati aktivnost i usmjeriti je na one sadržaje koji će uticati da se sekcija brže afirmiše. Okupljanje što većeg broja članova i njihovo uključivanje u rad uslov je da se to postigne. Osnivačka skupština nije ispunila očekivanja u smislu masovnijeg prisustva, ali je pobudila interesovanje mnogih poslije njenog održavanja.

Ljudi su nešto čuli, raspitujući se saznavali više i uvjerili se da po svom „ratnom statusu" pripadaju ovoj sekciji. Podaci nisu potvrđeni, ali se procjenjuje da u Banjaluci živi i radi oko stotinu i pedeset bivših malih logoraša i drugih koji su prošli sličan put i nose ožiljke prošlog rata. To treba zabilježiti, ustanoviti evidenciju. Neki upitnici postoje u arhivi Opštinskog odbora SUBNOR-a, popunjeni su ranije, ali ih treba provjeriti. Uporedo s tim poslom obavlja se i popunjavanje novih upitnika u odboru sekcije i u mjesnim udruženjima SUBNOR—a.

Za nešto ozbiljniji rad, koji se nikako ne bi smio mjeriti brojem održanih sastanaka rukovodstva, već konkretnim djelovanjem — neophodna su makar i minimalna sredstva. Uz ono što bi se namjenski izdvojilo iz boračke kase, bila bi i članarina — mjesečno trideset dinara. Ovaj simbolični fond značio bi više kao podsticaj organizacijama udruženog rada da se razumijevanjem prihvate molbu odbora da i materijalno podrže prve korake sekcije bivših logoraša — djece.

Poznato je da besparica muči svakoga, manje ili više, ali koja hiljada dinara ne bi predstavljala opterećenje za OOUR, ili radnu organizaciju. Stoga treba vjerovati da pismo u tom smislu, koje će stići u udruženi rad na konkretnu adresu, neće ostati zatureno u nekoj fioci opšte službe.

Zaključci odbora o tome proširuju se i na misao da je sekcija dužna, prije svega, da svojom raznovrsnijom aktivnošću čuva i njeguje vrijednosti revolucije. Časovi istorije u školama ili povodom značajnijih događaja, samo su jedan vid te zadaće. Nekadašnji dječaci, koji su doživjeli ratne strahote i prošli logorska mučilišta, mogu o tome da kazuju živo, jezikom prijemčivim za osnovce. Takve sudbine plijene dječiju pažnju, mnogo više nego teme iz rata koje su tom uzrastu manje dokučive, pogotovo ako su zasute kotama i drugom vojnom terminologijom, a nisu doživljene.

Povjerenje da neko može izvoditi čas istorije, podrazumijeva sklonost, sposobnost za to, o čemu će se odbor sekcije brižljivo starati.

Trajnije od sjećanja, ili usmene priče, su svakako pisane riječi onoga što treba da ostane generacijama. Građa za knjigu, ili knjige, je u ljudskoj duši mnogih bivših malih logoraša. Treba je sakupiti, obraditi, izdvojiti iz nje ono što znači poruku, a sve je to obiman i mukotrpan posao. On se uz svesrdno angažovanje posebne komisije i svakog člana sekcije, neće uspješno dovesti do kraja ako ne bude i materijalno podržan.

M. MILINOVIĆ

PRENOSIMO **Večernji list**

Provokacija s predumišljajem

Split je, evo, za kratko vrijeme treći, četvrti put poprište grube i primitivne nacionalističke orgije. Posljednji ispad u nedjelju navečer nakon završetka nogometne utakmice između starih takmaca „Hajduka" i „Crvene zvezde" u samom središtu grada, koliko god u sebi nosio niske navijačke revanšističke strasti i možda bio njima neposredno inspiriran, po svojoj dimenziji težak je neprijateljski akt gotovo bez presedana na našoj društvenoj sceni.

Valja jasno i glasno reći: nije to bio obračun navijača dva kluba iniciran nekakvim neraščišćenim sprotskim računima, nego otvoren vandalski atak na temeljne vrijednosti naše revolucije — na bratstvo i jedinstvo, na Titovu i avnojsku Jugoslaviju. Kakvo ime dati momcima navodnim navijačima domaćeg kluba, koji po gradu presreću golobrade mladiće kratko ošišane kose, pitaju ih tko su i odakle su, deru im legitimacije, udaraju ih i potom grubo, vandalski i nasilnički bacaju s rive u more?

Nije li takvo divljačko postupanje s pitomcima Mornaričkog školskog centra — mladićima što su jesenas iz svih krajeva Jugoslavije stigli u Split [illegible] dana postanu starješine na Prekookružanih snaga — najgrubiji, otvoreno neprijateljski nastrtaj i na našu armiju? Jest, to je nedvojbeno, i zato taj najnoviji splitski slučaj kao i dva—tri ranija, mora dobiti kvalifikaciju teške neprijateljske provokacije koja nikoga niti može niti smije ostaviti mirnim, ravnodušnim i spokojnim.

Split, grad koji se može podičiti da je ovoj zemlji i revoluciji dao sve što se moglo dati, postaje, eto, poprište najgrubljeg nasilničkog, neprijateljskog ponašanja jednog dijela mladih ljudi.

S pravom se stanovnici Splita, svi njegovi dobronamjerni građani pitaju: tko to i zašto, u čije ime hoće i želi skinuti aureolu istinske pripadnosti te sredine najsvjetlijim zasadima naše revolucije? Tko je režiser i tko organizirano vuče konce?

Opet će, kao i o minulim dogadajima, policija, pravosudni i drugi organi reći svoje. Ali, time se uglavnom zadovoljava zakonska forma i procedura, bez dovoljno opipljivih garancija da se sutra, u nekoj drugoj prilici, neće slično ponoviti. Pažljiva analiza uzroka zasigurno će odvesti svakog dobronamjernog na trag odgoja mlade generacije, najprije u obitelji, a potom u školi i u čitavom društvenom životu. Jesmo li na tim ključnim točkama gdje se formira mladi čovjek, njegova ličnost i njegov karakter dosta učinili sve da socijalistički i patriotski, human i dostojanstven svjetonazor apsolutno prevagne i postane životna konstanta za sve? Bojimo se da su mnogi, uključujući i nemali broj društveno—političkih subjekata, na tome ključnom sektoru ostali poprilični dužnici. Naravno, ne samo u Splitu.

Milan MUDRONJA

IZDVOJENO

Nisu trijezni

„Kako da uspješnije počnemo borbu protiv alkoholizma kad su prvi ljudi u općini najveći ljubitelji čašice! Mogu reći da su baš mnogi općinski rukovodioci i direktori radnih organizacija najveći alkoholičari. I kad im dođemo s programom borbe protiv te bolesti, oni nam ne daju nikakvu podršku. Najgore je što ih radnici često vide da piju; teško je onda provesti program borbe protiv alkoholizma u našem mjestu."

Tako je govorio jedan psihijatar na nedavnom Evropskom kongresu o prevenciji alkoholizma održanom u Opatiji. Jedan drugi sudionik je rekao da oni nemaju takvih problema: opštinski rukovodioci daju im podršku u borbi protiv prekomjernog uživanja žestoke kapljice, ali time žele zapravo prikriti svoj alkoholizam. Treba liječiti druge, a njih neka ostave na miru.

Možda to nije ništa novo? Sudeći naročito po privrednoj situaciji u nekim općinama, rukovodioci im odavno nisu trijezni.

S. JOLIĆ

REKLI SU...

Elektroprivreda

Prevelika isparcelisanost udruženog rada i predominantna uloga republika i pokrajina u energetskoj politici pojačana je bila i veoma sporim zaživljavanjem ekonomskih kriterijuma u investicijama, proizvodnji i potrošnji elekrične, pa i ne samo nje. To nas je i dovelo do toga da svako ima „svoje" elektrane, svoju ekonoomiju, pa, logično, i svoje gubitke...

/Dušan Čkrebić, na svečanosti 40. godišnjice Elektroprivrede Srbije/

Protiv pozicija jačeg

Sadašnje opasno stanje u međunarodnim odnosima, zategnutost i koračanje po ivici ambisa, pokazali su da se mir ne može sačuvati blokovskim nadmetanjem i težnjom za poziciju jačeg. Mir može biti stabilan u svetu ravnopravnosti među ljudima, narodima i državama. Boreći se za takav mir, za mirno rešavanje svakog međunarodnog problema, nesvrstanost se afirmisala kao podstrek koji izražava interes svih ljudi i naroda sveta.

/Lazar Mojsov, član Predsjedništva SFRJ na oktobarskim svečanostima u Kraljevu/.

BILJEŽIMO

Uejena muzikanata

U Opštinskoj konferenciji SSO Bosanska Dubica ponovo je aktualizirano pitanje takozvanih „divljih grupa". O čemu se zapravo radi? Među omladinom, pogotovo seoskom, proljetos je bilo dosta peripetija oko ulaznica za igranke. Mnogi nisu bili upoznati sa cjenovnikom Opštinske konferencije SSO da se često dešavalo da su pojedine mjesne konferencije naplaćivale dvostruko skuplje ulaznice. To je bilo proljetos, a evo ponavlja se i ovih dana.

Predstavnici nekih mjesnih konferencija obračaju se sada Predsjedništvu OK SSO u vezi s tim, ističući da se to kao problemom javlja u dane vikenda kada u njihovoj sredini treba da svirajo lokalne rok—grupe. A pravila su jasna: cijena jedne ulaznice je stotinu dinara. Međutim, u nekim sredinama cijene se kreću od 120 do 150 dinara.

Zašto je to tako, nije teško zaključiti. Muzičari su počeli da ucjenjuju pod izgovorom da će druga sredina dati više. Tako se za običnu svirku izdvaja koliko i za koncert neke poznatije grupe u većim gradovima. Skreće pažnju da se to dešava uvijek u istim sredinama: Agincima i Čitluku. Ovoj pojavi mora se stati u kraj, pogotovo ako se ima u vidu da grupe za jednu noć „zarade" tri do četiri miliona starih dinara

M. DŽINIĆ

TRANSFORMACIJA PRIVREDNIH KOMORA

Okretanje privredi

● Reorganizacija osnovnih privrednih komora u Bosni i Hercegovini znači okretanje komora i komorskih tijela udruženom radu i neposrednije bavljenje problemima privrede.

Bez većih primjedbi na zajedničkoj sjednici Koordinacioni odbor za samoupravno organizovanje i udruživanje rada i sredstava i Koordinacioni odbor za razvoj privrede, sistemska pitanja i ekonomske odnose s inostranstvom u Osnovnoj privrednoj komori Banjaluka sumirali su rezultate rasprave u komorskim udruženjima o predstojećoj samoupravnoj transformaciji i organizaciji privrednih komora u Bosni i Hercegovini.

Suština transformacije komora je u tome da one i njena tijela budu više u funkciji udruženog rada, da se više bave pitanjima iz tekuće problematike, investicijama, problemima reprodukcije, a manje analiziranjem onoga što je prošlo.

Rasprave o transformaciji komore i spajanju pojedinih udruženja spuštena je upravo do udruženja i koordinacionih odbora da se čuju svi prijedlozi i mišljenja, da se konačno na usaglašavanju u Privrednoj komori Bosne i Hercegovine riješi i usvoji takva organizacija gdje će se komorski organi više okretati udruženom radu i gdje bi organizacije udruženog rada u komorama mogle više nego do sada doći do valjanih podataka o kretanjima i na unutrašnjem i na spoljnom tržištu.

Nije od presudnog značaja kako će se organizovati udruženja po komorama, već je najvažnija — kako je naglasio Boško Cvjetković, delegat na pomenutoj zajedničkoj sjednici oba koordinaciona odbora — da udruženja rade efikasnije, da tako pokažu da su na usluzi udruženom radu.

O pregrupisavanju udruženja u komorama, pa i u OPK Banjaluka može se koja reći. Izostala je, recimo, rasprava delegata o tome kako će ubuduće moći efikasno da rade četiri udruženja zajedno, koja su do sada bila odvojena. Radi se o tome da ona komorska udruženja koja pripadaju industriji, budu zajedno, pošto će u novoj transformaciji komora biti tretirana posebno kao oblast industrije.

Neka udruženja koja imaju viši opšti društveni interes, kako je naglasio Milenko Hrnjaz, potpredsjednik OPK Banjaluka, kao što je na primjer, energetika, biće konstituisana na nivou Privredne komore Bosne i Hercegovine, ali će se zato saradnja odvijati preko koordinacionih odbora u osnovnim privrednim komorama.

Kad je riječ o maloj privredi preovladalo je stanovište da ne bi trebalo da se pripaja nekom granskom udruženju bez obzira na sve dodirne tačke s nekom granom privrede. Razlog je jasan: malu privredu u narednom srednjoročju, koje je na pragu, očekuju veliki izazovi. Nema više velikih programa, a malih će biti dosta koje treba u narednom srednjoročju realizovati.

P. MATAVULJ

R. MARIČIĆ

„GLAS" List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas" Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovodnog odbora NIGRO „Glas" Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan, (banjalučka hronika) Emin Krbić, (popodnevni desk) Tomo Marić, (sport), Milos Milosević (Bosanska krajina), Arif Šišmiš (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronike), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas" Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Gronda Rogulić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa" izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas" izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine", a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine". Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas". Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas" je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas" izlazi kao dnevni list.

IDEJNO—POLITIČKA I AKCIONA OSPOSOBLJENOST SK NA VISOKOŠKOLSKIM ORGANIZACIJAMA U BANJALUCI

INDEKS, PA OSTALO

●Svega 40 zapisnika o održanim partijskim sastancima, koji su u OK SK Banjaluka stigli u prvih devet mjeseci ove godine, svjedoče o nedovoljnoj aktivnosti ●Na Univerzitetu „Đuro Pucar Stari" djeluje 2.907 komunista, što je 13 odsto ukupnog članstva opštinske organizacije SK

BANJALUKA, 23. oktobra — Nakon uvodnog izlaganja o nekim aktuelnim pitanjima idejno-političke i akcione osposobljenosti Saveza komunista na visokoškolskim organizacijama danas je sjednici Predsjedništva OK SK Banjaluka naglašeno da je potrebno mnogo više aktivnosti, između ostalog i zbog toga što je ovdje koncentrisano 13 odsto članstva u opštinskoj organizaciji SK Banjaluka.

Izdvojimo samo podatak da je od početka godine do septembra prispjelo svega 40 zapisnika o održanim partijskim sastancima. Ova cifra nedvosmisleno govori da je partijski život na Univerzitetu „Đuro Pucar Stari" zahvatila velika pasivnost.

Na visokoškolskim organizacijama je 2.907 članova Saveza komunista u 27 osnovnih organizacija. Sadašnjim načinom organizovanja OO SK su formirane prema godinama studija.

— Ovakav način organizovanja nije zastupljen u nekim visokoškolskim organizacijama izvan Banjaluke i o svemu tome treba dobro razmisliti. Situacija kod nas je plaćanje ceha brzom razvoju Univerziteta. Moramo se zamisliti i nad podatkom da je samo polovina predavača u članstvu Saveza komunista, kao i nad činjenicom da imamo glomazne osnovne organizacije. U sadašnjoj situaciji, kada su uočljive migracije predavača u privredu, u naredne dvije, tri godine možemo doći u još složenju situaciju — naglasio je Drago Branković.

Pomenimo, primjera radi, da OO SK I godine Ekonomskog fakulteta ima 230, Mašinskog 208, Elektrotehničkog 176 članova...

— Uočljivo je, naglasila je Rada Božić, bježanje od tema koje su studentska svakodnevnica, bar prema zapisnicima i našem učešću na pojedinim sastancima. Prvenstveni cilj je završiti studij pa smo svjedoci nezamjeranja, oportunizma i sličnih ponašanja koja nisu svojstvena Savezu komunista. Da nije toga manje bi bilo i slučajeva poremećenih ljudskih odnosa.

Sveto Dojčinović je govorio o položaju mladih, o angažovanju društva u stvaranju uslova za okupljanje i djelovanje mladih koje je mnogo manje u stvarnosti nego što bi se to reklo po proklamovanim ciljevima u kojima ne manjka podrške.

Jasno je da se nad ovim pitanjem valja dobro zamisliti i naći najpogodniji način da se pokrene partijska aktivnost na visokoškolskim organizacijama. Današnji studenti će uskoro biti najkreativniji kadrovi u privredi i društvenim djelatnostima. Četiri, pet godina studentskog života bi i zbog toga moralo biti prožeto živom partijskom aktivnošću da bi ti mladići i djevojke danas, sutra mogli valjano obavljati poslove koji su pred njima i biti aktivni članovi partijskih organizacija u kojima će sutra djelovati.

Zaključak Predsjedništva OK SK Banjaluka je da se organizuje sastanak sa sekretarima OO SK i predsjednicima akcionih konferencija. Valjda se neće dogoditi, kao što je nekad bilo, da se organizuje tematska konferencija kada to inicira Komitet, a onda čeka da neko ponovo „pogura".

A. KASIPOVIĆ

NA KORČANICI DANAS POČINJE DVODNEVNO SAVJETOVANJE O SIROVINSKOJ OSNOVI BOSANSKE KRAJINE

Koliko ima uglja?

PRIJEDOR, 23. oktobra — U prostorijama memorijalnog kompleksa „Korčanica" na legendarnom Grmeču sutra počinje dvodnevno savjetovanje bosanskohercegovačkih geoloških i rudarskih stručnjaka, koje su organizovali Osnovna privredna komora Banjaluka, Rudnik mrkog uglja „Kamengrad" i Društvo inženjera i tehničara Ljubijskih rudnika. Oni će raspravljati o temi „Sadašnje stanje sirovinske baze i dalja geološka istraživanja na području Bosanske krajine".

Na ovom dvodnevnom skupu naučnih radnika, inženjera i tehničara, biće podneseno dvanaest referata o ležištima i pojavama uglja u Bosanskoj krajini i njihov geološko-ekonomski značaj, perspektivnim mogućnostima korištenja termalnih resursa ovog područja, površinskoj eksploataciji u Sansko-kamengradskom bazenu, problematici i mogućnostima eksploatacije uglja u Ramićima kod Banjaluke, zatim o novim pojavama i ležištima uglja na području Lješljani — Bukova Kosa, ostalim mineralnim sirovinama u Bosanskoj krajini...

Očekuje se da će nakon savjetovanja učesnici i gosti posjetiti rudnike „Kamengrad", Tomašicu i Omarsku, gdje će se upoznati sa proizvodnjom mrkog uglja i željezne rude i narednim zadacima rudara.

ZI. ĐURIĆ

PREDSJEDNIŠTVO OPK BANJALUKA O JESENJIM POLJOPRIVREDNIM RADOVIMA

Kasne ozime kulture

BANJALUKA, 23. oktobra — Berba kukuruza i sjetva ozimih kultura su u velikom zakašnjenju. Osnovni razlozi su dugotrajna suša, nedostatak radne snage i slabiji rad štabova u mjesnim zajednicama nego ranijih godina.

Ovo je u najkraćem ocjena koja je izrečena na današnjoj sjednici Predsjedništva OPK Banjaluka.

Od 82.000 hektara kukuruza do danas je brano tek 50.000. Prosječan prinos je manji od prošlogodišnjeg za 25 do 30 odsto. U individualnom sektoru prosječan prinos je oko dvije tone u 800 kilograma po hektaru, a na njivama društvenog sektora oko četiri tone i 200 kilograma. Do sada je otkupljeno samo 12.000 tona kukuruza — jedva trećina od planiranih količina.

I sjetva ozimih kultura se odvija ispod svih očekivanja. Sjetvenog repromaterijala i mehanizacije ima dovoljno, ali dugotrajna suša nije omogućila oranje njiva na vrijeme, pa je sada sasvim neizvjesno kako i kada će se ovaj posao okončati. Do sada je od planiranih 58.000 hektara zasijano samo oko 20 odsto.

OPŠTINSKA KONFERENCIJA SSRN ČELINAC

OCJENA VLASTITE PRAKSE

ČELINAC, 23. oktobra — U opštinskoj organizaciji SSRN u Čelincu već je počela aktivnost u pripremama i provođenju izbora za delegacije i delegate skupština društveno-političkih i samoupravnih interesnih zajednica. Analiziraju se stečena iskustva koja treba više koristiti u narednom mandatnom periodu. Ovo je, između ostalog, rečeno na današnjoj sjednici Opštinske konferencije SSRN Čelinac na kojoj je utvrđen program i plan društveno-političke aktivnosti priprema i provođenja izbora.

Na današnjem sastanku istaknuto je da su proteklom mandatnom periodu ostvareni zapaženi rezultati u funkcionisanju delegatskog sistema. Na inicijativu delegacija u mjesnim zajednicama uspješno se organizuju i provode akcije komunalne izgradnje razvoja poljoprivrede iz proizvodnje hrane.

S.M.

OK SSRN KOTOR—VAROŠ

USVOJEN IZBORNI PROGRAM

KOTOR—VAROŠ, 23. oktobra — Izborna aktivnost u opštinskoj organizaciji SSRN u Kotor—Varošu prilika je da se radni ljudi i građani mobilišu na donošenju planova razvoja, pri čemu će posebno mjesto zauzimati aktivnost na usvajnaju programa zapošljavanja. Ovoje istaknuto na današnjoj proširenoj sjednici OK SSRN, na kojoj je usvojen program izborne aktivnosti. Značajno mjesto će se dati analizi rada u protekle četiri godine i zadacima na osposobljavanju organizacija SSRN na unapređenju metoda i sadržaja rada.

Delegati su, takođe, razmatrali program realizacije opštinskog samodoprinosa. U diskusiji je data podrška zavođenju novog samodoprinosa, kojim se predviđa obezbijediti 507 miliona za otvaranje novih radnih mjesta.

D.K.

TRIBINA MLADIH

Neiskorišten omladinski potencijal

Banjaluka, 23. oktobra — U okviru ciklusa Tribina mladih sinoć je profesor Miodrag Živanović održao predavanje o temi „Protivrječnosti mlade generacije u našem društvu".

Pitanja kao što su položaj mlade generacije, sistem obrazovanja, problem zapošljavanja, kadrovska politika, te stanje svijesti i sistema vrijednosti, koja je Živanović dotakao, zainteresovala su i isprovocirala široki auditorijum banjalučkih srednjoškolaca i studenata. Dijalog koji je potom vođen pokazao je da mladi imaju daleko širi krug interesovanja, nego što je rok-muzika i kultura, kako se to obično misli. Posebna pažnja bila je usredsređena na kadrovsku politiku i kritiku postojeće prakse negativne selekcije kadrova, te pitanje kako na rukovodeća mjesta u omladinskoj organizaciji i društvu izabrati zaista najsposobnije i najbolje.

Ipak, najkrupnije je pitanje kako pokrenuti omladinske mase na akciju, kako usmjeriti i pravilno iskoristiti potencijal mlade generacije, a znanje koje nose upotrijebiti na najbolji mogući način.

Prepuna sala Skupštine opštine, gdje su ova pitanja otvorena, najbolji su dokaz interesovanja mladih Banjalučana za slične teme i dileme.

Organizator ciklusa pod nazivom „Tribina mladih" je Centar za marksističko obrazovanje i političke studije „Veselin Masleša" i OK SSO Banjaluka.

Ž.L.

VIJEĆE MJESNIH ZAJEDNICA SO BANJALUKA O ISPITIVANJU PORIJEKLA IMOVINE

NEZAMJERANJE KAMEN SPOTICANJA

BANJALUKA, 23. oktobra — I na današnjoj sjednici Vijeća mjesnih zajednica Skupštine opštine Banjaluka najburniju raspravu izazvala je rasprava o ispitivanju porijekla imovine. Pljuštale su oštre izjave delegata, očito nezadovoljnih onim što je do sada urađeno u toj oblasti. Međutim, sve one su bile uopštene, bez i jednog konkretnog primjera i podatka o ljudima koji se na nezakonit način bogate, ili su se već obogatili.

Jedan delegat je govorio o izdavanju čekova bez pokrića i o nekim „krupnim ribama", misleći valjda, na neke funkcionere koji su u više navrata dizali nezarađene pare. Drugi delegat je, opet, govorio o nezakonitoj sječi šuma i moglo bi se slobodno reći o neorganizovanosti društvenog sektora u toj oblasti i upitao se zbog čega se privatnicima daje da proređuju šumu i drvo prodaju po važećim tržišnim cijenama koje baš i nisu pristupačne.

Na ovom skupu se čulo još nekoliko takvih slučajeva. Svi oni ukazuju, na neke negativne pojave u našem društvu, a imena kao što je to već uobičajeno — nigdje. I dalje se, dakle, ide linijom manjeg otpora i linijom nezamjerenja i kritikuje slab i neefikasan rad nadležnih službi Skupštine opštine. Na ovom, kao i na svim ranijim skupovima, koji su raspravljali o ovoj problematici, zaključeno je kako se ispitivanju porijekla imovine u narednom periodu mora posvećivati mnogo veća pažnja.

Šta se, recimo, može očekivati od akcije na ispitivanju porijekla imovine ako se kao na današnjoj sjednici i na sličnim skupovima traži jedna opštejugoslovenska, dobro organizovana i efikasna akcija. Valjda bi bilo mnogo logičnije da se smeće najprije očisti ispred svoje kuće, pa tek onda da se razgovara o drugima. U Banjaluci se do sada, naravno, nije tako radilo.

V. DUBOČANIN

KAKO OBEZBIJEDITI POTREBNE SIROVINE

Kukuruz iz Slavonije

Za potrebe Tvornice stočne hrane iz Nove Topole, AIPK „Bosanska krajina" obezbjeđiće 20.000 tona kukuruza, a preostale količine ugovorene su u Slavoniji

Konvoj sa kukuruzom čeka na istovar

NOVA TOPOLA, 23. otkobra — Pred kapijom Tvornice stočne hrane u Novoj Topoli velika gužva — kamioni sa prikolicama u redu, dugom i nekoliko kilometara, čekaju istovar ovogodišnjeg roda kukuruza. Da li je [illegible] i nored sušnog ljeta, tako d[illegible] da će se ovom preradivačkom kapacitetu obezbijediti dovoljno sirovine — to je pitanje koje se samo od sebe nametne. Jer, da bi Tvornica normalno radila potrebno je 40.000 tona zlatno-žutog zrnja.

— Ima dana kada se čeka i po 24 sata da bi se došlo na red za istovar. Gubi se mnogo vremena, ali šta se tu može, izgleda da smo svi požurili da u jednom danu isporučimo ugovorene količine — jada nam se jedan vozač šlepera.

— U silosima je smješteno već 15.[illegible] tona. Ugovorene su isporuke i sa drugih područja. Tako će nam IPK „Osijek" isporučiti 7.000 tona, isto toliko i PIK „Vinkovci", a PIK „Kutjevo" 6.000 tona. Kukuruz polako pristiže i nema bojazni da ćemo oskudijevati u sirovinama — tvrdi Marko Karan, direktor Tvornice stočne hrane u Novoj Topoli.

R.M.

BANJALUKA: KAKO SE ODVIJA AKCIJA „BEZBJEDNOST U SAOBRAĆAJU 85"

UVEČATI SAOBRAĆAJNU KULTURU

●Bezbjednost u saobraćaju briga je čitavog društva — ali i svakog pojedinca

BANJALUKA, 23. oktobra — Ne smije se dozvoliti da građani Banjaluke steknu utisak da se akcija „Poštujmo saobraćajne propise 85" odvija stihijno i kampanjski, rečeno je na današnjoj sjednici Odbora za provođenje ove akcije, održanoj u OK SSRN Banjaluka. Neki od nosilaca poslova u okviru ove akcije već su otpočeli svoje aktivnosti, a drugi će se blagovremeno uključiti, tako da se i ove godine može očekivati njeno uspješno provođenje.

Akcija se odvija tokom oktobra, novembra i decembra. Njeni su ciljevi mnogostruki, a težnja je da se, između ostalog, preventivnim i drugim mjerama otklanjaju negativne pojave i njihove posljedice, i tako ublaži sadašnje (nepovoljno) stanje bezbjednosti saobraćaja. Pri tom je važno napomenuti da je bezbjednost u saobraćaju briga društva u cjelini - ali i svakog pojedinca. Akcija stoga treba da doprinese i podizanju na viši nivo saobraćajne kulture kod svih učesnika u saobraćaju. Jer, procjene ukazuju da bi se broj saobraćajnih nezgoda mogao znatno umanjiti: U ZOIL-u na primjer smatraju da kad bismo bili tek za nijansu savjesniji vozači, broj nezgoda bi bio za oko 40 procenata niži, nego danas. Ovo, pak, mnogo znači s obzirom na izgubljene ljudske živote — ali isto tako i s obzirom na broj trajno nesposobnih lica, kao i na visinu i iznose materijalnih šteta. Samo za prvih devet mjeseci ove godine, po ovom osnovu je isplaćeno oko 33 milijarde dinara, što su veoma visoka sredstva.

No, koje god brojke da se uzmu iz oblasti bezbjednosti u saobraćaju, svima je zajedničko to da ozbiljno upozoravaju. Otuda je nužno da sve one budu znanto prisutnije u svijesti svih učesnika u saobraćaju. U tom cilju će, u okviru ove akcije, znatan naglasak biti stavljen na predavanja, razgovore i filmske projekcije po mjesnim zajednicama, školama i radnim organizacijama.

D. SOČANSKI

UMRO ILIJA ŠINIK

BOSANSKA GRADIŠKA, 23. oktobra - Juče je u Medicinskom centru Bosanska Gradiška u 78. godini života, umro Ilija Šinik, nosilac „Partizanske spomenice 1941" iz Gornjih Podgradaca.

Ilija Šinik se 1941. godine, uključio u redove Drugog krajiškog narodnooslobodilačkog partizanskog odreda na Kozari. Bio je borac Pete, Jedanaeste i Dvadesete krajiške brigade. Iz rata je izašao sa činom kapetana prve klase i kao ratni vojni invalid.

Sahrana Ilije Šinika obaviće se sutra u 14 sati na Vujića groblju u Gornjim Podgradcima.

D.M.

„JELŠINGRADOV" TAS PROŠIRUJE POSLOVNI PROSTOR

ULAGANJA U VEĆU PROIZVODNJU

● Počela gradnja nove proizvodne hale ● Vrijednost ukupnih ulaganja premašuje dvije milijarde dinara ● Proširenje poslovnog prostora omogućava povećanje proizvodnje savremenih mašina, veoma traženih na svjetskom tržištu ● Iskustva govore da se investicije u mašinogradnji brzo isplaćuju ● Građevinske radove izvode „Krajina" i „Vrbas"

Počela je gradnja nove proizvodne hale „Jelšingradove" Tvornice alatnih strojeva. Sve ovo je, s obzirom na to da je riječ o trenutno najvećoj privrednoj investiciji u Banjaluci, dosta neuobičajeno za naše navike, ali je primjereno vremenu u kojem živimo. Nema n i svečanosti tim povodom kao ranijih godina.

Vrijednost ovog investicionog zahvata je dvije milijarde i 40 miliona dinara. Vlastito učešće OOUR-a TAS je 286 miliona, iz Fonda Federacije za nerazvijene obezbijeđeno je 570 miliona, a iz sanaciono razvojnih sredstava za otklanjanje posljedica potresa 385 miliona dinara. Ostalo su razni bankarski i drugi krediti.

- U posljednje vrijeme postojeća proizvodna hala i mašinski park ne omogućavaju sve što bismo željeli i morali kao jedan od najzapaženijih jugoslovenskih, pa i evropskih proizvođača alatnih mašina. Tržište postaje sve probirljivije, a konkurencija van granica zemlje sve jača i to je ono što nas je opredijelilo za brzo proširenje i modernizaciju proizvodnje. Ova ukupna brojka za neupućene može djelovati ogromno, ali to je dovoljno tek za prvu fazu ostvarivanja našeg cilja. Da su sredstva trostruko veća tek bi onda bila dovoljna - kaže **Vjekoslav Golubović**, direktor OOUR-a TAS.

Dobri poznavaoci privrednih prilika znaju da se investicije u mašinogradnji po pravilu brzo isplate. Svjedoči to i primjer sadašnje tvornice u Banjaluci. Počela je rad prije nepunih osam godina. Za ovo kratko vrijeme izrasla je u najveću jugoslovensku tvornicu alatnih mašina za obradu metala deformacijom. Ni dinare nema duga, a svake godine ostvarivani su izuzetno dobri proizvodni i finansijski bilansi. Ilustracije radi, vrijednost ovogodišnje proizvodnje biće sedam milijardi dinara, a od toga bezmalo 20 odsto naći će se u fondovima. Zaposleni u ovom kolektivu su među onim Banjalučanima koji imaju najbolje zarade. Već duže vrijeme dvije trećine godišnje proizvodnje plasira se na inostrano tržište. U najkraćem - mnogo bolje nego što su očekivali i najveći optimisti.

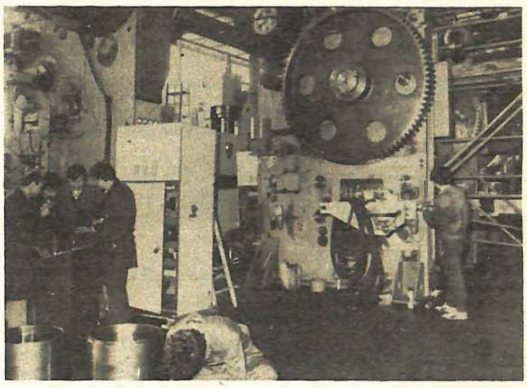

Sadašnja proizvodna hala: pretijesno za veću i savremeniju proizvodnju

- Da se kapaciteti sadašnje tvornice koriste izuzetno dobro, ilustruje i podatak, da je projektovana na godišnju proizvodnju od tri i po hiljade tona alatnih mašina, a već ove godine ta brojka je utrostručena. Ovdje se radi u tri smjene i često subotom i nedjeljom i uvijek za - poznatog kupca. Praktično sve potrebe tržišta, posebno inostranog, sada ne možemo zadovoljiti, jer je hala pretijesna. Uz ovo moramo ugrađivati i elektroniku na alatne mašine, pa se od ovog, a i narednih ulaganja očekuje realizacija tog plana - kaže Golubović.

Završetak građevinskih radova ugovoren je za kraj avgusta a odmah iza toga trebalo bi da počne i probna proizvodnja. U prvi mah otvoriće se 250 novih radnih mjesta za metalce raznih zanimanja.

Građevinski radovi su povjereni radnim organizacijama „Krajina" iz Banjaluke i „Vrbas" iz Laktaša. Zanimljivo i neuobičajeno na ovom poslu nema klizne skale, a tu su i vrlo stroge klauzule o poštovanju kvaliteta i roka.

- Za dosadašnju praksu dosta „oštar" ugovor, ali i svojevrstan izazov za radne ljude pomenute dvije radne organizacije našeg Kombinata, jer samo završen posao u roku daje garanciju da će imati ekonomsku računicu. Uz sve ovo svjesni smo i važnosti ove tvornice za razvoj mašinogradnje, ali i povećanje izvoza - kaže **Boško Latinović**, zamjenik predsjednika Poslovodnog odbora GIK-a „Kozara".

B. BOŽIĆ

REKONSTRUKCIJA UGOSTITELJSKO-TURISTIČKIH OBJEKATA

Ugodan smještaj i ukusna trpeza

● Sanacijom i rekonstrukcijom hotela „Turist" u Ključu dvostruko će se povećati smještajni kapaciteti - moći će se računati na 60 ležaja ● Kompletnim uređenjem objekta i obogaćivanjem pratećih sadržaja stvoriće se uslovi za ugodniji smještaj i kvalitetnije pripremanje jela

Dotrajalost i oštećenja u zemljotresu 1969. i 1981. godine doprinijela su da u nekim ugostiteljsko-turističkim objektima na području Bosanske krajine znatno opadne kvalitet ponude gostiju i, sasvim razumljivo, realizacija koja direktno utiče na rentabilno poslovanje. Ponegdje, kao što je to slučaj sa Skender-Vakufom i Šipovom, izgrađeni su novi, ali nisu rekonstruisani stari objekti, a Srbac i Ključ imaju i inače neuslovne ugostiteljsko-turističke sadržaje, koji odavno ne mogu da zadovolje potrebe. Posebna je priča hotel „Turist" u Ključu, koji posluje u sastavu Radne organizacije „Stari Grad", čiji kapaciteti se iz godine u godinu sve manje koriste, a primjedbe na kvalitet usluga - naročito kada je u pitanju smještaj - postaju svakodnevne.

U prvoj polovini ove godine Radna organizacija „Stari grad" iz Ključa obratila se Osnovnoj bankci „Banjaluka" za obezbjeđenje sredstava za sanaciju hotela „Turist". On je sagrađen 1968. godine, dakle, samo godinu dana prije onog katastrofalnog zemljotresa, u kome je ozbilno oštećen, a 1981. godine pretrpio je nova oštećenja, pa je skoro stavijen van funkcije. Naročito, je ističu, ovdje, oštećena krovna konstrukcija zbog čega je polovina soba - imaju svega 30 ležaja - bila neupotrebljiva. Prokišnjavanje, vlaga, a kasnije i slijeganje tla, tako da se u podrumskim prostorijama pojavila voda, učinili su svoje. Oštećena je i vodovodna i kanalizaciona mreža, boravak u ovakvom objektu - a sličnog nema - postao je, najblaže rečeno, neugodan i gosti su zaobilazili ovaj hotel.

To najbolje potvrđuju podaci koji se odnose na korišćenje ovog objekta: u 1980. godini smještajni kapaciteti su bili iskorišćeni sa 69 odsto, u narednoj već sa 42 odsto, u 1982. godini sa 35 odsto, da bi početkom ove godine ovo bilo svedeno na svega 30 procenata, što znači da je obično bilo zauzeto oko 10 ležaja, a to ne obezbjeđuje - ma kako se koristili kapaciteti restorana i pratećih sadržaja - rentabilno i akumulativno poslovanje.

To najbolje znaju u Radnoj organizaciji „Stari grad" koja ima svega dva vlastita objekta, pa je sasvim razumljivo što je hotel „Turist" nosilac svih poslovnih rezultata. Oni bi, tvrde, mogli da budu daleko bolji da je ovaj objekat mogao da se koristi u planiranom obimu, da je ostvaren veći dohodak. Sanacija je s toga bila neophodna.

Sanacijom hotela „Turist", proširenjem restoranskog dijela, funkcionalnijom kuhinjom, pa i nekim drugim sadržajima, stvaraju se uslovi za bolje korišćenje kapaciteta. Osim toga, ovaj objekat pored postojećih 30 dobiva još toliko ležaja, a obezbjeđuje se zapošljavanje i 13 novih radnika.

Šta se očekuje od realizacije sanacionog programa koji je u toku?

Treba reći da će ukupan prihod porasti sa 89 miliona na oko 101 milion dinara, poslije sanacije ovog objekta. Osim toga, ostatak čistog dohotka biće udvostručen: sa 4 miliona na oko 8 miliona dinara, poslije završetka radova na rekonstrukciji i modernizaciji hotela „Turist".

Do sada je u građevinske radove utrošeno nešto više od 20 miliona dinara, još toliko će se do kraja godine investirati u uređenje soba, kafanskog dijela objekta i kafe bara. Računa se i sa ulaganjem od oko 10 miliona dinara u nabavku savremene opreme.

D. MOMČILOVIĆ

BOSANSKOGRAHOVSKA PRIVREDA NA PRELAZU IZ JEDNOG U DRUGI PLANSKI PERIOD

ZNACI OZDRAVLJENJA

● Šezdeset odsto ukupnog prihoda u komuni daje drvna industrija, koja ne ostvaruje fizički obim proizvodnje, ali se sve nadoknađuje visokim cijenama, što može donijeti dosta nevolja u narednom periodu ● Zarade mimo rezultata rada iritiraju radnike, a Sindikat je malo uradio da se stanje kvalitetno mijenja

Novi uslovi privređivanja traže odbacivanje starih navika, bolju organizaciju proizvodnje, veću produtkivnost, povećanu ekonomičnost. Kad se ovi elementi počnu ostvarivati, razmišljaju u Bosanskom Grahovu, onda se može i realno planirati naredni srednjoročni period.

Privreda Bosanskog Grahova, prema pokazateljima iz prvog polugodišta i prema trendu u trećem tromjesečju pokazuje određene znake ozdravljenja i može se reći da poslovanje dijelom zadovoljava. Naime, rast proizvodnje je 5,3 odsto veći u odnosu na prošlu godinu, a rezolucijom je bio predviđen od 7,3. Još uvijek ima šanse da se to i ostvari.

U privredi komune je zaposleno oko 2.800 radnika. Posao čeka 250 radnika, među kojima je dosta gimnazijalaca, a ovdašnjoj privredi treba sada šumarskih, mašinskih i obućarskih inženjera.

- Akumulativnost privrede je - kaže Milan Babić, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine - značajno rasla. Ukupan prihod, recimo, na polugodištu, iznosio je oko 3,5 milijardi dinara. Rasla su i sredstva nešto brže i utrošena sredstva, ali, stanje se bitno mijenja nabolje. Ipak, to nije ono što bi željeli da imamo, pa da jasno startujemo u naredno srednjoročje.

Međutim, ne zaboravlja predsjednik Izvršnog odbora da naglasi da 60 odsto ukupnog prihoda ostvaruje drvna industrija. Ovdje posluje sedam OOUR-a „Grmeča" iz Titovog Drvara, a upravo tu nešto škripi: sve se, zapravo, nadoknađuje visokim cijenama, a najčešće se ne ostvaruje fizički obim proizvodnje. To je ono što će donijeti dosta glavobolja. Jer, čim se uslovi privređivanja promijene, cijene dovedu u realne okvire drvna industrija će doći u teži položaj.

- Mijenja se, i struktura privrede, što ohrabruje - ističe Babić. - Travnički „Borac" otvara pogon gornjih dijelova obuće, što će zaposliti 60 novih radnika. To je investicija od 95 miliona dinara, a ujedno se zagrijavanje hala sa struje prevodi na drvo i ugalj, što će bitno smanjiti troškove. Tu je i UNIS-ova Tvornica metalnih dijelova, koja proširenjem treba da zaposli još sto radnika, a danas je u njoj 80 zaposlenih i ostvaruju dosta dobre rezultate.

Pilana i rekonstrukcija

U drvnoj industriji u narednom srednjoročju predstoji zamjena i rekonstrukcija gaterskih kapaciteta. Pilanska postrojenja stara su dvije decenije, a pilana će to teško moći uraditi sama, jer njena akumulacija nije takva da posao oko rekonstrukcije može obaviti vlastitim sredstvima.

- Ima u tome jedna stvar koja se ne smije smetnuti s uma; ta pilana je podizala ostalu industriju. Tu je neophodna i obnova kadrova, jer je nepovoljna starosna struktura. Dakle, pilani praktično predstoje dvije rekonstrukcije - kaže Milan Babić.

Što se „Dinarke" tiče, ona polako, ali sigurno osvaja američko tržište sa stolicama. Istina, proizvodnja još nije na nivou instalisanih kapaciteta i tu ima dosta subjektivnih slabosti. Ni u „Dinarki" se za sada ne ostvaruju planovi proizvodnje. U narednom srednjoročju ovdje bi trebalo da počne i proizvodnja stolova za izvoz, ali, prije toga valja aktivirati sve unutrašnje rezerve, pobolšati organizaciju rada, dovesti još stručnog kadra, mada je do sada dosta učinjeno na ovom planu.

Velike probleme društveno-političkoj zajednici predstavlja ciglana, koja je još lani zatvorena, a za sto radnika nema posla.

- Ciglana je donosila deset odsto proizvodnje u komuni i 90 odsto gubitaka. Međutim, sve analize pokazuju da ona može uspješno poslovati, ako bi se izvršilo reprogramiranje njenih obaveza. Uostalom, upravo treba da bude gotova posljednja analiza koja će pokazati opravdanost obnavljanja proizvodnje. Ako bi ciglana krenula, to bi značilo da ima posla za još oko sto radnika - objašnjava predsjednik Izvršnog odbora.

Zarade mimo rezultata

Zabrinjava izgleda ovdje činjenica da lični dohoci, posebno rukovodnih kadrova u privredi ne zavise od rezultata rada. Radnici u materijalnoj proizvodnji ne mogu biti zadovoljni ako im članovi poslovodstva primaju od 90 do sto hiljada dinara, a prosječan lični dohodak u komuni iznosi 28 hiljada dinara.

- Ako ljudi u društveno-političkim organizacijama i rukovodioci u komuni primaju lični dohodak od 60 hiljada, a na drugoj strani poslovodne strukture u privredi primaju po 90 i sto hiljada dinara, nezavisno od rezultata rada, to radnike mora iritirati i oni ne mogu biti zadovoljni. Dakle, nemaju motiva da rade i više i bolje. Malo je i Sindiakt uradio da se stanje kvalitetno mijenja - nabolje. Istina, nije problem u visokom ličnom dohotku, već u tome koliko taj pojedinac doprinosi napretku, a takvih mjerila nema - nema ni rezultata. U našim uslovima bi se stvari morale brže mijenjati, ako hoćemo da iskoračimo u razvoju. Prisutna je, mora se priznati, učmalost i gubljenje koraka u razvoju. Možda razlozi leže i u ograničenoj svijesti pojedinaca. Mislim da se neke stvari moraju brže mijenjati ako želimo naprijed - ističe Milan Babić.

U grahovskoj komuni je i više od 1.200 komunista, od kojih je polovina u materijalnoj proizvodnji. I to je snaga na čiji se doprinos računa u brzom razrješavanju subjektivnih slabosti. Jer, teško je objasniti da malo ko hoće da radi u direktnoj proizvodnji. To je samo, kako kaže Babić, teško objasniti kad se ne zna suština, ali, ističe, da administrativni radnik u OOUR-a „Borovača" ima lični dohodak kao predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine. Dok su primanja u direktnoj proizvodnji znatno niža.

Prostora za djelovanje subjektivnih snaga ima dovoljno. U prvom redu za Sindikat, ali se on ne oglašava i nema nekog uticaja. Ne radi ono što bi trebao. A, kad se govori o odgovornosti, onda nigdje nema pojedinačne, sve je kolektivna i sve se razvodni.

- Naredni period ne može donijeti ništa dobro sa ovakvim ponašanjima. Stvari se moraju korjenito mijenjati u korist direktnih proizvođača. Jer, šta znače velika bolovanja? Niske zarade motivišu ljude da „boluju". Radnici ni izdaleka nisu ovladali dohotkom, nema pravog nagrađivanja, a sve to koči razvoj ionako nerazvijene komune - ističe Babić.

Preokret je neminovan. Snaga za to ima, samo ih treba aktivirati. Promjene, naravno, moraju biti nabolje, jer, trenutno stanje u privredi ni izdaleka nije onakvo kakvo bi moglo da bude, pa da se naredni planski period spokojnije dočekuje.

J. SLATINAC
M. AREŽINA

U BOSANSKODUBIČKOJ TVORNICI MASIVNOG NAMJEŠTAJA

● Za inostrano tržište radi oko 40 odsto kapaciteta ove tvornice

Izvoz iznad plana

BOSANSKA DUBICA, 23. oktobra - Orijentacija na izvoz proizvoda sa višim fazama prerade u RO „ŠIPAD-Kozara" rezultirala je znatnim povećanjem izvoza masivnog namještaja koji sve sigurnije osvaja probirljivo tržište Sjedinjenih Američkih Država. Ovogodišnji plan izvoza kuhinjskih garnitura, kredenaca i vitrina izrađenih od hrastovog i bukovog masiva biće po svemu sudeći znatno premašen, pošto su ugovorene nove isporuke.

Naime, u prvih devet ovogodišnjih mjeseci bosanskodubički proizvođači namještaja ostvarili su izvozom 827 hiljada dolara, što predstavlja ostvarenje godišnjeg plana za 85 odsto. Prvobitno je, naime, bilo planirano da se od izvoza obezbijedi prihod od 972.000 dolara, ali su ugovoreni naknadni plasmani, tako da će se do kraja godine na tržište SAD plasirati namještaja u vrijednosti od milion i po dolara, što u odnosu na ovogodišnji plan predstavlja povećanje od 55 odsto. Brojke, istina, ponekad zamaraju, ali uvijek ilustruju. Za inostrano tržište radi 40 odsto kapaciteta ovdašnje Tvornice masivnog namještaja, što je ogroman napredak u odnosu na prethodne godine.

Istina, ove godine osjetno je opao izvoz šumskih sortimenata i rezane građe, pošto je opredjeljenje za izvoz proizvoda sa višim fazama prerade. A da bi se taj izvoz ostvario, nužno je obezbijediti dovoljno rezane građe i elemenata. To, opet, zahtijeva stvaranje nemalih zaliha u pilanskim kapacitetima i dovodi radnu organizaciju u nepovoljniji položaj. Ovdje su svjesni te činjenice, ali svim snagama podržavaju napore društva za što većim izvozom. Valja, ipak, istaći da se radna organizacija u cjelini, bez obzira na odlične izvozne rezultate, susreće sa teškoćama zvanim nelikvidnost. Istina, nedostatak trajnih obrtnih sredstava nije uzrokovan samo izvozom, ali da bi se ispoštovala ugovorena izvozna dinamika u radnoj organizaciji „Kozara" na pilanskim skladištima nalazi se na zalihama rezane građe u vrijednosti od 400 miliona dinara.

Ova bi građa veoma lako našla kupca na inostranom tržištu, a nelikvidnost bi se osjetno smanjila. Međutim, ovdje su opredjeljenja da se ne podliježe „politici kratkog daha", da se ne gleda na trenutni interes radne organizacije, već da se po svaku cijenu da puni doprinos društvenim naporima za prevazilaženje sadašnjih teškoća i po cijenu previsokih kamata na kredite za finansiranje proizvodnje. Jer u toku ove godine samo za kamate će se izdvojiti masa sredstava u približnom iznosu koliko se isplaćuje za lične dohotke 1.400 zaposlenih u ovom kolektivu.

S. ALIMPIĆ

SARADNJA MLADIH KOZARCA I LESCA IZ SLOVENIJE

Omladinski razgovori

KOZARAC, — 23. oktobra - Predsjedništvo Mjesne konferencije SSO Kozarac ugostilo je delegaciju omladine iz Lesca kod Bleda u SR Sloveniji, koja je po drugi put uzvratila posjetu mladima iz Kozarca.

Omladina Kozarca i Lesca međusobno se posjećuje već četvrtu godinu i vodi prijateljske i otvorene razgovore o svim životnim pitanjima mlade generacije.

U SLICI I RIJEČI

Tragom oslobodilaca Beograda

Povodom 41-godišnjice oslobođenja Beograda Gradska konferencija Saveza socijalističke omladine Beograda organizovala je marš „Tragom oslobodilaca Beograda 1944 — 1985". U ovom tradicionalnom, dvodnevnom maršu učestvovalo je 1.400 mladih raspoređenih u 10 brigada sa nazivima ratnih jedinica koje su učestvovale u oslobađanju Beograda. Među njima su bile i brigade Pete i Jedanaeste krajiške udarne divizije.

Na početku marša u Smederevu omladinaku brigadu (Deseta krajiška) pozdravio je pretsjednik Steva Rakić, politički komesar bataljona Deseta krajiška brigade za vrijeme oslobođenja Beograda. U žestokim borbama sa Njemcima oslobodio je veliki dio sadašnje Opštine Zvezdara.

Na maršu tragom oslobodilaca Beograda bilo je dosta i pripadnika JNA, među kojima i Marko Sukar, vojnik iz Skendar-Vakufa.

Po završenom maršu ta pet stoteca, kako je grad i oslobođen i učesnici su se okupili ispred Memorijalnog centra „Josip Broz Tito". Omladincima, pripadnicima JNA, borcima-sudionicima našeg glavnog grada govorio je general-major Mladenko Makalimović. Potom je izveden bogat kulturno-umjetnički program, koji su ujedno izvela kulturno-umjetnička društva iz Beograda.

B. DEURA

Omladinske brigade, učesnice tradicionalnog marša

BOSANSKI NOVI: JOŠ NA POČETKU AKCIJE

„IMAŠ KUĆU — VRATI STAN"

POČETI OD OPŠTINARA

● Među onima koji imaju i kuću i društveni stan dosta je rukovodećih ljudi

Bosanski Novi

BOSANSKI NOVI — Od 10.500 domaćinstava na području bosanskonovske komune oko 1.200 ih je u društvenim stanovima. To znači da je svaki deseti stanovnik te opštine smješten u društvenom stanu. Vrijednost tih stanova iznosi oko milijardu i 600 miliona dinara.

U periodu 1976 - 1982. godine stambena izgradnja bila je dosta intenzivna, a u zadnje dvije godine je u stagnaciji zbog složene situacije u privredi i visokih cijena stambenog prostora. Intenziviranje stambene izgradnje biće moguće ukoliko se dosljedno bude primjenjivala politika ekonomskih stanarina, te primjenom novih stopa amortizacije na postojeći stambeni prostor. Primjenom novih stopa amortizacije ove godine sakupiće se 6,5 miliona dinara za stambenu izgradnju, iduće 13, 1987 - 19,5 te 1988. oko 26 miliona dinara. Na taj način bi se u narednom srednjoročnom periodu gradilo prosječno 30 stanova godišnje. U aprilu ove godine stanarine su povećane 100 posto, tako da je sada prosječna cijena stanarine po kvadratnom metru oko 22 dinara. Do 1988. godine trebalo bi da u potpunosti budu uvedene ekonomske stanarine. Tada ekonomsku cijenu neće moći plaćati svi stanari, pa je Skupština opštine Bosanski Novi na posljednjoj sjednici donijela odluku o naknadi dijela stanarina za posebno ugrožene porodice.

Iako na području opštine ima još dosta onih koji nemaju riješeno stambeno pitanje, ima i onih koji koriste društveni stan, a imaju kuću. Akcija „imaš kuću - vrati stan" nedosljedno se provodi, pa to još više dovodi do socijalnih razlika i stvara opravdano nezadovoljstvo među onima koji još nemaju riješeno stambeno pitanje. U stvari, prizrenska inicijativa, da oni koji imaju vlastitu kuću - vrate društveni stan, u bosanskonovskoj komuni nedosljedno se provodi zbog toga što među onima koji imaju kuću, a istovremeno koriste dršta veni stan, ima dosta rukovodećih ljudi u svim segmentima društveno-ekonomskog i političkog života. Sve su to mahom članovi Saveza komunista, pa zato opštinska organizacija Saveza komunista mora više insistirati na dosljednom provođenje te akcije. Sve dok se ne napravi lista onih koji imaju kuću, a ne vraćaju društveni stan i sve dok se javno ne kaže ko su ti ljudi, ta akcija neće moći biti do kraja provedena. Članovi Partije koji neće da vrate stan, a imaju kuću, očito su komunisti samo na papiru.

Na narednoj sjednici Opštinskog komiteta Saveza komunista Bosanski Novi razmatraće se idejno-politički problemi i posljedice neopravdanih socijalnih razlika i utvrditi zadaci članova Partije na njihovom otklanjanju. Tada će biti riječi i o provođenju akcije „imaš kuću - vrati stan".

F. KORAJAC

NEVOLJE DJEČIJEG VRTIĆA U LAKTAŠIMA

Jedni grade, drugi razgrađuju

● Zbog prijekog puta iz centra u obližnje naselje nesavjesni građani provalili ogradu

LAKTAŠI - Dječiji vrtić „25. maj" u Laktašima je ustanova čijim su otvarenjem odahnuli mnogi zaposleni roditelji. Kako i ne bi kada su na ovaj način riješeni golemih briga oko čuvanja i odgoja djece od jasličkog do predškolskog uzrasta. Trenutno je u vrtiću u tri odgojno-obrazovne grupe smješteno 96 mališana, a osoblje vrtića, kao i roditelji, čine velike napore da najmlađima bude što udobnije.

Nedavno su tako izveli zajedničku akciju na uređenju okoliša vrtića, postavili sprave za zabavu i ofarbali stolariju na zgradi vrtića. Reklo bi se, s pravom, prava briga za buduće ljude.

No, ima i onih koji ne misle tako, niti se tako ponašaju. Riječ je o jednom broju nesavjesnih građana, čije se ponašanje ne može drukčije ocijeniti nego kao atak na svojinu vrtića i bezbjednost djece. Radi se o provaljivanju ograde vrtića da bi se poprijeko iz centra stiglo obližnje naselje, čime ova posljednja brana da se djeca ne nađu na ulici gubi svoj smisao, a stvara i ružnu sliku.

Druga nevolja je isti takav, ili sličan odnos starijih i odrasle djece prema nedavno postavljenim rekvizitima za zabavu i igru. Nije rijetka slika da ove sprave namijenjene najmlađima koriste odrasli, a posebno i to nepropisno, odrasla djeca. Rezultat toga su iskrivljene klackalice, nosači ljuljački, povađeni sigurnosni klinovi i druga oprema.

Za preći put po cijenu uništavanja imovine vrtića i ugrožavanja bezbjednosti djece nema opravdanja, pa valja očekivati da to shvate i oni koje put „slučajno" navede kroz prostore vrtića.

B. DAVIDOVIĆ

IZ BOSANSKOGRADIŠKOG SAVEZA SLIJEPIH

Uspjeh na rimskom takmičenju

● Zapažen nastup Fadila Medića na evropskom prvenstvu za slijepe atletičare u Rimu ● Raznovrsne aktivnosti slijepih žena ● Uskoro biblioteka i čitaonica

BOSANSKA GRADIŠKA — U aktivnostima bosanskogradiškog Saveza slijepih prošlih je mjeseci naročito bilo zapaženo učešće njegovih članova na nekoliko republičkih i saveznih takmičenja (za invalidna lica), gdje su redovno osvajana visoka mjesta i medalje. Ova pojedinačna aktivnost krunisana je sredinom prošlog mjeseca učešćem srebrnog pobjednika sa saveznog takmičenja u atletici **Fadila Medića** na evropskom prvenstvu atletike koje je održano u Rimu. Ovaj takmičar, inače radnik bosanskogradiške „Ciglane", nadmetao se na ovom prvenstvu u bacanju kugle i diska i osvojio osmo i jedanaesto mjesto. Ali, kako nam je sam rekao, nezadovoljan je ovim rezultatom, jer je „ciljao" na plasman među četiri najbolja, a baš na ovom velikom takmičenju, kaže podbacio je u obje discipline i bacao ispod ranije osvojenih rezultata. Velika barijera bila mu je strani jezik, a i odsustvo poznatog pratioca kojeg Savez slijepih iz Bosanske Gradiške nije mogao da mu, zbog nedostatka sredstava, obezbijedi.

Njegov put u Italiju pomogli su ovdašnja SOFK-a i SIZ fizičke kulture sa po simboličnih 20 hiljada dinara i, da u zadnjem trenutku nije bilo razumijevanja od strane Skupštine opštine koja je obezbijedila najveći dio potrebnog novca za ovaj put, učešće na takmičenju i višednevni boravak u Italiji Fadila Medića vjerovatno bi bilo nemoguće.

U posljednja dva-tri mjeseca bile su veoma aktivne i slijepe žene ovog saveza. One su izlagale svoje ručne radove u stalnom Tifološkom muzeju u Zagrebu. Radovi su bili veoma zapaženi, tako da će rukotvorine **Branke Ciprijanović** predstavljati ovakvu aktivnost bosanskohercegovačkih slijepih žena na jugoslovenskoj smotri koja će se uskoro upriličiti u Svetozarevu.

I ono što je naročito vrijedno pomena, odnosi se na aktivnosti svog saveza, i na šta su njegovi članovi naročito ponosni, su zadnje pripreme pred novembarsko otvaranje biblioteke i čitaonice za slijepe. Knjige su već nabavljene. Radi se o oko 200 izdanja na Brajevom pismu, 300 izdanja na zvučnim trakama i oko 200 izdanja na kasetama. Uz biblioteku biće opremljena čitaonica, a Savez se pretplatio i na jedan broj časopisa.

D. POPOVIĆ

YU GLAS 45-208

USKORO U BIHAĆU

JOŠ 102 STANA

BIHAĆ, 23. oktobra - Bihać je jedan od onih gradova koji bije bitku za stan više. Tako je ovih dana iz SIZ-a za izgradnju, gdje smo razgovarali sa Sadetom Ibrahimpašić, stigla informacija o ovogodišnjoj izgradnji stanova. U Bihaću je u toku izgradnja 102 stana, koji će do kraja iduće godine primiti prve stanare.

F. P.

„CELPAKOVA" POMOĆ PORODICI GVOZDEN IZ USORCA KOD SANSKOG MOSTA

U akciji humanosti

PRIJEDOR — Osmočlana porodica Gvozden iz Usoraca kod Sanskog Mosta, koja je nakon poodavne tragične smrti oca Ljuboja ostala bez ikakvih primanja, nije ostavljena usamljena. Ovoj porodici, upućena je i skromna pomoć „Celpakovog" Sindikata u vrijednosti od 23 hiljade dinara. Ovu solidarnu pomoć porodici Gvozden, koja u trošnoj kućici očekuje bolje dane, uručili su Mirsad Raković, predsjednik Konferencije OOSS i Hidajet Hasanbegović, socijalni radnik.

L.R.

ČITAOCI — SARADNICI

Platio prenočište

Nije mi namjera da vam zauzimam prostor u listu, ali mislim da u ovo vrijeme, dok slušamo najgore stvari na račun ljudske solidarnosti i humanosti, treba upoznati javnost sa gestom jednog mladića koji zaslužuje najveće riječi hvale. Taj mladić (ne znam mu ni ime, samo znam da radi u „Boski" na lusterima i da ima bijelu „vw-bubu" BL 118-580) vraćajući se noću (21. oktobra oko pola dva iz Priječana iz kafane sa svojim kolegama, navratio je na željezničku stanicu na kafu. Tamo je među putnicima u restoranu primijetio jednu ženu sa troje djece. Misleći da žena putuje nekud, da čeka voz, otišao je da se ponudi da je odvezesa djecom do Prijedora, ili gdje već putuje, ali je čuo sasvim drugu priču. Njen muž se napio i nju sa troje djece (najstarije ima 11, a najmlađe 5-6 godina) istrjerao iz kuće na ovako hladnom vremenu, bez dinara da bi djeca bar popila čaj. Tada ih je ovaj momak o kome je riječ, skupa sa svojim kolegom dovezao u motel „Internacional" i platio im sobu 4.000 dinara) i ženi dao 500 dinara za autobus. Mislim da je ovaj primjer ljudskosti kod nas jedinstven i da za to stvarno treba da se čuje. Ja mu se divim i zahvaljujem u moje i u ime žene koja je, takođe, ostala zbunjena pitajući ga za ime, a on ga nije htio reći iz skromnosti.

Čestitam mu i kamo sreće da takvih bude što više.

Ahmet Habibović,
motel „Internacional"
Banjaluka

Zasjedanje Generalne skupštine i obilježavanje 40-godišnjice Ujedinjenih nacija

GOVOR RADOVANA VLAJKOVIĆA NA SASTANKU NESVRSTANIH

Važna uloga u borbi za mir

Radovan Vlajković

●Jubilarno zasjedanje Generalne skupštine UN, kojem je prethodio značajan sastanak u Luandi, još jednom potvrđuje zajednički duh i bliskost principa, ideja i akcija svjetske organizacije i pokreta nesvrstanih zemalja — istakao je predsjednik Predsjedništva SFRJ

NJUJORK, 22. oktobra (Tanjug) — Predsjednik Predsjedništva Jugoslavije Radovan Vlajković govorio je danas u ime nesvrstanih zemalja Evrope, na plenarnom sastanku nesvrstanih u sjedištu svjetske organizacije u Njujorku.

Radovan Vlajković je najprije izrazio priznanje Indiji za uspješno vođenje pokreta nesvrstanih zemalja od posljednjeg samita u Nju Delhiju, rekavši da je pokret, pod predsjedništvom Indije, ostvrio kontinuitet u sadržaju svog djelovanja, snažno reafirmišući izvorne principe nesvrstanosti.

Radovan Vlajković je dalje rekao: „Naš sastanak u sedištu Ujedinjenih nacija rečito govori o značaju koji nesvrstane zemlje pridaju svetskoj organizaciji. Ujedinjene nacije su, za naš pokret, od njegovog osnivanja, ostale jedinstveni međunarodni forum gde su nesvrstani afirmisali svoju politiku, valjanost predloga i konstruktivnost akcija. Težnje i napori nesvrstanih i drugih zemalja u razvoju, usmereni na menjanje celokupnog sistema neravnopravnih međunarodnih odnosa, duboko su prožeti visokim idealima oličenim u Povelji Ujedinjenih nacija, i time neodvojivo povezani sa rastom organizacije.

SNAŽAN GLAS NESVRSTANIH

Sadašnje, jubilarno zasjeđanje Generalne skupštine, kojem je predhodio naš značajan sastanak u Luandi, potvrđuje, još jednom, zajednički duh i bliskost principa, ideja i akcija svetske organizacije i pokreta nesvrstanih zemalja.

Sa zadovoljstvom konstatujem da ono što su nesvrstane zemlje u Luandi prihvatile kao svoj zajednički program nalazi pun odjek u Generalnoj skupštini, potvrđujući i na ovaj način važno mesto i ulogu našeg pokreta u borbi za mir, nezavisnost, ravnopravnost i progres u svetu.

Možemo biti ohrabreni time što u postojećoj teškoj međunarodnoj situaciji jača interes za politiku nesvrstanosti i rešenja koje pokret nudi za brojne političke i ekonomske probleme sveta. To jeste priznanje, ali ga moramo shvatiti kao veliku obavezu i odgovornost da se još više angažujemo u ulozi aktivnog globalnog, nezavisnog i vanbloko skog faktora u međunarodnim odnosima.

Evropske nesvrstane zemlje, sa svoje strane, nastoje da doprinesu opštim akcijama i nastupu pokreta u celini, oslanjajući se na njega u svom delovanju na vlastitom kontinentu. Zajedno sa evropskim neutralnim zemljama, nezamenljiv su faktor podsticanja procesa konferencije o evropskoj bezbednosti i saradnji, i širih nastojanja da se prevaziđe blokovska zategnutost u Evropi i doprinese poboljšanju situacije u svetu uopšte.

Smatram da je od izuzetnog značaja što upravo u složenim uslovima koji poslednjih godina posebno pogađaju nesvrstane zemlje, dolazi do izražaja odlučnost njihovog opredeljenja za daljim jačanjem jedinstva pokreta i njegovog aktivnog delovanja na izvornim principima nesvrstanosti.

DJELOTVORNIJI NA OSMI SAMIT

Okupljanje šefova država ili vlada nesvrstanih zemalja na ovom svečanom zasedanju, pruža priliku za dogovore o mogućnostima i putevima kako bi se oživotvorile odluke i stavovi, za koje se naš pokret zalaže u interesu cele međunarodne zajednice, a pre svega one koje se tiču vitalnih pitanja mira i razvoja, razoružanja, ekonomskog napretka, kriznih žarišta.

Ovaj skup i brojni susreti koji će se obaviti za vreme našeg boravka u sedištu Ujedinjenih nacija, moramo u najvećoj meri iskoristiti za razmenu mišljenja i konsultacije kako bismo na osmom samitu, ali i pre njega, bili što delotvorniji.

Odluka da Zimbabve, kao afrička zemlja iz prve linije fronta, bude domaćin osmog samita nesvrstanih zemalja, izraz je priznanja ovoj mladoj nesvrstanoj zemlji, ali i borbi Afrike protiv kolonijalizma, rasizma i aparthejda, za jačanje nezavisnosti i svestrani razvoj kontinenta.

Uvereni smo da će samit u Harareu, čijem uspehu moramo svi doprineti, biti značajna etapa u razvoju pokreta i politike nesvrstanosti, novi podstrek njihovoj afirmaciji na svetskoj sceni. Očekujemo da iz Hararea poteku nove inicijative usmerene na otvaranje puteva stabilnog razvoja svih zemalja i sveta u celini. Jedino će tako nesvrstanost potvrđivati svoju trajnu vrednost i vizionarstvo svojih osnivaća".

MANIFESTACIONI SKUP NESVRSTANIH

Podudarnost temeljnih principa

●Govornici su povećano interesovanje za politiku nesvrstanih protumačili i kao veću obavezu za oživotvorenje zadataka postavljenih u Luandi i na drugim skupovima nesvrstanih

UJEDINJENE NACIJE, 23. oktobra (Tanjug) — U Ujedinjenim nacijama u Njujorku juče je održan manifestacioni skup nesvrstanih, na kome je učestvovalo više šefova država ili vlada, kao i drugih visokih zvaničnika.

Pod predsjedništvom indijskog premijera Radživa Gandija, na ovom skupu izražena je solidarnost sa ciljevima i aktivnošću Ujedinjenih nacija. Osim predsjedavajućeg pokreta Gandija, govorili su, u ime evropske grupe nesvrstanih — predsjednik Predsjedništva SFRJ Vlajković, Organizacije afričkog jedinstva — senegalski predsjednik Diuf, Latinske Amerike — predsjednik Nikaragve Ortega, Azije — pakistanski predsjednik Zia ul Hak i u ime oslobodilačkih pokreta — generalni sekretar Narodnog pokreta za oslobođenje jugozapadne Afrike (SVAPU) Toivo Toivo.

Svi govornici listom su odali priznanje Ujedinjenim nacijama kao nezamjenljivom forumu za rješavanje svjetskih nevolja. Svi govornici su takođe uočili mnoge podudarnosti između principa Povelje Ujedinjenih nacija i principa nesvrstanog pokreta. Zajednički duh i bliskost i često i potpuna podudarnost ideja svjetske organizacije i pokreta nesvrstanih, došao je do izražaja i na ovogodišnjem zasjedanju. Izražavajući zadovoljstvo zbog toga, govornici su povećano interesovanje za politiku nesvrstanih protumačili i kao veću obavezu za oživotvorenje zadataka postavljenih u Luandi i na drugim skupovima nesvrstanih.

Uočeno je da i prisustvo na proslavi tako velikog broja država ili vlada iz nesvrstanih zemalja svjedoči o značaju koji nesvrstani pridaju svjetskoj organizaciji i njenoj ulozi.

U govorima je odato priznanje Indiji kao predsjedavajućem pokreta i izraženo zadovoljstvo što se idući skup na vrhu nesvrstanih održava u Zimbabveu. Mnogi u tome vide više od simbola, jer upravo na jugu Afrike opstaje još jedna od rijetkih oaza tuđinske vlasti i bespravlja protiv čega se nesvrstani od samoga osnivanja neumorno bore.

GOVOR RADŽIVA GANDIJA NA SKUPU NESVRSTANIH

Breme dugova prijeti

UJEDINJENE NACIJE, 23. oktobra (Tanjug) — Veliki osnivači pokreta nesvrstanih nisu sa nama, ali njihovo nadahnuće ostaje — izjavio je indijski premijer i predsjedavajući pokreta nesvrstanih zemalja Radživ Gandi. On je to rekao na jučerašnjem skupu šefova država ili vlada i drugih visokih zvaničnika nesvrstanih zemalja koji učestvuju u proslavi 40-godišnjice Ujedinjenih nacija u Njujorku.

Za nas, nesvrstane zemlje, naglasio je Radživ Gandi, Ujedinjene nacije predstavljaju nadu u bolji svijet i sistem međunarodnih odnosa koji ništa ne duguje sferama uticaja ili ravnoteži snaga.

Radživ Gandi je konstatovao da su moćne zemlje brzo zanemarile ideale Povelje svjetske organizacije, ali i da to nisu učinili „nesvrstani, za koje su uzajamna saradnja u korist mira, međunarodno prijateljstvo i razvoj u osnovi njihovih političkih htijenja".

Državnici kao što su Nehru, Tito, Naser, Sukarno i Ukrumah oblikovali su, prema njemu, ideje i nade novih nezavisnih zemalja. Tako je stvorena koncepcija nesvrstanosti koja se pokazala i kreativnom i trajnom.

Od tih ranih dana nesvrstanost je — kaže Radživ Gandi — izrasla u pokret koji je Indira Gandi opisala kao „najveći mirovni fenomen u istoriji".

AKTIVNOST PREDSJEDNIKA PREDSJEDNIŠTVA SFRJ U NJUJORKU

Priznanja Jugoslaviji

●Vlajković se susreo sa Peresom de Kueljarom i državnicima DR Njemačke, Meksika, Angole, Austrije, Sirinama, Zelenortskih Ostrva, Japana, Senegala i Nikaragve

UJEDINJENE NACIJE, 23. oktobra (Tanjug) — Generalni sekretar Ujedinjenih nacija Peres de Kueljar primio je juče predsjednika Predsjedništva SFRJ Radovana Vlajkovića. Zajedno sa Vlajkovićem na prijemu kod generalnog sekretara svjetske organizacije bili su i savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević i drugi članovi jugoslovenske delegacije koji učestvuju u proslavi 40-godišnjice UN.

Pozdravljajući visokog gosta, Peres de Kueljar je odao priznanje Jugoslaviji za podršku i aktivan doprinos u radu svjetske organizacije.

Generalni sekretar UN i predsjednik Predsjedništva Jugoslavije razmijenili su mišljenje o više međunarodnih tema, posebno o jugu Afrike i Bliskom istoku. Oni su, takođe, razgovarali o temama koje su na dnevnom redu ovogodišnjeg zasjedanja Generalne skupštine.

ŠIROKA RAZMJENA MIŠLJENJA

Predsjednik Predsjedništva SFRJ Radovan Vlajković primio je juče potpredsjednika Državnog savjeta Njemačke Demokratske Republike Geralda Getinga.

Geting je Vlajkoviću prenio pozdrave predsjednika Državnog savjeta Njemačke DR Honekera, koji je nedavno posjetio Jugoslaviju. Povoljno ocjenjujući pomenutu posjetu sagovornici su izrazili želju za jačanje saradnje dviju zemalja.

U razgovoru je aktivnost nesvrstanih zemalja ocijenjena kao značajna. Potpredsjednik Državnog savjeta Njemačke dr Geting uručio je predsjedniku Predsjedništva SFRJ posebnu medalju koja je u Njemačkoj DR iskovana povodom 40-godišnjice Ujedinjenih nacija.

Predsjednik Vlajković primio je juče i meksičkog ministra inostranih poslova Bernarda Sepulvedu, koji mu je predao poruku meksičkog predsjednika De la Madrida. Šef meksičke diplomatije je zahvalio narodu i vladi Jugoslavije za obimnu i svestranu pomoć žrtvama zemljotresa u Meksiku. Vlajković i Sepulveda su razmotrili međunarodnu situaciju, usredsređujući se posebno na položaj zemalja u razvoju. Bilo je riječi i o dužničkim nevoljama koje, prema ocjeni sagovornika, valja rješavati uzajamnim razumijevanjem i dužnika i poverilaca.

Sepulveda je čestitao Jugoslaviji na izboru za predsjedavajućeg „Grupe 77", koja u ekonomskoj oblasti koordinira aktivnosti zemalja u razvoju. Obostrano je primijećeno da je djelovanje te grupe u ovom trenutku od posebne važnosti, jer su ekonomske teme ove jeseni dominirajuće i u dnevnom redu Generalne skupštine.

O MEĐUNARODNOJ SITUACIJI

Predsjednik Predsjedništva SFRJ susreo se i sa predsjednikom Angole Hoze Eduardom Duš Santošom. Bio je to drugi susret šefova dvije nesvrstane prijateljske zemlje. Vlajković i Duš Santoš su ovoga leta već imali razgovore u glavnom gradu Angole Luandi.

Sagovornici su ovom prilikom izrazili zadovoljstvo ishodom ministarskog sastanka nesvrstanih u Luandi, ocjenjujući da će on dobro poslužiti za pripremu sastanka na vrhu u Zimbabveu.

Vlajković i Duš Santoš su takođe razmijenili mišljenja o međunarodnoj situaciji. Predsjednik Predsjedništva SFRJ i angolski predsjednik, takođe su visoko ocijenili odnose dviju zemalja, izražavajući želju za njihovim proširenjem i jačanjem. U tom smislu posebno je zapaženo nastojanje da se prijateljske i političke veze odraze i u ekonomskim odnosima.

Predsjednik Vlajković imao je i danas veoma obiman program susreta sa stranim državnicima koji, kao i on, učestvuju u proslavi jubileja Ujedinjenih nacija.

Radovan Vlajković se susreo sa austrijskim kancelarom Fredom Sinovcem, premijerom Surinama Desi Butesom, predsjednikom Zelenortskih Ostrva Aristidisom Mariom Pereirom, japanskim predsjednikom vlade Jasuhiro Nakasoneom, predsjednikom Senegala i vršiocem dužnosti predsjedavajućeg Organizacije afričkog jedinstva Abdul Diufom i predsjednikom Nikaragve Danielom Ortegom.

Predsjednik Predsjedništva SFRJ takođe je bio gost na prijemu koji je u čast šefova država ili vlada priredio indijski premijer Radživ Gandi.

REGAN ĆE IZNIJETI „NOVE PRIJEDLOGE"

„Američka vizija mira"

●U razgovoru s Gorbačovom, pored problema razoružanja, Regan će insistirati i na razgovoru o nekim otvorenim bilateralnim pitanjima, zatim o ljudskim pravima, kao i o „sovjetskom ekspanzionizmu u trećem svijetu"

VAŠINGTON, 23. oktobra (Tanjug) — Dan prije nego što će predsjednik Regan krenuti na zasjedanje Generalne skupštine UN, Bijela kuća je danas najavila da će šef američke administracije u govoru u četvrtak iznijeti pred svjetskom organizacijom „američku viziju mira" i prezentirati neke od svojih pozicija uoči predstojećeg susreat sa sovjetskim liderom Mihailom Gorbačovom.

Regan će u Njujorku izaći i sa nekim „specifičnim prijedlozima" koji moraju „izazvati odgovore" druge strane, isto kao što će održavati i američke prethodne stavove uoči samita, koji je ovdje, mjesec dana uoči njegovog održavanja, u centru pažnje i očekivanja američke javnosti. Regan je o tome juče razgovarao i sa vođstvom svoje Republikanske stranke, čiji su pojedini prvaci poslije tog razgovora podvukli da Regan u Ženevu ide sa ciljem da se postignu „koonstruktivniji odnosi" između dvije velesile i da se ostvari dogovor „o smanjenju atomskih arsenala".

Ali, kako se danas navodi u Vašingtonu, predsjednik Regan će u razgovoru sa Gorbačovom, pored problema razoružanja, insistirati i na razgovoru o nekim otvorenim bilateralnim pitanjima, zatim o ljudskim pravima, kao i „o sovjetskom ekspanzionizmu u trećem svijetu".

Predstavnik za štampu Bijele kuće je takođe naglasio danas da je Regan rekao vođstvu svoje stranke da je Gorbačov do sada u svojim nastupima „ispoljio veoma uglađen stil" javnog djelovanja, ali da američka strana „još nije uočila suštinske promjene u sovjetskim pozicijama".

Koliko su ove „najave" Reganovih pozicija i očekivanja sastavni dio onog pripremnog propagandnog „rata", koji dvije velesile vode od kako je „samit" najavljen, a koliko odražavaju stvarne intencije i procjene, ostaje tek da se vidi. U svakom slučaju, ova Reganova „upozorenja" su bar jednim značajnim dijelom namijenjena ovdašnjoj javnosti i onim snagama američkog društva koje se plaše prevelikog sporazumijevanja sa Moskvom, pa čak i samog procesa razoružanja, a tek onda „drugoj strani".

OKRUGLI STO O BEZBJEDNOSTI I SARADNJI U MEDITERANU

Sredozemlje - Sredozemlju

● Svjetski mir smatramo nedjeljivim i zbog toga smo osjetljivi na razna inostrana miješanja u Libanu i Kipru, na najnovije terorističko bombardovanje suverene nesvrstrane zemlje Tunisa i na druge državno-terorističke akte koji se događaju u posljednje vrijeme, rekao je Dušan Dragosavac,

RIM, 23. oktobra (Tanjug) - Napredne snage Mediterana treba da učine sve kako bi se onemogućilo da ovaj region s bogatom tradicijom, civilizacijom, kulturnim i privrednim dostignućima i svestranim komunikacijama postane bojište, što postaje realna prijetnja u vrijeme dok su obale Sredozemnog mora zakrčene svim vrstama razornog oružja i vojne tehnike. Taj apel je sadržan u govoru koji je u Rimu održao član Predsjedništva CK SKJ dr Dušan Dragosavac, za okruglim stolom čija je tema „Bezbjednost i saradnja u Mediteranu". Ovaj dvodnevni skup, organizovali su italijanski Institut za međunarodnu politiku i zagrebački Institut za zemlje u razvoju.

„Svjetski mir smatramo nedjeljivim. Zbog toga smo osjetljivi na razna inostrana miješanja u Libanu i Kipru, na najnovije terorističko bombarodvanje suverene mediteranske i nesvrstane zemlje Tunisa i na druge državno-terorističke akte koji su se događali u posljednje vrijeme" - kazao je Dušan Dragosavac, ocjenjujući da se prilike u području Mediterana pogoršavaju. Riječ je o opasnostima po situaciju u svijetu, upozorio je on, naglašavajući, međutim, da u tome regionu „postoje i jake napredne snage koje djeluju pozitivno radi savladavanja krize".

Zadatak je tih snaga, nastavio je Dragosavac, da raže puteve za reafirmaciju humanih vrijednosti, da podrže sve ono što doprinosi integritetu i stabilnosti svih zemalja u regionu. „Trka u naoružavanju, čiji su nosioci razne reakcionarne vlade sa multinacionalnim kompanijama, ugrožava opstanak civilizacije, iscrpljuje stvaralačku sposobnost, predstavlja najgori vid pljačke materijalnih bogatstava ljudi i naroda, a posebno zemalja u razvoju". Zato, prema riječima Dušana Dragosvca, progresivne partije i pokreti moraju djelotvornije da utiču na prilike u Mediteranu, na detant, na prevazilaženje trke u naoružanju, na sprečavanje agresije, dražvnog i svakog drugog terorizma.

Član Predsjedništva CK SKJ je istakao da Savez komunista Jugoslavije u svojoj političkoj aktivnosti polazi od marksizma kao nauke, od marksističkog metoda kao analize u sagledavanju rasporeda društvenih i klasnih snaga i borbe za progres, za prevazilaženje eksploatacije, za slobodu i demokratiju. Zato je, smatra, Dragosavac, veoma važno da se temom sigurnosti i saradnje u Mediteranu bave i naučni instituti.

Dušan Dragosavac je, zatim ukazao na ogromne mogućnosti za ravnopravnu i svestranu saradnju na području Mediterana, dodajući da te mogućnosti mogu biti iskorišćene samo ako Mediteran pripada ravnopravnim i nezavisnim mediteranskim zemljama i narodima, i prestane da bude prostor blokovskog nadmetanja i konfrontacije supersila. „Pozdravljamo najavljene razgovore između velesila, ali, istovremeno, ističemo da je, da bi dijalog među njima bio plodan i univerzalno koristan, neophodno da one vode striktno računa o ciljevima Ujedinjenih nacija i o uspostavljanju sistema stvarne kolektivne bezbjednosti. Jer trajno popuštanje međunarodne zategnutosti i stvarni detant mogu se postići jedino kao univerzalni proces."

GORBAČOV U SOFIJI

Prijateljstvo bez potresa

MOSKVA, 23. oktobra - Bugarska je prva članica tzv. socijalističke zajednice koju posjećuje lider sovjetske partije Mihail Gorbačov. Ostavljajući po strani činjenicu da je Sofija juče i danas domaćin samita Varšavskog ugovora, opredjeljenje Gorbačova da od sutra počne i svoju zvaničnu posjetu Bugarskoj, pokazuje da u moskovskim spoljnopolitičkim prioritetima ova zemlja ostaje prva među ostalim, jednakim članovima ekonomskog i vojnog saveza istočne Evrope.

Ovo je, istovremeno, prva sovjetska posjeta na vrhu Bugarskoj poslije 1979. godine, kada su gosti Sofije bili Leonid Brežnjev i Konstantin Černjenko. Poslije toga, najprije su Brežnjev, a zatim Andropov i Černjenko, pakovali kofere za put u Sofiju, ali ih je loše zdravstveno stanje spriječilo da to ostvare.

Međutim, zahvaljujući redovnim sovjetsko-bugarskim političkim kontaktima i čestim krimskim i moskovskim susretima Todora Živkova, dvije zemlje nemaju vakuuma u koordinaciji svoje politike.

U Moskvi se često ističe da je Bugarska „najisturenija članica" Varšavskog ugovora na Balkanu i da je zato „njena uloga nepromjenljiva". Saradnja i prijateljstvo Moskve i Sofije su tradicionalno bez potresa. Put za njihovo tijesno povezivanje uvijek je bio račišćen, jer bugarski lideri tvrde da je „svoje specifičnosti Bugarska najbolje izrazila dosljedno primjenjujući iskustva Sovjetskog Saveza u izgradnji socijalizma".

Gledano iz Moskve, reklo bi se da je jedini izuzetak u tome bilo nacionalno pitanje. Takav bi se zaključak mogao izvesti i iz najnovije sofijske akcije „prekrštavanja" Turaka u Bugarskoj. Moskvovska štampa, koja po pravilu piše opširno i detaljno o pravcima unutrašnjeg razvoja svog saveznika, prešla je ćutke preko tog dosjea, a sofijske parole o „Bugarskoj kao jednonacionalnoj državi", ostale su nepoznate sovjetskoj javnosti.

Sovjetski Savez nije odgovorio na jedan otvoreni zahtjev šefa bugarske diplomatije Mladenova, da podrži bugarsko „rješenje", nacionalnog pitanja. Mladenov je proljetos, za ručkom u Kremlju, audirajući na oštro reagovanje svjetske javnosti povodom nasilnih promjena imena bugarskh Turaka, izjavio da se „ne plaši klevetničke kampanje protiv svoje zemlje, jer je Bugarska članica velike socijalističke zajednice".

Takođe, moskovska štampa je pred svojom javnošću pokušala da spere samo dio optužbi protiv svog saveznika koje su proizašle iz pokušaja atentata na Papu, a ponovo je preskočila dosje bugarskih Turaka.

Slavko STANIĆ

APEL JUGOSLOVENSKE LIGE ZA MIR

ZAUSTAVITI „LUDU TRKU"

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) - Povodom Nedjelje Ujedinjenih nacija za razoružanje (24-31. oktobra) i Dana Ujedinjenih nacija, Jugoslovenska liga za mir, nezavisnost i ravnopravnost naroda, izražavajući raspoloženje naših radnih ljudi, energično protestuje zbog bjesomučne, nametnute trke u naoružavanju i obraća se svim akterima svjetske kampanje za razoružanje da ispolje svoj maksimalni uticaj u pravcu obustavljanja trke u naoružavanju i vojnih budžeta u ime pobjede mira i ravnopravne saradnje u svijetu.

Ovogodišnja „Nedjelja razoružanja" pada u vrijeme obilježavanja velikih jubileja - 40-godišnjice pobjede nad fašizmom i stvaranja Ujedinjenih nacija, Povelje Ujedinjenih nacija i 10-godišnjice helsinškog akta. Jugoslovenski borci za mir izražavaju nezadovoljstvo i zabrinutost zbog nedosljednosti u primjeni tih i mnogih drugih usvojenih dokumenata o smanjivanju i zaustavljanju trke u naoružavanju. Oni apeluju da se proizvodnja, upotreba i usavršavanje svakog oružja za masovno uništavanje, u prvom redu nuklearnog oružja, proglasi za zločin protiv čovječanstva, jer je u suprotnosti za elementarnom humanom etikom.

Jugoslovenska liga za mir i jugoslovenska javnost nalaze se u redovima onih društvenih snaga i pokreta u svijetu koji se sa nezavisnih i slobodnih pozicija bore za razoružanje i stvarni mir, za saradnju među narodima, za slobodan ekonomski, politički i drugi razvoj, za slobodu i dostojanstvo čovjeka i naroda.

JUGOSLOVENSKO-POLJSKI PRIVREDNI RAZGOVORI

Čvršći oblici saradnje

VARŠAVA, 23. oktobra - (Tanjug) - U Varšavi su danas počeli jugoslovensko-poljski razgovori o jačanju kooperacije i o proširenju ukupne privredne saradnje. Delegacije Privredne komore Jugoslavije s predsjednikom Nikolom Filipovićem na čelu i poljske komore koju predvodi Rišard Karski, ukazaće na mogućnosti proširenja čvršćih oblika privredne saradnje u narednim godinama.

Razgovori u Varšavi nastavak su nedavnog susreta privrednika dvije zemlje u Beogradu, kada je potpisan i sporazum o robnoj razmjeni za razdoblje 1986-1990, u ukupnoj vrijednosti od oko pet milijardi dolara. Prema tome, vrijednost trgovinske razmjene trebalo bi da bude 60 odsto veća nego u razdoblju 1980-1985. godina. Ove godine planirana je robna razmjena u vrijednosti od preko 800 miliona dolara.

ZBIVANJA U LIBANU

Između optimizma i opreza

● Optimističke prognoze zasnivaju se na tome da se dogovaranja zaraćenih libanskih vjerskih milicija u Damasku pod sirijskim posredovanjem nalaze „na pravom putu" i da bi mogla donijeti najprije primirje, a zatim i trajan mir, ali ima i suprotnih mišljenja

BEJRUT, 23. oktobra (Tanjug) - Dogovaranja zaraćenih libanskih vjerskih milicija u Damasku pod sirijskim posredovanjem nalaze se na „pravom putu" i mogla bi donijeti najprije primirje a zatim i trajniji mir u deceniji dugom građanskom ratu i otvoriti šire horizonte za njegovo okončavanje i političko pregovaranje o budućnosti zemlje. Ovakve optimističke prognoze danas izražavaju mnogi libanski listovi, a komentatori skloni da gledaju svjetliju stranu cijelog libanskog kompleksa svoje nade zasnivaju na izvještajima iz Damaska gdje predstavnici tri najveće libanske vjerske milicije - hrišćanskih „Libanskih snaga" (LF), šiitske organizacije „Amal" i Druza privode kraju formulisanje mirovnog sporazuma i principa za otvaranje političkog dijalga.

To je dalo povoda obično dobro obavještenom, vladi bliskom listu, „Ana nahar" da nagovijesti da bi se već do sredine idućeg mjeseca mogla organizovati libanska „nacionalna konvencija" novi (treći po redu u protekle dvije godine) dogovor o nacionalnom pomirenju - u Damasku ili nekoj neutralnoj zemlji, uz učešće najistaknutijih ličnosti etničkih i vjerskih zajednica.

Kasno prošle noći iz Damaska se vratio komandant LF, Eli Hobejka, koji je razgovarao sa prvim potpredsjednikom Sirije Abdel Halimom Hadamom o situaciji u Libnu. On je, navodno, prihvatio „mehanizam" za okončavanje libanskog građanskog rata i ocijenio da su razgovori bili „iskreni i ohrabrujući" i da „više nema većih problema koji stoje na putu mirovnom sporazumu", iako se o nekim detaljima još mora razgovarati. „Situacija je veoma pozitivna i nalazimo se na pravom putu" - rekao je Hobejka libanskoj televiziji.

Međutim, u mnogim krugovima u Libanu, hrišćanskim i muslimanskim, vlada skepsa da će se sve odvijati prema nadama ispunjenom scenariju, a sa raznih strana dolaze i otvoreni otpori sporazumijevanju.

KARAME PRIMIO LAZAREVIĆA

BEJRUT, 23. oktobra - Libanski premijer Rašid Karame, koji drži i resor inostranih poslova, primio je danas u Bejrutu novonaimenovanog jugoslovenskog ambasadora u Republici Liban Stanimira Lazarevića.

U dužem prijateljskom razgovoru premijer Karame je zahvalio Jugoslaviji na podršci koju pruža jedinstvu, nezavisnosti i teritorijalnom integritetu Libana i ocijenio je da se jugoslovensko-libanski odnosi uspješno razvijaju.

Sagovornici su, takođe, zaključili da postoje mogućnosti da se veze dvije prijateljske, nesvrstane zemlje unaprijede i prošire, posebno na ekonomskom planu.

U obavještenim krugovima u Bejrutu saznaje se da predsjednik Amin Džemajel, njegova „Partija falange" pa i mnogi veterani libanske političke scene iz redova hrišćana kao i neke istaknute muslimanske ličnosti (a posebno islamski fundamentalisti) imaju svoje viđenje budućnosti Libana i hoda ka reformama.

NAŠI PROIZVOĐAČI NA SAJMU U POZNANJU

Pedeset izlagača

● Sklopljeni prvi ugovori o izvozu i kooperaciji

VARŠAVA, 23. oktobra (Tanjug) - Na Međunarodnom poljoprivredno - industrijskom sajmu u Poznanju, među 300 izlagača iz 18 zemalja proizvode su predstavile i naše fabrike oprema i mašina za poljoprivredu. U okviru izvoznika „Poljoopskrbe" i „Astre" iz Zagreba i „Jugometala" iz Beograda, proizvode je izložilo više od 50 jugoslovenskih preduzeća, pa je naša zemlja među tri najveća izlagača na ovom sajmu.

Na 1.500 kvadratnih metara zatvorenog prostora, jugoslovenski proizvođači su izložili traktore, motokultivatore, kosilice, prksalice, sušare za voće i povrće i ostale poljoprivredne mašine, kao i sredstva za zaštitu bilja i aditive.

Naši proizvođači sklopili su već i prve ugovore. Tako je „Poljoopskrba", u ime proizvođača mini-traktora, sklopila ugovor o kooperaciji sa poljskim proizvođačima. Prema ugovoru, čija je važnost deset godina, vrijednost kooperacije će na početku iznositi dva miliona dolara, zatim će se povećavati iz godine u godinu i predviđa se da će dostići nivo od 15 miliona dolara godišnje.

ALŽIR — NOVI MOMENTI U ODNOSIMA NEKIH ZEMALJA SJEVEROZAPADNE AFRIKE — OD DOPISNIKA TANJUGA

UNIJA LIBIJE, MAROKA I - ČADA?

● Sve se više govori o susretu na vrhu Libije i Čada, uz učešće marokanskog kralja Hasana

ALŽIR, 23. oktobra - Dok na čadskom ratištu već dugo vremena vlada mir, a režim u Ndžameni postepeno učvršćuje svoj položaj u odnosu na oslabljenu i razjedinjenu opoziciju, posljednjih dana sve upornije kruže glasovi o mogućem direktnom susretu Hisena Habrea i pukovnika Gadafija. Tvrdi se da marokanska diplomatija već uveliko posreduje između Tripolija i Ndžamene. Do libijsko-čadskog samita bi, navodno, trebalo da dođe na neutralnom terenu, u Rabatu, a na njemu bi učestvovao i marokanski kralj Hasan Drugi.

Da li je riječ o spektakularnom obrtu u libijskoj politici prema Čadu, godinu dana nakon sporazuma Pariza i Tripolija o vojnom dezangažovanju u toj zemlji centralne Afrike, ili se prosto radi o promjeni saveznika?

Hisen Habre je oduvijek priželjkivao susret sa pukovnikom Gadafijem, a ovih dana potvrdio da su u toku kontakti radi eventualnog čadsko-libijskog susreta. Svoju spremnost za obnovu pregovora Ndžamena objašnjava time da je Libija jedan od bitnih faktora od čijeg će daljeg ponašanja zavisiti brzina i način rješavanja čadskog problema.

Libija ne samo da je pomagala, naoružavala i, kako se tvrdi, kontrolisala Gukuni Uedeja, već i zauzima trenutno pola miliona kvadratnih kilometara čadske teritorije. Stvarno povlačenje libijskih snaga sa čadskog sjevera za Habrea je preduslov da se uspješno privede kraju već započeti dijalog o nacionalnom pomirenju među Čađanima.

Zvanični Tripoli sa svoje strane, pokazuje, bar javno, krajnju uzdržanost u pogledu mogućnosti obnove pregovora sa Čadom i odbacuje ideju o sastanku na vrhu.

Takav zaključak se nameće iz jedne skorašnje izjave Abdesalama Trikija, koji je precizirao da Libija i Čad nisu u sukobu, već su sami Čađani suprotstavljeni jedni drugima. Prema njemu, Afrika bi trebalo da nastavi napore kako bi došlo do nacionalnog pomirenja. Marokanski kralj Hasan i predsjednik Gabona Omar Bongo, već rade na tome, a i Libija i Francuska su, prema Trikijevim riječima, u međusobnom kontaktu u želji da doprinesu nalaženju rješenja koja će biti prihvatljiva za sve Čađane.

Poznavaoci prilika u ovom dijelu Afrike ipak uočavaju blagu evoluciju libijskog stava u odnosu na čadski sukob. Za Tripoli je u Čadu dugo postojala samo jedna „legitimno izbarana vlada", i to vlada njegovog štićenika Gukuni Uedeja. Pominjanje dvije vlade u toj zemlji mnogi su sada skloni da tumače kao znak da Libija i javno počinje da uvažava izmijenjenu čadsku realnost, ali i kao gest kojim se ipak ostavljaju odškrinuta vrata za eventualne pregovore sa Ndžamenom.

Mnogo je nagađanja oko toga koja bi mogla da bude cijena čadsko-libijskog pomirenja. Eventualni ulazak Čada u uniju Libije i Maroka, o čemu se sve više govori, mogao bi - kako se procjenjuje- da bude dovoljno jak kontraustupak da se Libijci elegantno odreknu suparnika čadske koalicije, povuku sa čadskog sjevera i praktično priznaju sadašnju vladu u Ndžameni.

Srboljub MANOJLOVIĆ

ŠTA JE NOVO U DOPUNJENOM NACRTU DRUŠTVENOG PLANA JUGOSLAVIJE

OPREDJELJENJE ZA BRŽI RAZVOJ

● Uz svođenje inflacije na deset procenata u 1990. godini, iznos duga prema inostranstvu činio bi najviše 25 odsto ukupnog deviznog priliva

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) - Godišnja stopa rasta društvenog proizvoda od oko četiri odsto osnovna je karakteristika i dopunjene verzije Nacrta društvenog plana razvoja Jugoslavije u periodu do 1990. godine. Opredjeljenje za znatno brži razvoj nego u proteklih pet godina nije očevidno dovedeno u pitanje ni u delegatskoj raspravi, niti u naknadnim analizama u tijelima SIV-a, ali je za njegovo ostvarivanje izabran unekoliko drugačiji put.

Tako je, u odnosu na prvobitnu verziju znatno veći značaj dat poljoprivredi. Proizvodnja u toj grani trebalo bi u narednom petogodištu da raste po stopi od 5,4 umjesto 3,2 odsto, i to u društvenom sektoru za 6,5 procenata, a u individualnom za oko pet. Ovakva promjena razumljiva je s ozbirom na objektivno velike, a neiskorištene mogućnosti poljoprivrede i na nižu osnovicu na koju se takav porast računa, budući da je proizvodnja osnovnih poljoprivrednih kultura u 1985. godini podbacila.

Industrijska proizvodnja trebalo bi da se u svakoj od narednih pet godina uvećava za 4,6 odsto, odnosno za 0,1 procentni poen brže nego u prvoj verziji. Realni lični dohoci rasli bi za 1,9 umjesto za jedan, izvoz robe i usluga za oko šest, a uvoz za oko pet, što je povećanje, odnosno smanjenje, od 0,3 procentna poena u odnosu na prve procjene o mogućnostima i potrebama u našim spoljno-ekonomskim odnosima.

Ostali glavni parametri su, manje-više, približni onima iz prvobitnog teksta Nacrta, s tim što je jasno da će za ostvarivanje planiranih ciljeva biti neophodno razraditi čitavu finansijsku konstrukciju i utvrditi precizne bilanse potreba i mogućnosti svakog sektora privrede i društva. Rezultat tako usklađenog razvoja trebalo bi da se izrazi i u dinamičkom padu inflacije, za koju se predviđa da bi na kraju ove decenije mogla da se približi stopi od oko 10 odsto. Tada bi trebalo da bude ostvaren i drugi važan cilj ekonomske stabilizacije - svođenje apsolutnog iznosa duga prema inostranstvu u granice koje se smatraju normalnima to znači da bi on činio najviše 25 odsto ukupnog deviznog priliva zemlje.

Uz promjenu nekih od osnovnih parametara, primjetno je i drugačije akcentiranje pojedinih planskih ciljeva. Jače je naglašena neophodnost rasta produktivosti i efikasnosti privređivanja, kao i nužnost prilagođavanja privredne strukture naše privrede zahtjevima stranog tržišta. Isto tako istaknuta je obaveza da se u prvim godinama ostvarivanja srednjoročnog plana obezbijede uslovi za povećanje učešća organizacija udruženog rada u raspodjeli dohotka, a takođe i svi drugi zadaci usmjereni na jačanje materijalnog položaja privrede i na njenu osposobljenost da se ravnopravno uključuje u međunarodnu podjelu rada.

ISPUNJAVANJE PLANA JUGOSLOVENSKIH ŽELJEZARA

Rekord ostaje u prognozi

● Da bi se ove godine proizvelo 5,6 miliona tona čeličnih proizvoda, neophodno je bilo da potrošači ovog metala uz pravo prioriteta kod banaka željezarama obezbijede 260 miliona dolara, ali dogovor nije ostvaren

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) — Jugoslovenske željezare su do kraja septembra ostvarile za 5,5 odsto veću proizvodnju nego u isto vrijeme lani. Tržištu je isporučeno 3,7 miliona tona gotovih proizvoda , od čelika. Ipak, mjesta zadovoljstvu nema, jer gotovo je sigurno da se najavljeni ovogodišnji rekord od 5,6 miliona tona čeličnih proizvoda neće u potpunosti ostvariti, tvrdi sekretar Opšteg udruženja crne metalurgije Jugoslavije Nikola Grčevski.

Nedostatak deviza za uvoz sirovina i repromaterijala, kao i nepoštovanje dogovora o zajedničkom izvozu sa prerađivačima čelika, samo su neki, ako ne i presudni činioci što su željezare primorane da do kraja godine „krešu" plan proizvodnje. Jer, da bi se dobila bitka za ovogodišnju rekordnu proizvodnju čelične robe, neophodno je bilo da potrošači ovog metala uz pravo prioriteta kod banaka željezarama obezbijede oko 260 miliona dolara. Međutim, dogovor nije ispunjen. To je i osnovni razlog da željezare u drugom polugodištu sve veće količine čelika usmjeravaju na inostrano tržište.

Prema prvim procjenama, željezare su do kraja septembra izvezle oko 1,1 milion tona proizvoda od čelika. Istina, u taj izvoz su uračunati i svi doradni i kompenzacioni poslovi sa inostranim partnerima. To praktično znači da su željezare skoro ispunile plan izvoza za ovu godinu. Predviđeno je, naime, da ovogodišnji izvoz ne pređe 1,2 miliona tona čelične robe. Istovremeno, radne organizacije industrije prerade metala nabavljale su čelične proizvode na inostranom tržištu u većim količinama nego što su planirale, iako je poznato da željezare izvoze čelik i po 30 odsto nižim cijenama od „domaćih", a „metalci" ga uvoze za isti procenat skuplje.

Očigledno da se rekordna proizvodnja čelika ne može planirati bez obavezujućih samoupravnih sporazuma proizvođača i potrošača ovog metala. Pretpostavke i jednih i drugih o mogućnostima „utkanim" u planove proizvodnje i potreba ne mogu obezbijediti očekivani proizvodni ritam i neophodnu sumu deviznih sredstava. Poslije devet mjeseci željezarama je jasno da ovogodišnja produkcija čeličnih proizvoda ne može biti veća od pet miliona tona. To je svega nekoliko procenata veća proizvodnja nego što je ostvarena u prošloj godini.

ANKETA O POTROŠNJI STANOVNIŠTVA

Guber kraći od potreba

● U 76 odsto domaćinstava osnovni i dodatni prihodi samo djelimično pokrivaju tekuće potrebe, 19 odsto ne uspijeva nikako da sastavi kraj s krajem, a samo pet procenata jugoslovenskih domaćinstava ocjenjuje da im je ukupan prihod dovoljan

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) — Svega pet odsto jugoslovenskih domaćinstava ocjenjuje da su im ukupni prihodi u potpunosti dovoljni za sve redovne potrebe, a 19 odsto ne uspijeva da ih sastavi s krajem mjeseca. Između te dvije krajnosti je 76 odsto domaćinstava čiji osnovni i dodatni prihodi samo delimično pokrivaju tekuće potrebe.

Takvo stanje izraženo je u najnovijoj anketi o potrošnji stanovništva Zavoda za tržišna istraživanja (ZIT) u Zagrebu. Njen cilj je bio dobijanje argumentovane osnovice za preduzimanje mjera koje treba da omoguće brže i efikasnije izlaženje iz postojeće situacije.

„Stavovi i ocjene stanovništva moraju se više nego dosad uvažavati u vođenju socijalne i ekonomske politike", smatra predsjednik jugoslovenske Konferencije za socijalne djelatnosti dr Berislav Šefer. Predviđanja u ovoj i sličnim dosadašnjim anketama mogu djelovati pesimistički, ali se po pravilu pokazuju znatno realnijim od neostvarenih optimističkih prognoza iz planova i rezolucija".

Gotovo dvije trećine ispitanih domaćinstava (oko 4,3 miliona ocjenjuje, na primjer, da će u ovoj godini živjeti lošije nego u prethodnoj, a poboljšanju je nada tek svako četrnaesto. Prije šest godina, međutim, budućnost ljepšu od sadašnjice očekivalo je gotovo svako treće domaćinstvo, dok je pogoršanje standarda pretpostavljalo svako šesto. Pokazalo se, takođe da sve veći broj zaposlenih nalazi dodatne izvore zarade, kako bi dopunio tanke osnovne prihode iz redovnog radnog odnosa.

BALKANSKA TURISTIČKA KONFERENCIJA

Rekordna posjeta Jugoslaviji

ZAGREB, 23. oktobra (Tanjug) — Jugoslavija će ove godine kako se procjenjuje, ostvariti rekordnu posjetu inostranih gostiju od čak osam miliona. Značajno povećanje gostiju biće i iz svih balkanskih zemalja.

To je istaknuto danas u Zagrebu drugog dana rada 18. konferencije zvaničnih organa za turizam balkanskih zemalja. U radu konferencije učestvuju predstavnici ministarstava za turizam Grčke, Turske, Bugarske, Rumunije i Jugoslavije. Tokom dosadašnjeg rada izneseno je više prijedloga za unapređenje saradnje balkanskih zemalja u oblasti turizma, o čemu će se sutra na Plitvicama potpisati i protokol.

Učesnici skupa podržali su prijedlog da Rumunija krajem iduće godine bude domaćin 19. konferencije zvaničnih organa za turizam balkanskih zemalja.

POVEĆANA POSJETA STRANACA BOSANSKOHERCEGOVAČKIM PLANINAMA

Olimpijada otvorila vrata

SARAJEVO, 23. oktobra — Strani turisti nisu zaboravili domaćina „bijele olimpijade". Ta sportska manifestacija otvorila je vrata planinskom turizmu u ovoj republici i za osam mjeseci ove godine posjeta stranih turista ovim mjestima veća je za 68 odsto nego u istom periodu prethodne godine. Ukupno je u ovim mjestima boravilo preko 15 hiljada stranaca, što je za šest hiljada više nego u godini kada su održane olimpijske igre. U planinskim mjestima oni ostaju duže, u prosjeku oko sedam dana, dok je taj prosjek na nivou Republike daleko manji i iznosi samo dva dana.

MARIFETLUCI U ZAPOŠLJANJU

Jedni prekovremeno, drugi bez posla

● Da za sedam mjeseci ove godine u Bosni i Hercegovini za prekovremeni rad nije angažovano 158 hiljada građana i da im za to nije isplaćeno 803 miliona dinara, spiskovi nezaposlenih mogli su se znatno skratiti

SARAJEVO, 23. oktobra (Tanjug) — Organizacije udruženog rada i drugi kolektivi u Bosni i Hercegovini angažovali su za sedam mjeseci više od 158 hiljada građana za obavljanje prekovremenog rada, a njima je na ime naknade isplaćeno gotovo 803 miliona dinara.

Broj ovako angažovanih radnika za 10 odsto je viši a isplaćena suma honorara porasla je čak za 82 odsto u odnosu na isto lanjsko razdoblje.

Istovremeno, na spiskovima zajednica stalno se povećava broj nezaposlenih, od kojih su preko 80 odsto mladi i stručni radnici od kojih su neki u toj nadi dobrano zašli već i u četvrtu deceniju života.

Najnovija analiza Republičkog izvršnog vijeća o tome kako se (ne)sprovodi Zakon o radnim odnosima jasno ukazuje da je znatan dio poslova koje sada honorarno rade već zaposleni ljudi po svojoj prirodi i obimu takav da bi, trebalo da ih obavljaju stalno zaposleni radnici. Ali, eto, nije tako.

U zdravstvenim organizacijama prekovremeni rad je tradicionalno ogroman, ali one ne zapošljavaju nove ljekare i druge zdravstvene radnike već radije „muče" svoje osoblje da radi gotovo danonoćno. Na spisku nezaposlenih u BiH, koja je oslobođenje dočekala sa svega stotinjak, sada ima 307 ljekara, preko 580 profesora, itd.

Nije mala lepeza marifetluka oko izbjegavanja inače jasnih i oštrih kriterija Zakona o radnim odnosima. Ipak, u nekim kolektivima sve se čini i uspijeva da se nekom osigura honorar, umjesto prijema stalnog radnika na određeno mjesto. U tom cilju jedan oblik prekovremenog rada zamjenjuje se drugim - dok se ne otkrije honorari se, da ne bi bili tako profano iskazani - prikazuju kao redovan lični dohodak, a izvršni odbori opštinskih skupština daju svoju saglasnost i onda kada to po zakonu nije neophodno za uvođenje prekovremenog rada...

BORCI TRAŽE ODGOVORNOST DRA ZORANA LAKIĆA

NIJE PRVI PUT

● Titogradska boračka organizacija smatra da recenzent Đuretićeve knjige „Saveznici i jugoslovenska ratna drama" ne može ostati ni na jednoj funkciji koja mu daje mogućnost da s tih pozicija napada i iskrivljuje istorijski dokazane činjenice o jugoslovenskoj socijalističkoj revoluciji

TITOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) — Doktor Zoran Lakić, recenzent knjige Veselina Đuretića „Saveznici i jugoslovenska ratna drama", ne može ostati član Komisije za njegovanje revolucionarnih tradicija „ Republičkog odbora SUBNOR-a Crne Gore. Ovaj zahtjev se ističe u saopštenju sa sjednice Predsjedništva Opštinskog odbora SUBNOR-a Titograda, koje je spomenutu knjigu ocijenilo kao odu četništvu i saradnicima okupatora. Predsjedništvo titogradske boračke organizacije takođe smatra da doktor Zoran Lakić ne može ostati ni na jednoj javnoj funkciji koja mu daje mogućnost da sa tih pozicija napada i iskrivljuje istorijski dokazane činjenice o jugoslovenskoj socijalističkoj revoluciji.

Predsjedništvo Opštinskog odbora SUBNOR-a Titograda naglašava da za ovakve stavove ima više razloga, pošto ovo nije prvi put da SUBNOR Titograda zahtijeva da se doktoru Zoranu Lakiću onemogući iskrivljivanje i negiranje istorijski dokazanih činjenica socijalističke revolucije i o njenom idejno-političkom rukovodstvu kao što je slučaj kazivanja dra Zorana Lakića o NOP—u u 1941/42 godini u Crnoj Gori.

ŠPANSKI BORCI ZAVRŠILI POSJETU ZAGREBU

SUSRETI U GRADU HEROJU

ZAGREB, 23. oktobra (Tanjug) — Susretom sa kolektivom jedne od najuspješnijih radnih organizacija grada dobrovoljci španskog građanskog rata danas su završili svoj trodnevni boravak u Zagrebu. To je grad preko kojeg su 1936. godine odlazili na bojišta Španije - a preko kojega su se 1941. godine vraćali u Jugoslaviju na nove zadatke u obrani zemlje od fašističkog zavojevača.

U Tvornici olovaka Zagreb španjolski borci su se upoznali sa radom kolektiva koji izvozi prozvode u 35 zemalja, a najsavremenije strojeve je nabavljao vlastitim sredstvima bez kredita i pomoći sa strane.

Oko 80 španskih boraca iz svih dijelova Jugoslavije i dvadesetak Španaca koji žive u Zagrebu održali su u utorak svoju godišnju skupštinu, a za vrijeme boravka u Zagrebu od ponedjeljka do srijede susretali su se sa mnogobrojnim predstavnicima društveno-političkih organizacija, građanima, radnicima i najviše - omladinom Zagreba, grada heroja.

PONOVO O NAJVEĆEM MAKEDONSKOM INVESTICIONOM PROMAŠAJU

„Feni" još čeka rješenja

SKOPLJE, 23. oktobra (Tanjug) — U osnovi nema razloga da se odstupa od dosljednog sprovođenja zaključaka Sobranja Makedonije o kombinatu „Feni" u Kavadarcima - zaključeno je na današnjoj sjednici Izvršnog odbora Privredne komore Makedonije.

Neophodno je, međutim, ubrzati njihovo sprovođenje, a među najvažnijim zadacima koji nisu ostvareni su donošenje diobenih bilansa i obezbjeđivanje produktivnog zapošljavanja i socijalne sigurnosti za radnike. Očekuje se, naime, da će realizacija investicionih programa u fabrikama „Elro", Metalnoj industriji „Blagoja Todorovski Čičeto" i „Kavadarka" omogućiti da se otvori 1.330 novih radnih mjesta. Međutim, realizacija ovog programa zavisi i od spremnosti Kavadaraca i radnih organizacija iz Slovenije, Srbije i Vojvodine da udruže sredstva i rad u ove projekte. Ukazivanje Izvršnog odbora Privredne komore Makedonije na potrebu da se ove aktivnosti ubrzaju izražava, pored ostalog, nezadovoljstvo zbog nedovoljnog angažovanja za iznalaženje kakvih-takvih rješenja problema najvećeg makedonskog investicionog promašaja.

TEŠKA SAOBRAĆAJNA NESREĆA KOD OBRENOVCA

DVOJE MRTVIH, VIŠE POVRIJEĐENIH

Poginuli putnik autobusa Živan Pantić (31) i Svetozar Simić (33), vozač kamiona beogradske građevinske organizacije „Auto-put", koji je prouzrokovao sudar sa autobusom valjevske „Strele"

BEOGRAD, 23. oktobar (Tanjug) — Poslije saobraćajne nesreće, koja se jutros dogodila na obrenovačkom putu u blizini Umke, na Ortopedsku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu prevezeno je sedam teško povrijeđenih putnika. Zajedno sa njima u ovu bolnicu prenesen je i putnik autobusa Živan Pantić (31) koji je preminuo odmah poslije udesa.

Povrijeđeni putnici, koji su zadržani na liječenju, su Vesna Radovanović (23), Dragica Tijanić (22), Verica Aleksić (23), Nada Stankovac (19), Snežana Dragićević (33), Vesna Isailović (23) i Biserka Mičić (23). Prema saopštenju dežurnog ljekara Dušana Đorđevića, zdravstveno stanje nastradalih je teško, svi se nalaze na intenzivnoj njezi, ali su van životne opasnosti.

Na Neurohirurškoj klinici nalazi se četvoro unesrećenih. Prema riječima dežurnog ljekara Miloja Joksimovića, samo je putnica Gordana Despotović zadobila teže ozlede, ali nije u životnoj opasnosti. Lakše su povrijeđene Slavica Vreljanski (19), Dragana Vuksanović (21) i njena sestra Danijela (19).

Putnicima Mileni Radovanović (22), Jasni Nugić (27) i Snežani Rolić (23), koje su zadobile lakše povrede, ukazana je ljekarska pomoć na Klinici za uho, nos i grlo. Kako je izjavio dežurni ljekar Klinike Živko Ilijašević, sve tri povrijeđene su odmah puštene kući.

Sa mjesta nesreće (Snimio: N. Petrović)

POGINULI VOZAČ BIO SAVJESTAN RADNIK

BEOGRAD, 23. oktobar (Tanjug) — Poginuli vozač kamiona beogradske građevinske organizacije „Auto-put", koji je prouzrokovao sudar sa autobusom valjevske „Strele", zove se Svetozar Simić i ima 33 godine. U njegovoj radnoj organizaciji kažu da je bio savjestan vozač i da je tog jutra, po običaju, prevozio asfaltnu masu za radove, koji su se izvodili u blizini Umke. Istraga će pokazati kako je došlo do toga da na izbrdici kod mjesta Duboko teški kamion krene lijevom stranom puta i izazove direktan čeoni sudar sa autobusom punim putnika.

IZ USTAVNOG SUDA JUGOSLAVIJE

Kako oporezivati šund

Produkcija gramofonskih ploča RTB podnijela zahtjev da se ispita ustavnost poreza na šund

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) — Da li je porez na šund ustavan — ovo pitanje se danas našlo i pred Ustavnim sudom Jugoslavije. Zahtjev za pokretanje postupka podnijela je Produkcija gramofonskih ploča Radio-televizije Beograd, jer smatra da su joj republičkim i pokrajinskim zakonima o porezu na promet u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Vojvodini povrijeđena prava, utvrđena saveznim zakonom.

U ovim republikama i SAP Vojvodini propisano je, naime, da se na promet knjiga i drugih publikacija, gramofonskih ploča, magnetofonskih i video-kaseta plaćaju visoki posebni porezi koji se kreću i do 36 odsto. Od plaćanja se izdavač može osloboditi jedino ukoliko od nadležnih organa pribavi mišljenje da se radi o proizvodima od posebne društvene i kulturne vrijednosti.

U zahtjevu PGP RTV Beograd pozivaju se, međutim, na savezni zakon kojim je predviđeno da se porez na promet ploča i traka sa zabavnom i narodnom muzikom plaća uvijek, bez traženja mišljenja o njihovim vrijednostima, i to po jedinstvenoj stopi od osam odsto. Kako je Ustavom predviđeno da se porez na promet može utvrditi jedino na osnovu saveznog zakona, podnosilac zahtjeva smatra da su osporeni republički i pokrajinski zakoni neustavni. Posebni porezi, kaže se u dopisu, mogli su se uvesti, ali po jedinstvenoj stopi i bez traženja mišljenja organa uprave.

Ustavni sud je na današnjoj sjednici odlučio da prijedlog o pokretanju postupka uputi svim nadležnim republičkim i pokrajinskim organima i da od njih zatraži odgovor. Istovremeno, za sudiju izvestioca, koji će bliže proučiti čitav predmet, određena je sudija Ustavnog suda Stana Đukić Delević.

U POJAVNICAMA KOD BOSANSKOG NOVOG

Lokomotiva prepolovila kamion

Na svu sreću vozač i suvozač „Agrokomercovog" kamiona — Hasan Hadžić (31) i Jusuf Tahirović (24) — zadobili lakše povrede

BOSANSKI NOVI, 23. oktobra — Danas oko 10 sati i 30 minuta, električna lokomotiva broj 10—140, koja se kretala iz pravca Bosanskog Novog prema Sunji, u selu Pojavnicama udarila je u kamion s prikolicom, registarski broj BI 484—12. Za upravljačem „Agrokomercovog" kamiona nalazio se Hasan Hadžić (31), a suvozač mu je bio Jusuf Tahirović (24), koji su za pravo čudo, jer je kamion prosto prepolovljen, zadobili samo lakše ozljede. Nesreća se dogodila kada je vozač s kamionom prelazio gdje nema branika želeći da stigne do silosa i tamo istovari 19,5 tona suhog kukuruza. Prema riječima Jusufa Tahirovića, pomoćnika vozača, Hadžić je vidio lokomotivu, ali mu je rekao da ne može zaustaviti vozilo, jer mu ne rade kočnice.

Zastoj saobraćaja od Bosanskog Novog prema Zagrebu bio obustavljen od 10 sati i 43 minute, do 12 sati i 17 minuta. U tom razdoblju poslovni voz „Bosna ekspres" broj 140 bio je u bosanskonovskoj željezničkoj stanici 60 minuta, a „Mostar—ekspres" koji vozi na relaciji Štutgart — Ploče, stajao je u Ravnicama 50 minuta. Istraga je u toku.

F.K.

U AUSTRIJI

ŠTRAJKUJU NASTAVNICI

BEČ, 23. oktobra (Tanjug) — Oko 33.000 nastavnika i profesora srednjih škola u Austriji stupilo je danas u jednodnevni štrajk, kojim izražavaju nezadovoljstvo vladinom politikom plaća. Vrata svih srednjih škola su zatvorena i više od 400.000 učenika ostalo je kod svojih kuća.

Glavni zahtjev istaknut u današnjem štrajku je izjednačavanje plaća ugovornih i stalno zaposlenih prosvjetnih radnika. To bi značilo povećanje izdataka iz državnog budžeta za 60 miliona šilinga.

Štrajk se održava na dan otvaranja debate u Parlamentu o vladinom budžetu za 1986. godinu. Među mjerama za zaustavljanje rasta budžetskog deficita, koji se bliži brojci od 100 milijardi šilinga, vlada je predvidjela minimalno povećanje placa svim javnim službenicima od 2,5 odsto. Sindikat prosvjetnih radnika je to ocjenio „krajnje simboličnim" iznosom i najavio je nastavak protestnih akcija.

SUMNJIVO PONAŠANJE KLUBA „KROACIJA" IZ SELA OŠLJE KOD DUBROVNIKA

Amblem s nacionalističkom pozadinom

DUBROVNIK, 23. oktobra (Tanjug) — Izvršno vijeće Skupštine opštine Dubrovnik zatražilo je od svojih organa na donesu odluku o zabrani daljeg rada nogometnog kluba „Kroacija" iz sela Ošlje u dubrovačkom primorju. O tom klubu već dosta dugo se vode polemike zbog — kako je rečeno na sjednici Izvršnog vijeća dubrovačke opštine — amblema kluba koji se zloupotrebljava s nacionalističkih pozicija. Sada su na potezu, na osnovi zaključka Izvršnog vijeća, mjerodavni skupštinski organi opštine Dubrovnik.

SMRTNE KAZNE U TEHERANU

OBJEŠENI TRGOVCI DROGOM

TEHERAN, 23. oktobar (Tanjug)— Trinaest trgovaca drogom i jedan član ilegalne organizacije „Mudžahedin" obješeni su u gradu Kermanu, u istočnom Iranu. Prema pisanju lista „Kejhan" smrtne kazne su izvršene nad trinaest iranskih državljana i jednim Pakistancem.

Među krijumčarima koji su juče pogubljeni bilo je nekih za koje se tvrdi da su prodali 4,7 tona opijuma. Pripadnik organizacije „Mudžahedina" koji je obješen zajedno sa krijumčarima osuđen je zbog pokušaja ubistva poslanika iranskog parlamenta hodžatoleslama Kermanija.

U proteklih godinu dana iranske vlasti su zaplijenile 24 tone hašiša, opijuma, heroina i drugih opojnih droga. U isto vrijeme pogubljeno je 140 švercera narkotika, a uhapšeno i na zatvorske kazne osuđeno 15.500 ljudi.

POTRES U KRAPINSKIM TOPLICAMA

BEOGRAD, 23. oktobra (Tanjug) — Seizmografi Geofizičkog zavoda Prirodno-matematičkog fakulteta zabilježili su jutros u 00 sati i 34 minute potres umjerene jačine 33 km od Zagreba prema sjeverozapadu.

Potres je imao magnitudu 2, a u epicentru jakost od 4 stupnja po Merkalijevoj skali. Potres su posebno osjetili stanovnici Krapinskih Toplica, jer je pojedince probudio.

Kako se saznaje, potres nije prouzrokovao nikakvu materijalnu štetu.

PODUJEVO

Kamenovanje autobusa — neprijateljsko djelo

PODUJEVO 23. oktobra (Tanjug) — Komitet za ONO i DSZ Podujeva ocijenio je nedavni slučaj kamenovanja autobusa „Niš—ekspresa" kao neprijateljsko djelo.

Podsjetimo da se ovaj neprijateljski akt dogodio prošlog petka u 19 sati na magistralnom putu Niš—Priština, kada su iz obližnjeg šumarka na autobus bačene kamenice. Tom prilikom razbijena su stakla autobusa, a dva putnika, Bećir Bica iz ove opštine i Branislav Cvejić iz Prištine, su povrijeđena. Komitet je zatražio od nadležnih organa da što prije otkriju vinovnike tog napada.

MEKSIKO MJESEC DANA POSLIJE ZEMLJOTRESA

DUHOVI NESTALIH

Rane dublje nego što se mislilo ●Živote izgubilo oko deset hiljada ljudi, a zvanično izdato samo četiri hiljade umrlica

MEKSIKO, 23. oktobra — Prošlo je već mjesec dana. Zemlja se više ne trese. Međutim, zemljotres od 19. septembra ostavio je mnogo dublje rane nego što na prvi pogled izgleda.

Život je izgubilo oko deset hiljada lica, a zvanično na osnovu izdatih umrlica — samo četiri hiljade. Ova velika razlika između jedne i druge brojke objašnjava se još strašnijim faktima: pod ruševinama je ostalo mnogo više ljudi. Svi leševi koji su izvučeni nedjelju i više dana kasnije, bili su do te mjere neprepoznatljivi, da su odmah kremirani ili nabacani u masovne grobnice bezimenih žrtava.

Meksiko u svojoj burnoj istoriji ne pamti takvu pogibiju u samo jednom danu, čak ni za vrijeme Asteka, kada su ljudi masovno žrtvovani bogu smrti.

Materijalna šteta takođe je velika. Prema proračunu komisije Ujedinjenih nacija za ekonomska pitanja Latinske Amerike (CEPAL) ona dostiže četiri milijarde dolara. Porušeno je ili teško oštećeno više od sedam hiljada zgrada, u najvećem broju radničkih stanova.

Od te četiri milijarde dolara, 90 odsto se odnosi na direktnu štetu gradske infrastrukture, a preostalih 10 odsto su indirektne posljedice, kao što su gubici u proizvodnji i izgubljeni radni dani.

Ako se tome doda i brojka od 150 hiljada beskućnika i još toliko ljudi koji su ostali bez posla, jer su fabrike gdje su radili porušene, onda ukupne štete treba pomnožiti i sa gubicima u ličnim dohocima od oko milijardu dolara mjesečno.

Prošetati centrom grada Meksika, danas, mjesec dana nakon kataklizme, pravi je hod po mukama.

U centru, koji je najviše oštećen, zjape velike rupe na mestima gdje su nekada bile moderne višespratnice nadleštva, hotela, restorana i fabrika. Izdižu se, kao poslije bombardovanja, čađavi betonski stubovi, savijeno i izlomljeno gvožđe nekadašnjih betonskih ploča, a tu i tamo, poneka zgrada, čiji su najviši spratovi sabijeni poput „sendviča smrti".

Na nekim mjestima gdje su bile zgrade već su uređeni parkovi, ali, oni zjape prazni. Malo se ko šeta ili odmara na novim klupama, kao da ih proganjaju duhovi onih koji su netragom nestali.

Život, uprkos surovoj stihiji koja je u svom bijesu njihala grad punih pet minuta, uglavnom je normalizovan. Hrane ima dovoljno, ali je skuplja. Slično je i sa strujom, saobraćajem i svim onim što je sastavni dio svakodnevnog života u velikim metropolama. Vode, međutim, nema dovoljno za sve. Računa se da u ovom trenutku ima više od milion porodica koje se snabdijevaju vodom iz cisterni, ukoliko ih uopšte pronađu. Poneki još uvijek prodaju vodu i po 500 dinara za kofu od pet litara.

Radi se ubrzano na obnovi, rekonstrukciji i sanaciji šteta. U ovom programu najvažnijim se smatra decentralizacija saveznog administrativnog aparata, pri čemu su se neke ustanove već preselile u unutrašnjost, a druge čekaju na red.

Timovi eksperata iz raznih zemalja pomažu Meksikancima u procjenjivanju šta se i kako može sanirati. Među njima je i ekipa instituta za seizmološko inženjerstvo iz Skoplja, koja je upućena u okviru stručne pomoći naše zemlje.

To je, ujedno, najteži posao, jer najprije treba utvrditi zašto su neke novogradnje pale, kao i to da li neke zgrade uopšte vrijedi sanirati i koliko će sve to da košta.

Tako grad Meksiko ulazi u drugi mjesec poslije kataklizme. Život teče dalje, ali će preduboki ožiljci ostati još dugo. Na ulicama i u dušama ponosnih potomaka Asteka...

Slobodan ČAŠULE

U PRIJEDORU, 25. i 26. OKTOBRA

Smotra najboljih horova BiH

● U finalnom dijelu takmičenja nastupiće 14 horova sa oko 900 učesnika. Smotru će, kako se očekuje, otvoriti član Predsjedništva CK SKJ Hamdija Pozderac

PRIJEDOR, 23. oktobra - U Prijedoru, 25. oktobra počinje dvodnevna, 14. smotra najboljih horova Bosne i Hercegovine. Nastupice 14 horova sa oko 900 učesnika iz Sarajeva, Banjaluke, Mostara, Tuzle, Zenice, Doboja, Živinica, Kaknja, Bihaća, Bosanske Kostajnice, Prijedora i drugih mjesta. Ovu smotru u dvorani „Mladost" kako se očekuje, otvorice član Predsjedništva CK SKJ Hamdija Pozderac.

Takmičenje najboljih bosanskohercegovačkih horova održava se u okviru obilježavanja 100-godišnjice horskog pjevanja u ovom gradu, 40-godišnjice postojanja i uspješnog rada RKUD-a „Mladen Stojanović" i 30-godišnjice postojanja ovdašnje škole za osnovno muzičko obrazovanje.

Treba, međutim, podsjetiti da je djelatnost RKUD-a „Mladen Stojanović" snažno izražena u kulturnom životu Potkozarja, da je u protekle četiri decenije kroz njegove redove „prodefilovalo" više od 15.000 članova, uglavnom radnika, koji su ostvarili 10.000 nastupa u zemlji i inostranstvu.

Hor slavljenika je višestruki pobjednik takmičenja najboljih horova BiH, a učestvovao je i na Saveznoj smotri naših najboljih horova i postigao zapažen uspjeh. Danas RKUD „Mladen Stojanović" ima blizu 400 članova i ponos je Prijedora. Dobitnik je brojnih priznanja, među kojima i Ordena zasluga za narod sa srebrnim zracima, kojim ga je odlikovao drug Tito.

Zl. ĐURIĆ

Hor RKUD-a „Mladen Stojanović"

U SKENDER — VAKUFU

Uskoro bez filmskih predstava?

SKENDER VAKUF, 23. oktobra - Ukoliko se ne nađu potrebna sredstva za nabavku novih kino-projektora lako se može desiti da u Skender-Vakufu bude prekinuto prikazivanje filmova. Sadašnji kino-projektori su dotrajali, a njihovo održavanje i opravke sve više zadaju glavobolje kinooperatorima skendervakufskog Narodnog univerziteta. Riječ je o kino-projektoru čehoslovačke marke „Neopta 8", koji je nabavljen prije 18 godina. Da bi filmska publika u Skender-Vakufu mogla uživati u sve bogatijem repertoaru filmova, za nabavku novih kino projektora potrebno je obezbijediti oko 5 miliona dinara koje Narodni univerzitet nema. Ova ustanova se već nekoliko puta obraćala Skupštini opštine, međutim, izgleda da nema pomoći. Od SIZ-a za kulturu sredstva nisu ni tražena jer i ono malo sredstava, koja ovaj SIZ ima jedva da pokrije i sadašnje oskudne kulturne sadržaje u Skender-Vakufu.

Ž. KOPANJA

ŠKOLSTVO

Udžbenici i budućnost - zajednički

BEOGRAD „23. oktobra Tanjug - Zakonom, kojim se uređuju odnosi u oblasti izdavanja udžbenika, predviđa se mogućnost da se u više republika koriste udžbenici istih izdavača. Inače, bila je i još je ostala praksa da se po svaku cijenu ima svoj udžbenik. A da se, ipak, može i protiv takvog zatvaranja, pokazao je potez Republičkog Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Srbije i Pokrajinskog zavoda Vojvodine.

Riječ je o tome da, prvi put ove godine, prvaci i đaci petog razreda vojvođanskih osnovnih škola i škola na užem području Srbije uče iz istih knjiga. Ovaj, zaista prvi jedinstveni paket udžbenika „prošao" je ispit na zajedničkom konkursu, imao je zajedničku redakturu, recenzente i štampu. Ovih dana je završen i konkursni postupak za udžbenike za drugi i šesti razred osnovne škole. Nema sumnje da će se uspješno obaviti posao oko zajedničkih udžbenika i za ostale razrede. Drugim riječima, za četiri godine postići će se toliko željena jedinstvena osnovna škola Vojvodine i užeg područja Srbije. Sa zavodom za udžbenike SAP Kosova tek se razgovaralo o ovoj mogućnosti, jer tamo još do danas nisu završili rad na programu.

Postoji opravdana nada da će ovaj primjer slijediti i drugi, jer je očigledno da se bratstvo i jedinstvo ne mogu njegovati ako kroz obrazovne programe i udžbenike ne bude tumačena zajednička istorija, geografija, istorija književnosti. To je uslov za zajedničku budućnost onih koji rastu.

U UMJETNIČKOJ GALERIJI DO 16. OKTOBRA

Crteži njemačkih i austrijskih slikara

BANJALUKA, 23. oktobra - U izložbenom prostoru Umjetničke galerije otvorena je sinoć izložba pod nazivom „Nova slika u austrijskom i njemačkom crtežu". Riječ je o dvadeset autora mlađe generacije iz Austrije i Njemačke koji predstavljaju savremena transavangardna kretanja u savremenom likovnom izrazu.

Izložbom koja je pred nama, predstavlja se današnji trenutak njemačkog i austrijskog slikarstva. Ni u kom slučaju ovo ne treba shvatiti kao cjelovito predstavljanje, već kao predstavljanje jednog stilskog usmjerenja. Transavangardizam se reflektovao kako u ostalim dijelovima Evrope, tako i u Njemačkoj i Austriji. Interesantno je da su svih dvadeset autora (koji su predstavljeni sa devetnaest poetika, pošto Austrijanci Brigite Kovanc i Franc Grif stvaraju zajednički) uglavnom rođeni poslije 1945, što je veoma značajno kao jedan od polazišnih elemenata u tumačenju, prije svega motiva kojim se dotični slikari bave, istakao je **Mladen Šukalo**, otvarajući izložbu.

Izložba u Umjetničkoj galeriji otvorena je do 16. oktobra.

J. P.

UKRATKO

DERVENTA Izložbom slika i skulptura akademskog slikara Izeta Đuzela, u Derventi su otpočeli oktobarski dani kulture, šesti po redu. Ova tradicionalna manifestacija biće nastavljena raznim izložbama, nastupima kulturnoumjetničkih društava, dramskih ansambala iz Dervente i Gračanice, smotrom kulturnog stvaralaštva učenika osnovnih škola. Planirano je i gostovanje opere i baleta iz Sarajeva. Oktobarski dani kulture biće okončani 9. novembra smotrom horova i podjelom priznanja.

●

BEOGRAD - Filmski radnici Jugoslavije održaće kongres od 13. do 15. decembra ove godine. Kongres je, u za sada neutvrđenom gradu u Crnoj Gori, jučer na sastanku u Kuparima zakazalo Predsjedništvo Saveza udruženja filmskih radnika Jugoslavije. Podsjetimo, kongres je zbog nepripremljenosti odložen u junu ove godine, a sudeći po onome što se danas čulo pripreme ni u međuvremenu nisu daleko odmakle. To je svakako odraz nesređenog stanja u jugoslovenskoj kinematografiji i neusklađenih ciljeva i interesa proizvođača, distributera i prikazivača filmova.

S NASTAVNICIMA „ZA ČIJIM JE RADOM PRESTALA POTREBA"

Školske „Katice za sve"

● U statusu „tehnološkog viška" u banjalučkim usmjerenim školama ima 115 profesora: pet godina od zavođenja reforme je prošlo ali još se ovaj osnovni problem nije riješio: lični dohoci se primaju, solidarnost poiaže ispit, ali dokle - struka, ugled, zdravlje tih ljudi dolazi u pitanje

BANJALUKA, 23. oktobra - Za sve one poslove u školama usmjerenog obrazovanja, za koje se tačno ne zna kome pripadaju i koji su najčešće ostavljani administrativnom osoblju, posljednjih pet godina nema zime. Izmjena u obrazovnom sistemu, ostavila je dugogodišnje profesore bez nastavne norme, pa da bi im se popunio potreban broj časova, daje im se svašta da rade. Oni se ne bune - svjesni su da se kolege koji rade u razredima ne bune što i oni svakog mjeseca dobijaju svoju platnu vrećicu. Nema šta ti, moramo reći, jadni ljudi ne rade. Ako su upisi, sjede i dočekuju buduće učenike; prepisuju matične knjige, pišu svjedočanstva; rade u bibliotekama; šalju pisma... Oni „srećniji" popunjavaju normu u dvije ili tri druge škole.

NIKO IM NE ZAVIDI

U Banjaluci danas status radnika „za čijim je radom potpuno ili djelomičnoi prestala potreba" ima 115 zaposlenih. Uglavnom su to profesori srpskohrvatskog (6) ili nekog svjetskog jezika (7), geografije (4), biologije (3), ali ima i inženjera i ekonomista, ili pravnika. Ima tu i radnika sa stažom od blizu trideset godina, mada je osnovni kriterij za određivanje, nepopularno nazvanog „tehnološkog viška" dužina staža.

- Uvjeren sam da se kriteriji, jedinstveni za Radnu organizaciju Centra za usmjereno obrazovanje Banjaluka, dosljedno provode, kaže **Muhamed Kulenović**, direktor Centra. - Mi smo u proteklih godina uspjeli da riješimo 86 ovakvih slučajeva, mada smo samo 15 profesora uspjeli zaposliti van prosvjete. Iako smo liste naših kadrova za čijim je radom prestala potreba dali u sve službe u opštini, koje bi mogle pomoći pri njihovom produktivnom zapošljavanju, još uvijek su rezultati te saradnje tanki. Do sada su nam u susret izlazile samo neke organizacije udruženog rada (posebno PBS i Osnovna privredna komora), a ni traga o banjalučkim gigantima - „Čajavecu", INCEL-u ili „Jelšingradu". Evo, sada i Skupština opštine raspisuje konkurs za dva inspektora - jednog ekonomistu i jednog saobraćajnog inženjera, mada se kod njih nalazi podatak da mi imamo te ljude u statusu „tehnološkog viška".

Sead Đumišić je devet godina radio u Ekonomskoj školi, već nekoliko godina smanjuje mu se broj časova u normi, da bi ove jeseni ostao potpuno bez njih. Trenutno radi u Stručnoj službi Centra na izradi razvojnih planova. Zauzet je poslom i zadovoljan što „koristi" kolektivu, ali mu ovaj posao ne uliva sigurnost. Kad ne bude više zadataka za ekonomistu (a toga nema u sistematizaciji) i on će ponovo da sjedi besposlen i dalje da prima lični dohodak od 34 hiljade dinara.

- Niko nama ne zavidi, kaže Slavica Đukić, profesor srpskohrvatskog jezika sa ovogodišnjim fondom od 12 sati nedjeljno s razredništvom. - Nikome ne pada ni na pamet da misli da je meni, koja sam bez norme, lakše no njima što rade puno radno vrijeme. Čovjek je u ovoj situaciji nesiguran i nezadovoljan . Šta mislite kako je tek mojoj koleginici Jasmini Jamakovlć koja nema nijedan čas„ Ne bih nikome to zaželjela. Tek sad shvalam šta znači razmišljati o odlasku negdje u inostranstvo.

PODJELA POSTOJEĆIH ČASOVA

Slavica Đukić i njene kolege misle da bi se stvar sa normom nastavnika srpskohrvatskog jezika u Metalskoj školi znatno popravila kada bi i tu važilo da, zbog vremena potrebnog za ispravke pismenih vježbi, ova grupa profesora imala 19, a ne 20 časova nedjeljno. Ostalo bi onda samo pola norme manje za jednu osobu, a sve bi bilo regularno i humanije.

Saobraćajni inženjer **Radoje Dmitrašinović**, takođe u Metalskoj školi, ostao je isto tako bez norme.

- Tačno je, dao sam se u potragu, za drugim poslom ali već sada vidim da su konkursi u udruženom radu, mahom namješteni. Osim toga, mislim da je i prilikom određivanja tzv. „tehnološkog viška" u prosvjeti mnogo važnije imati u vidu radno iskustvo u razredu, nego ukupno trajanje radnog staža. Ima slučajeva da je neko dvadeset godina bio zidar, pa završio školu i došao za katedru prije dvije godine. Automatski, on je ispred nas koji smo u školi od početka, ali tek pet, šest godina. Osim toga i zdravstveno stanje bi trebalo da igra ulogu pri odlučivanju ko će u razred, a ko ne. Naši (sistematski pregledi su već samo puka formalnost.

Mihajlo Varcaković, profesor na Gimnaziji, pravnik, je u nešto drugačijoj situaciji. Pošto u matičnoj školi ima samo deset časova nedjeljno, on normu dopunjava sa četiri časa u Ekonomskoj i sedam u Tercijarnoj školi. Predaje pet predmeta i sprema po sedam nastavnih programa. Za sve to dobija uvijek isti, neveliki lični dohodak.

- U tri škole nije lako raditi jer nije samo nastava, no i rad stručnih i samoupravnih organa na tri mjesta u pitanju. Što se rasporeda tiče, uz razumjevanje kolega, dobro je sređen, pa sve stignem. Međutim, ne mogu nikako biti zadovoljan kvalitetom svog rada u svim školama, nemoguće je sve te predmete poznavati dovoljno i na pravi način ih predavati, pogotovo zato što nemamo dobru ni odgovarajuću udžbeničku literaturu.

PROFESOR ZA RUŽE

I Varcaković govori o tome da bi radno iskustvo u prosvjeti i kvalitet rada morali biti mjerila pri utvrđivanju radnika „za čijim je poslom prestala potreba". Htjeli to ili ne htjeli, ovakav status svagdje, osim u prosvjeti, koja te probleme zna, ima pejorativan prizvuk i negativan predznak. Uz to, kada sa strane gledate svog bivšeg profesora kako sadi ruže u školskom dvorištu s đacima, ili predvodi njihove akcije u čišćenju grada, pokušavate odmah da se sjetite svih njegovih grešaka koje su ga dovele na te grane. A, grešaka, možete biti sigurni, nije bilo. Za sve je kriva reforma obrazovanja.

Solidarnost čini da kolege za sada ne postavljaju pitanje oko primanja kolega bez nastavne norme. Ono, čusmo uz put da su u Ekonomskoj školi pokrenuli to pitanje i tražili da se stanje koverte tzv. „tehnološkog viška", ali nas **Vahudin Smajlagić**, sekretar ove škole, uvjerava da ovaj prijedlog (mada je zaista izrečen ne može proći. U Radnoj organizaciji se već radi na sporazumu o vrednovanju nastavnika koji rade u težim uslovima (recimo u više škola) na malo drugačiji način, mada u Metalskoj školi već i postoje takva pravila.

Prošlo je već pet godina. Svaki dan se mijenjaju i dopunjuju liste „radnika za čijim radom je prestala potreba". Van prosvjete za njih još uvijek nema prioriteta u zapošljavanju. Njihovo zadržavanje u školama, koliko god bilo humano (bez razmišljanja se mora reći da u ovom trenutku bilo nedopustivo ostaviti ih bez posla), ipak je održavanje statusa kvo. Da li vrijedi na ovaj način ublažavati probleme oko zapošljavanja, ako je status koji sada imaju desetine nastavnika (a isto je i u osnovnom obrazovanju) pravi atak na njihovo psihičko zdravlje i ugled?

Svetlana ŠILJEGOVIĆ

MILICIONERI POSEBNI PO MNOGO ČEMU NA VJEŽBI „KOZARA '85"

SPECIJALISTI ZA „SPECIJALISTE"

● Pripadnici jedinice milicije banjalučkog OSUP-a specijalne namjene prikazali posebne vještine u hvatanju „diverzanata" zabarikadiranih s taocima

Pripadnici specijalne jedinice milicije

IVANJSKA, oktobra — Poslije provedene noći na planini Bobiji, dvojica pripadnika „terorističke grupe" koja je razbijena poslije upada na šire područje Mjesne zajednice Ivanjska - (vježba „Kozara '85") - nisu mogla dalje. Zabarikadirali su se u svlačionicama na stadionu u ovom selu. Poslužili su se gestom očajnika - sa sobom su zadržali taoce, majku sa dvoje djece.

Ni ptica nije mogla da proleti. Narod na ovom području, zajedno sa pripadnicima svih struktura ONO i DSZ bio je na nogama. Teritorijalci i civilna zaštita uradili su svoj posao efikasno, kao i jedinica rezervnog sastava milicije. „Neprijatelj" je razbijen, ali ostala su ova dvojica, zabarikadiranih.

Tada su na „posao" stupili pripadnici Specijalne jedinice namijenjene za izvršavanje najsloženijih poslova i zadataka, koja pripada OSUP-u Banjaluka.

Vitki i kršni momci, naoružani najmodernijim automatskim, ali i hemijskim oružjem, specijalno obučavani za hvatanje i uništavanje pojedinaca ili diverzantskih grupa, stupili su u djejstvo.

Scena je bila prava ratna. Nekoliko ovih momaka, štićeni vatrom iz automatskih oružja, koristeći „mrtve uglove" kao čigre su se začas našli na krovu.

Uspjeli su da ispale u unutrašnjst prostorija nekoliko hemijskih metaka, poslije čega je izvršen upad. Specijalisti su, naravno, koristili zaštitne maske, a ošamućeni diverzanti su nakon izlaska pokušali bijeg.

Ali...

„Diverzanti" u bjekstvu

Uz pomoć psa bjegunac je ubrzo savladan

Specijalno obučeni policijski psi, postoje upravo za ovakve prilike. Pas je ubrzo stigao i zarobio „neprijatelja". Sve se odigralo u nekoliko trenutaka, taoci su oslobođeni.

Momci iz ove jedinice su pravi specijalisti baš za „specijaliste", kojima padne napamet da se ubace u našu zemlju. Obučavani su za intervencije na takozvanim tvrdim objektima, ali i na svim sredstvima prevoza. S lakoćom mogu da zaustave automobil sa diverzantima i taocima. Opremljeni su i specijalnim odijelima, koja imaju pancir-košulje. Spremni su da djeluju u svim uslovima i uvijek su na obučavanju. Uz redovne poslove milicionera, ovi momci, posvjećuju dobar dio vremena stalnom vježbanju i usavršavanju stečenih znanja iz specijalne obuke.

Prilikom odabiranja, ko će u ovu jedinicu, budući milicionari moraju da ispune testove kojima se utvrđuju njihove psiho-fizičke osobine, zatim važne su godine starosti, a najvažniji princip je - dobrovoljan pristup, u profesiju koja, po mnogo čemu, nije svakidašnja.

— Ovo je poziv u kome je svaki član ove jedinice svjestan da prvi ide na - metak, kaže Pero Dodig, pomoćnik sekretara OSUP-a Banjaluka za poslove milicije. To su stvarno dobro odabrani momci, koji sa izuzetnom ozbiljnošću i profesionalnošću shvataju obaveze. Pored poslova kojima se na „redovnim" zadacima bave u Sekretarijatu, oni određeno vrijeme koriste za obuku, koja nije nimalo laka. U ovoj „ekipi" mora se biti spreman na akciju u bilo koje vrijeme i bilo kojim uslovima".

I stvarno, njihova obuka i svakodnevno učenje nije nimalo kabinetsko. Nema zgrade na koju se ne mogu spustiti iz helikoptera banjalučkog sekretarijata, koji opet može, vođen majstorskom rukom pilota, da aterira na „polić" od krova. Potom se specijalisti pomoću užadi spuštaju nekoliko spratova niže, upadaju u prostorije iz vazduha. Sve radnje obavljaju bez obzira na visinu. Jedna od njihovih „učionica" je i voz u pokretu, avion, ili automobili i razna druga prevozna sredstva.

Rukuju sa najmodernijim oružjem. Tu je lična odbrana, zatim razne borilačke vještine, poznavanje hemijskih sredstava, eksploziva... i da za sve to imaju „hladnu" glavu i veliko - srce.

Nema šta, za ovaj posao je i te kako potrebna - hrabrost.

U ovoj akciji, koju su s uspjehom prikazali na vježbi „Kozara '85", pripadnici jedinice specijalne namjene pokazali su da su posebni po mnogoi čemu.

Pravi specijalisti za „razne specijaliste".

Tekst i snimci: D. KECMAN

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 50 do 60, bijeli luk 200 do 250, kupus 70, blitva 120, špinat 120, kelj 150, karfiol 150 do 200, krompir 50, paprike 60 do 80, paradajz 60 do 70, zeleni paradajz 40, mrkva 100, cikla 50, rotkva 50, mahune 150, grah 350 do 450, plavi patlidžan 120, zelena salata 200 dinara po kilogramu, rotkvice 50 dinara vezica.

VOĆE: nar 200, grožđe 160 do 200, kesten 150, jabuke 80 do 120, kruške 70 do 150, šljive 120 dinara po kilogramu.

ORASI: jezgra 2.200, u ljusci 600 do 650 dinara po kilogramu.

JAJA: 30 do 33 dinara po komadu.

MED: 700 dinara po kilogramu.

MLIJEČNI PROIZVODI: sir 30 do 40, kajmak 600 do 700, užički kajmak 900 do 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: astromerija 50, ruže 100, dalija 30, ljiljan 150, karanfil 30 do 50, gladiole 60, hrizanteme 150, gerber 100 do 180, anturijum 250 do 300 dinara po struku.

Ž. P.

BANJALUČKI ZADRUGARI U RIJEČKOM „JADRANKOLORU"

PRILIKA ZA STALNI POSAO

● Banjalučani koji su udružili rad s „Jadrankolorom" u septembru su zaradili 70 do 110 hiljada dinara

Predstavnici riječkog „Jadrankolora" su nedavno u Banjaluci održali sastanak sa članovima Omladinske zadruge zainteresovanim da rade na gradilištima ovog kolektiva. Ovo je bila prilika da se nešto više sazna o uslovima rada i smještaja, te o mogućnostima zasnivanja stalnog radnog odnosa. Između ostalog, predočena je i platna lista Banjalučana - bivših zadrugara koji su ovog ljeta udružili rad sa „Jadrankolorom". **U septembru su zaradili 70 do 110 hiljada dinara. Ovdje treba naglasiti da je prosječan lični dohodak u ovoj radnoj organizaciji oko 50 hiljada dinara, ali zarade nisu praktično ograničene i zavise prvenstveno od zalaganja na radnom mjestu.**

Članovi Omladinske zadruge „Banjaluka" obavljaju poslove antikorozione zaštite brodova (prvenstveno uklanjanje rđe i djelimično farbarski radovi). Kao članovi zadruge u Rijeci ostaju po mjesec dana, a taj period služi istovremeno da nauče posao, priviknu se na prilično teške uslove rada, ali i kao osnova za zasnivanje radnog odnosa. Do sada je dvadeset mladića za stalno ostalo u „Jadrankoloru". Nova grupa od 14 zadrugara otišla je u Rijeku prošlog ponedjeljka, a u nedjelju će otići još 16 mladića.

Time će, uglavnom, biti zadovoljene potrebe za angažovanjem zadrugara ove godine na gradilištima „Jadrankolora".

D. R.

ISHRANA ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA

BESPLATNI OBROCI ZA 550 OSNOVACA

● Za ishranu osnovaca - do kraja ove godine - obezbijeđeno oko osam miliona i 300 hiljada dinara

Nakon ankete u osnovnim školama o mogućem broju korisnika hladnog obroka, uz učešće roditelja (21 dinar) i Samoupravne interesne zajednice osnovnog obrazovanja i vaspitanja (14 dinara), konstatovano je da se za ovaj način finansiranja izjasnilo 7.269 učenika.

Ukupna raspoloživa sredstva za ovu namjenu (do kraja godine), iznose oko osam miliona i 336 hiljada dinara. Zbog velikog brojā prijavljenih učenika i evidentirane potrebe da socijalni slučajevi primaju ovaj obrok besplatno, Komisija za učeničkistandard Zajednice osnovnog obrazovanja i vaspitanja, na svojoj sjednici, donijela je zaključak sa prijedlogom Izvršnom odboru Skupštine Zajednice za organizovanje ishrane učenika do kraja godine.

Samoupravna interesna zajednica osnovnog obrazovanja i vaspitanja bi obezbijedila i finansirala besplatnu hranu za oko 550 učenika. Cijena obroka je 35 dinara.

Prema evidenciji Centra za socijalni rad Banjaluke, 164 korisnika socijalne pomoći primala bi besplatne obroke. Sedamdeset učenika Osnovne škole „Zmaj Jova Jovanović", inače stanara doma „Rade Vranješević", takođe bi dobijali besplastno jelo. Obroci bi se davali i đacima Specijalne škole za slušno oštećenu djecu, te djeci u specijalnim odjeljenjima u osnovnim školama, a njih je oko 280.

Kako je već rečeno, u finansiranju hladnih obroka učestvovali bi roditelji i Samoupravna interesna zajednica. U Osnovnoj školi „Georgi Stojkov Rakovski" za jelo bi se pretplatilo 950 učenika, učešćem SIZ-a od pet dinara po obroku.

S. HADŽIĆ

POVODOM GODIŠNJICE UJEDINJENIH NACIJA

IZLOŽBA NA TRGU EDVARDA KARDELJA

Povodom obilježavanja Dana Ujedinjenih nacija danas i sutra na Trgu Edvarda Kardelja biće priređena foto-dokumentarna izložba na temu Položaj mlade generacije danas u svijetu. Izložba će biti popraćena odgovarajućim slajdovima.

Organizator ove izložbe je OK SSO BiH Banjaluka u saradnji sa Konferencijom OO SSO Metalske škole.

Ž. L.

U NOVOJ VAROŠI I DIJELU CENTRA II

KVAR OHLADIO RADIJATORE

U ponedjeljak, u popodnevnim satima, došlo je do pucanja cijevi na vrelovodu u naselju Nova varoš, što je dovelo i do velikog gubitka vode. Radi otklanjanja kvara radnici Gradske toplane su morali isključiti grijanje ovom naselju i dijelu Mjesne zajednice Centar II (do hotela „Bosna"). U utorak, 22. oktobra, dotrajale cijevi su zamijenjene novima, ali je prilikom puštanja vrele vode pukao ventil u šahtu sa ograncima za snabdijevanje ovog dijela grada toplom vodom.

Tako je grijanje ponovo moralo biti isključeno. U Toplani kažu da su jedva uspjeli nabaviti ventil promjera 150 milimetara u UNIS-u (nigdje u gradu se ne može kupiti, a nemaju ga ni radne organizacije koje obavljaju montažu toplovodnih i instalacija grijanja).

Ako ne bude novih nepredviđenih kvarova, od srijede, poslijepodne, nastaviće se normalno zagrijavanje Nove varoši i dijela Centra II.

D. R.

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog instituta zaštite za 22. i 23. oktobar 1985. godine koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je: u Centru 38, Boriku 42, Mejdanu 54, Vrbanji 65, Česmi 50 i Delibašinom selu 49 mikrograma. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je: u Centru 21, Boriku 47, Mejdanu 36, Vrbanji 30, Česmi 28, Delibašinom selu 33, a dozvoljena gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

SPORTSKI ŽURNAL

U MEJDANU MINULE NEDJELJE

FUDBALSKO KREŠEVO

Snimak sa nedjeljnog susreta u Banjaluci na igralištu Mejdan, gdje su se u okviru Međuopštinske fudbalske lige Banjaluka sastali Naprijed i Obradovac. Na zemlji su se istovremeno našla trojica igrača Obradovca: **Beširević** (4) bespomoćno leži **M. Durakoviću** pomaže **Avdić**, a **Zubanović** podiže **Malića**. Fudbalsko Krešev...

U OBJEKTIVU

Golmani na koljenima

Naš foto-reporter Vlado Mirković zabilježio je minule nedjelje u Sanskom Mostu, gdje su se sastali Podgrmeč i Bratstvo u Prijedoru, gdje su igrali Berek i Borac (BD), golmanske kapitulacije. Na snimku gore vratar Čobanović prati put lopte u mrežu, a na donjem nemoćni Stojanović na koljenima.

JUČE NA HIRURŠKOM ODJELU KMC BANJALUKA

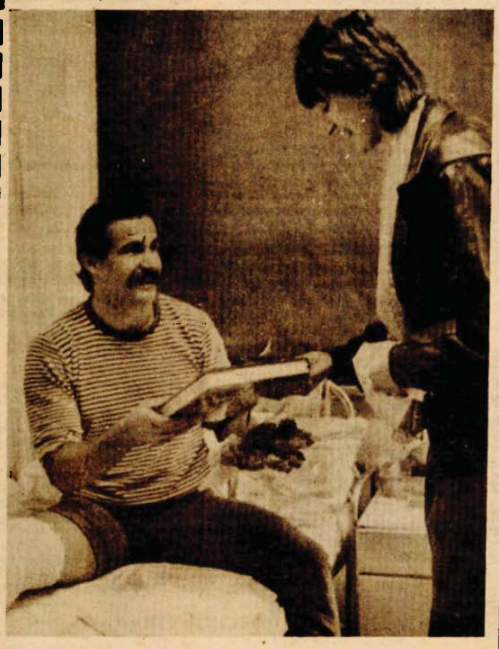

POSJETA LJUBEKU

Juče je delegacija sportista i sportskih radnika Banjaluke posjetila proslavljenog reprezentativca Jugoslavije Matiju Ljubeka, koji se oporavlja poslije operacije meniskusa lijeve noge na Hirurškom odjelu Kliničko-medicinskog centra Banjaluka. U posjeti našem istaknutom olimpijcu bili su Slađana Golić, košarkašica „Mladog Krajišnika" i kajakaš Zlatan Ibrahimbegović, koji su i sami branili boje olimpijskih reprezentacija naše zemlje, te Jelenko Radonjić, Drago Tojčić i Halid Crnalić, predstavnici SOFK-e Banjaluka.

APEL PARTIZANU

Tvrdilo se u srijedu ujutro — nema TV-prenosa susreta Partizan — Nant. Oko 13 sati u redakciju je stigao teleks — apel Gradske konferencije SSRN Beograda da Partizan, ipak, dozvoli TV-prenos. Kad ovo budete čitali, znaćete već da li je apel prihvaćen. A ulaznice za susret Partizan — Nant rasprodane su u ponedjeljak.

MLADI I FUDBAL

Hoću ja!

Proteklih dana oktobra u Fudbalskom klubu Borac treneri najmlađih kategorija našli su se na mukama. Broj dječaka od 7 do 10 godina, koji su se upisali u pionirsku fudbalsku školu, dosegao je do 300. Tako trener Josip Pelc, kao na ovom snimku, ima problema kako sastaviti dva tima. Kada su dijeljene ekipe na „bijele" i „šarene" iz pedesetak dječijih grla gromoglasno se čulo:

— Hoću ja!

Valjalo je udovoljiti željama svih. Jedni su htjeli na mjesto centarfora, drugi golmana, treći beka... Ipak, na kraju svi su bili zadovoljni — igralo se pa makar i desetak minuta.

SLAVA I REPUTACIJA

Keamal Coco novinar „Ekspres Politike", rekao je na Konferenciji Fudbalskog kluba Borac:

— Mnogi dolaze u fudbal i na račun ovih mladića — pokazao je na fudbalere - grade svoju reputaciju i stiču slavu. Nemam ništa protiv, neka je tako, ali da bar grade slavu i reputaciju Borca. Ali, ne grade, u tome i jeste cijeli problem!

SPORTSKI VREMEPLOV

Borac iz Bosanske Dubice

Dubički Borac je postizao solidne rezultate u bivšoj Krajiškoj fudbalskoj ligi.

Ovaj snimak načinjen je 1973. godine na treningu dubičkog Borca. Brigu o prvoj ekipi vodio je Fadil Kišmić i slijeva na desno stoje Haskić, M. Čehajić, I. Mašić, Hatipović, Radulović, Marjanović, B. Kišmić, Zeljković, Meded, Soldat, Lelić, Skrobić, Tulić.

U BOSANSKOJ GRADIŠCI 1973. GODINE

Pehar za Ćatića

Sedamdesetih godina počeo je procvat bosanskogradiškog fudbala. Bilo je to vrijeme kada se nedjelja iščekivala s velikim interesovanjem, a uz Kozaru je uvijek bila vjerna armija navijača, bilo da se igra kod kuće ili u gostima. Značajnu ulogu ovaj tim igrao je i među drugoligašima, a prva „violina" bio je kapiten i najbolji strijelac Enver ĆATIĆ. U tradicionalnoj anketi „Večernjeg lista" iz Zagreba Ćatić je proglašen za najboljeg fudbalera na „zapadu" u sezoni 1972/73. ĆATIĆU je uručio ovo vrijedno priznanje Nikola KRAGULJ, a na snimku se još vide Fuad ĆORBEGOVIĆ i Stojan TIMARAC.

SA SJEDNICE KONFERENCIJE FK BORAC

Delegati Konferencije Fudbalskog kluba Borac na preksinoćnoj sjednici

Radom ćemo, a ne lako ćemo...

● Jednoglasno prihvaćen novi program mjera i aktivnosti daljeg razvoja ● Za predsjedavajućeg Predsjedništva Kluba izabran Slobodan Kuštrinović ● Borac u gubitku od 14 miliona dinara...

BANJALUKA - Nakon niza odlaganja u utorak je održana sjednica Konferencije Fudbalskog kluba Borac. U njenom radu učestvovalo je oko 50 delegata, a na kraju skoro četvorosatne rasprave jednoglasno su donesene brojne odluke kojima bi se trebao, prije svega, povratiti izgubljeni, rezultatski renome kluba. Između ostalog delegati su prihvatili novi program mjera i aktivnosti daljeg razvoja kluba, povećan je broj članova u Konferenciji i Predsjedništvu, a za predsjedavajućeg izabran je Slobodan Kuštrinović.

GUBITAK

Sa 30. 9. 1985. godine FK Borac je u gubitku od 14 miliona dinara. Međutim, zanimljivo je istaći da je prošlo Predsjedništvo zateklo 1983. godine upravo isti gubitak, tako da je njihovo poslovanje svedeno na „pozitivnu nulu".

USLOVI SU STVORENI

U uvodnom izvještaju, koji je podnio vršilac dužnosti predsjedavajućeg Pero Dodig, otvoreno je rečeno o vlastitim slabostima, ali i nedostatku razumijevanja i saradnje drugih struktura u gradu, kako društveno-političkih, tako i radnih organizacija. Još jednom naznačeno je zašto se Borac morao odreći dosta kvalitetnih igrača, ali i zašto u klubu nisu angažovani fudbaleri viših vrijednosti. Većina od njih „ljubav" prema Borcu izražavala je kroz velika materijalna sredstva, koja u klubu u proteklom periodu nisu imali... Na kraju, umjesto zaključka, Dodig je rekao:

ULAZNICE

U ukupnom prihodu FK Borac ostvaruje svega sedam posto, koliko iznosi prihod od ulaznica. Inače, kako je istakao Stanojević, klub se nije ponašao stabilizaciono. U 46 nabrojane stavke „probilo" se. rashoda u 38 . Lični dohoci ternera rasli su za 40 posto u odnosu na prošlu godinu, a igrača samo za 20, što je takođe naznačeno kao apsurdno.

- Imali smo namjeru da bar donekle prikažemo stanje u Borcu kakvo je bilo juče i kakvo je danas, a kakvo ne bi trebalo biti sutra. To ćemo postići samo zbijanjem redova i uz onu narodnu izreku - „Radom ćemo, a ne lako ćemo".

Potom se čula riječ i brojnih delegata, koji su izrazili jedinstvenu podršku daljem razvoju Borca i što skorijem povratku u prvoligaške vode, ali i zamjerku na neke propuste u proteklom periodu. Dragan Stanojević je rekao:

- Uslovi koje Borac ima su daleko iznad rezultata koji se postižu. Ne možemo se složiti da je uspjeh tek očuvanje drugoligaškog statusa i to u posljednjem meču 1983/84, ili deveto mjesto 1984/85. godine. Jedno od glavnih pitanja je i saradnja sa klubovima Prve i Druge lige, koja u bosanskohercegovačkim okvirima skoro i ne postoji. Kada smo posljednji put odigrali prijateljsku utakmicu sa Veležom, Željezničarom ili Sarajevom...? Slično je sa klubovima iz Bosanske krajine.

U ime Sportskog društva Borac govorio je Duško Lajšić:

- Najlakše je dijeliti lekcije, pogotovo poslije „bitke". Tada smo po pravilu svi pametni. Međutim, treba pogledati istini u oči i reći da je u sportskim organizacijama, pogotovo volonterski, izuzetno teško raditi. Uspjeh ne može doći preko noći. Isto tako ni masovnost ne možemo postići bez vrhunskih rezultata, a dobrim rezultatima Borac će otvoriti i najtvrđa vrata. Dobrim sporazumima mogu se i moraju izbjeći mahinacije u sportu kako bi se izbjegle kojekakve priče da su u klubovima nesposobni ukoliko ne ostvare planirani rezultat, ili da su se uhvatili u „crno kolo" ukoliko u tome uspiju.

BANJALUKA IZA BORCA

O tome da je lažna dilema da iza Borca ne stoji Banjaluka govorio je predsjednik SO Duško Glamočak:

- Mnogo se potencira materijalni momenat. Ni prije se nije imalo više sredstava. Jednostavno dobrim rezultatima značajna sredstva stizala su od reklama, ulaznica... Danas toga skoro da i nema. Nekad je u Domu kulture velika sala bila malena za sve koji su željeli prisustvovati Konferenciji Borca, danas je mala sala, vijećnica, za ovakvu priliku velika. Ko je za to kriv? Ne mogu društveno-političke organizacije mijenjati trenere, igrače i voditi politiku kluba. Isto tako, ne možemo na nivou regije staviti Borac u prvi plan, kada iste ambicije imaju Prijedor, Bihać, Jajce, Bosanska Gradiška. Nema potrebne saradnje, kao u nekim drugim sredinama. Zbog svega toga skoro u svim strukturama grada izražena je jedinstvena podrška, koja nikad nije izostajala, niti će izostati. Želja svih je da Fudbalski klub Borac imamo jak, jer sa Borcem prvoligašem i ostali klubovi iz grada ostvaruju bolje rezultate, sportske priredbe su posjećenije...

PREDSJEDNIŠTVO

Konferencija Borca povećana je sa 50 na 60, a Predsjedništvo kluba s 13 na 15 članova. Sastav novog Predsjedništva: **Slobodan Kuštrinović, predsjedavajući, Ibrahim Fazlagić, Jaroslav Vasilišin, Smajo Ramić, Pero Dodig, Milorad Kantar, Abid Kovačević, Mesud Kulenović, Vojo Prnja, Anto Marić, Džavid Gunić, Predrag Redžić, Drago Tojčić, Kadir Hodžić, Munever Jusufović.**

Prije svega, tek rješavanjem problema u vlastitoj kući, odnosno organizacionim i kadrovskim jačanjem uz osvajanje pomenutog programa u Borcu može doći do neophodne prekretnice. Ukoliko to izostane, sporazum će ostati samo zabilježen pokušaj ostvarenja boljeg sutra kluba na papiru.

Jedno je sigurno: o Borcu, radu svih struktura u njemu, njihovim slabostima, ali i dobrim stranama moglo bi se napisati podeblja knjiga. Međutim, period od posljednjeg ispadanja iz Prve lige, pa sve do danas treba što prije zaboraviti, a neke od karakterističnih detalja iskoristiti kao pouku.

Na Konferenciji je bilo izuzetno malo riječi o stručnom radu, pogotovo sa mlađim kategorijama. Ne bi trebalo zaboraviti da Borac ima izuzetno kvalitetnu pionirsko-omladinsku školu, da su njeni izdanci počeli da sazrijevaju, da se već nazire, bar što se toga tiče, svjetlija budućnost ovog sportskog kolektiva.

Na kraju u ime novog Predsjedništva Kluba Slobodan Kuštrinović je rekao:

- Pokušaćemo vratiti Borac Banjaluci i Bosanskoj krajini, ali isto tako očekujemo i pomoć grada i Krajine Borcu!

Uzeir PAŠALIĆ

RUKOMET — PRVA LIGA

ZASLUŽENA POBJEDA

BORAC — PROLETER - NAFTAGAS 31:27 (13:10)

SUDIJE: Banjanin (Beograd) i Gobo (Labin); gledalaca: 700; sala Osnovne škole „Ranko Šipka"; semerci: Borac 6 (5), Proleter 6(2) Isključenja: Borac 6, Proleter 4 minuta.

BORAC: Arnautović, Miloševič 2, Saračević 8, Uzeirović 3, Kuček, Smailagić 5, Puc 11, Dakić, Nikolić 2, Ramljak, Bilić.

PROLETER-NAFTAGAS: Mićović, Rnić 9, Aleksić 5, Tupela, Đokić 3, Adić 4, Vujinović 2, Slavković 2, Maljković, Ćurguz, Vučković 2, Rac.

BANJALUKA - Vrijedna pobjeda Borca izborena uz dosta napora, ali i kvalitetnu igru. Početak je bio u znaku gostiju iz Zrenjanina koji su u 13. minutu imali prednost od 6:3. U tom času na vratima Borca zablistao je Zlatan Arnautović i nizom sjajnih odbrana okolio je saigrače. Borac je polako preuzimao inicijativu i u 23. minutu semafor je pokazivao 11:7 za domaćina. Čini se da je tada i riješen pobjednik u ovom duelu.

U nastavku, Borac je igrao gotovo rutinski, održavao je rezultatsku ravnotežu, ne dozvolivši igračima Proletera ni u jednom trenutku da ugroze vodstvo.

U redovima Borca, uz pomenutog Arnautovića, blistali su Puc, Saračević i Uzeirović, dok je kod gostiju najbolji utisak ostavio reprezentativac Rnić.

Na kraju susreta zabilježili smo i izjave najboljih pojedinaca. Iztok Puc je rekao da su njegovi saigrači više željeli pobjedu i da je to odlučilo. Momir Rnić čestitao je domaćinu na zasluženom uspjehu.

U. PAŠALIĆ

FUDBAL — LIGA MLADIH

BORAC - SARAJEVO 0:3 (0:1)

STRIJELCI: Kolić 36, Ljubičić 60. i Vazda 87. minut; sudija: B. Šipka (Banjaluka) - 8; Gradski stadion; gledalaca: oko 300

BORAC: Smajić 6, Mandić 6, Vranješ 6, Novković 6, Demirović 6, Špica 6, Durgutović 6, Barišić 5 (od 66. Šukalo -), Elkaz 5 (od 46 Bašić 5), Zdjelar 5 (od 46. Lemić 6), Šomić 6.

SARAJEVO: Vukadin 7, Bošnjak 7, Raičković 6 (od 76. Lazić -), Kolić 7, D. Božović 7, Guzina 7, Džapo 6, Ljubičić 8 (od 77. Subašić -), Petković 6 (od 80 Arnaut-), Velić 6 (od 46. Vazda 7), Brnjak 7.

BANJALUKA - Druga postava šampionskog Sarajeva napravila je veliko iznenađenje slavivši uvjerljivu pobjedu na Gradskom stadionu nad ekipom Borca od 3:0. Naime, u dosadašnjem dijelu takmičenja Lige mladih Bosne i Hercegovine tim Banjalučana bio je nesavladiv domaćin, dok su mladići sa Koševa gubili bodove i na domaćem terenu.

Bio je to susret sa dva različita poluvremena. U većem dijelu prvog, pogotovo u prvih pola sata, Borac je bio znatno bolji, diktirao tempo, stvorio četiri povoljne prilike za gol. Međutim, mreža juče odličnog Vukadina ostala je netaknuta. Na drugoj strani gosti su vješto koristili kontranapade i preko za igru raspoloženog, Ljubičića, polako „stiskali obruč", oko gola Smajica. Tako je u 36. minuti nakon pravog slaloma kroz odbranu domaćina Kolić doveo Sarajevo u vodstvo od 1:0.

U nasavku slika na terenu se promijenila. Sada su gosti držali sve konce igre, a plod takvog odnosa snaga su još dva gola u mreži Banjalučana. U 60. minuti Vazda je odlično šutirao, a Ljubičić spretno pogodio mrežu. Pred kraj susreta ponovo je Vazda pobjegao odbrani Borca i sam neometan matirao Smajica. Bilo je to 3:0 i zaslužena pobjeda boljih gostiju iz Sarajeva.

U. P.

ZAOSTALA UTAKMICA REGIONALNE LIGE — ZAPAD

LJUBIĆ - VRBAS 2:0 (1:0)

IITIJELCI: Janković u 16. i Ljubojević u 63. minuti, sudija: Milovan Runić (Banjaluka) - 7, gledalaca: 300.

LJUBIĆ: Radulović 7, Mehica 6, (Hamzić 7), Cvijanović 8, Janković 7, Ihtijarević 8, Tešnjak 7, Mehić 8, Jevtić 7, Ljubojević 6, Sinanović 7, Jašarević 6, (Janjić -).

VRBAS: Pavlović 6, Balešić 6, Hadžiosmanović 6, Kaurin 7, Pezer 7, Aleksić 6, Smajlović 6, (Čavka -), Mado 6, (Vujnić -), Jovičić 6, Šarin 5, Zejnilagić 6.

PRNJAVOR - Potpuno zasluženo i prema očekivanju domaći su slavili pobjedu. Mrežu gostiju načeo je Jankovic kada je prizemnim udarcem krunisao lijepu akciju saigrača u 18. minuti. Stalnu nadmoćnost domaći su realizovali preko Ljubojevica, koji je u 63. minuti postavio konačan rezultat. Žute kartone dobili su Mehica, Mehić, kod domaćih, i Šarin iz Vrbasa.

Brane BADULOVIĆ

IMA I TOGA

Svjetlana bez tretmana

Najuspješnija plivačica Bosne i Hercegovine, osamnaestogodišnja Svjetlana Milanović, članica banjalučkog PVK „Incel", jedna je od rijetkih sportistkinja, koja za odlične rezultate ne dobija, izuzev medalja i diploma, nikakvu naknadu. Naime, u klubu nemaju dovoljno sredstava da bi Milanovićevoj dodijelili stimulaciju u vidu hranarine, ili se možda pak izborili za sportsku ili neku drugu stipendiju. O tome da joj se plaća i trening, kao većini drugih, rezultatski mnogo slabijih sportskih sugrađana, i ne sanja.

Na kraju dodajmo da je Svjetlana Milanović do sada osvojila više od 200 medalja, bezbroj pehara i diploma, da je već deset godina prvakinja Bosne i Hercegovine, normalno u odgovarajućim kategorijama. Trenutno drži titulu prvakinje u sedam disciplina. Sa odličnim uspjehom završila je Elektro školu, i upisala se na prvu godinu Elektrotehničkog fakulteta. Za njom je više od hiljadu treninga, bezbroj sati provedenih na bazenu, često i u hladnoj vodi... Pitamo se dokle će ljubav i entuzijazam ove mlade djevojke imati granicu, ili možda drugačije, sa boljim tretmanom dokle bi se došlo.

U. P.

SKOK: Irfan Smailagić visoko je skočio i ugrozio gol ekipe iz Zrenjanina

Snimio: R. Ostojić

OMLADINSKI TURNIR „PRVI SPLITSKI PARTIZANSKI ODRED"

DRUGA POBJEDA BORCA

SPLIT - Već prvog dana tradicionalnog turnira „Prvi splitski partizanski odred" mladih fudbalera deset klubova iz cijele Jugoslavije ekipa Borca pokazala je da spada u favorite. Naime, u prvom kolu Banjalučani su uvjerljivo savladali Pobedu iz Prilepa sa 3:1. Strijelci su bili Mehica 2 i V. Kovačević za Borac, a Gavrilovski za Pobedu. U drugom susretu puleni trenera Husnije Fazlića bili su bolji i od Hajduka zabilježivši pobjedu od 1:0. Pobjedonosni pogodak postigao je mladi Mehica, koji je kandidat za najboljeg strijelca i igrača turnira.

U BOSANSKOJ GRADIŠCI

KOZARA - DINAMO 2:1 (1:0)

BOSANSKA GRADIŠKA - U prijateljskoj fudbalskoj utakmici pred oko 400 gledalaca fudbaleri Kozare su zasluženo pobijedili ekipu vinkovačkog prvoligaša Dinama. Golove za Kozaru su postigli Delalić i Šahinović, a pred kraj utakmice strijelac za Vinkovčane bio je rezervista Berecki. Utakmica je obilovala lijepim akcijama, a Kozara je u svemu nadvisila prvoligaša. Gledaoci uveliko žale što domaći „republikanac", takvu igru nije pružio u subotu, u prvenstvenoj utakmici protiv Krajine.

Đ. S.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA „SRBAC" - REZULTATI 9. KOLA: GORNJA LEPENICA: Borik - Gradina, 1:1, POVELIĆ - Danko Mitrov - Sitneši 2:2, GORNJI SRĐEVIĆI: Rakovac - Nožičko 2:0, RAZBOJ: Vrbas - Motajica 3:2 BOSANSKI KOBAŠ: Radnik - Vrbas (P) 3:0, STARI MARTINAC: Napredak - Kaolin 4:2.

REDOSLIJED: Vrbas (R) 16, Napredak 13, Kaolin i Radnik 12, Rakovac 11, Sitneši 10, Vrbas (P) 8, Danko Mitrov 7, Gradina 6, Borik 5, Nožičko 4 i Motajica 2 boda.

S. K.

SAHOVSKI ZADATAK

Broj 988

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Ke1, Da4, Ta1, Th1, Sb3, Sh4, Lc1, Lf1, pješaci a2, b2, c3, e3, f2, g2, h3 (15)

Crni: Kc8, Dg6, Td8, Te8, Sc6, Se4, Lc2, Ld6, pješaci a7, b7, c7, f7, g7, h7 (14)

Crni vuče i dobija!

Pozicija je uzeta iz partije Kusman - Šerli (1903) u kojoj je crni matirao protivnika nakon tri poteza.

Rješenje prošlog zadatka: 1. Th6 gh6 2. Sf6 Kh8 3. Tg7 Kg7, 4. Se8 Kg6, 5. Df6 Kh5 6. Sg7 mat!

● Kad je rat završen više od 3,3 miliona stanovnika u Jugoslaviji nije imalo krova nad glavom ● Još 25. aprila 1944. godine donesena je načelna odluka o provođenju agrarne reforme i kolonizacije ● Vlada Demokratske Federativne Jugoslavije donijela je 23. avgusta 1945. godine Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji

ČETIRI DECENIJE OD KOLONIZACIJE:

KUDA SU IŠLI VOZOVI BEZ VOZNOG REDA?

Pusta sela — bezemljašima

PIŠE JELENKO SLATINAC 1

Prošle su pune četiri decenije od kada su iz Krajine i drugih dijelova zemlje krenuli „vozovi bez voznog reda".

Na zgarištima u Krajini, gdje su ofanzive i bijes fašističke soldateske ostavili svoje sramne pečate, pečate neljudskosti, nije se moglo ostati, nije se imalo od čega živjeti.

Povratak ratnika

Godina je 1945. Ratnici se vraćaju u svoja sela. Umjesto toplih domova dočekuju ih zgrađišta. Protutnjale su Krajinom ofanzive, sve je popaljeno i uništeno. Trebalo je počinjati na zgarištima, počinjati sve iz početka. Na brzinu su građene kolibe da bi se koliko—toliko zaštitila nejač.

To ljeto 1945. godine, puno revolucionarnog zanosa i elana, ostaće u sjećanju, duboko urezano tadašnjoj sirotinji, koja ni hljeba nije imala.

Zemlja je opustošena, sve uništeno. Više od 3,300.000 stanovnika nije imalo krova nad glavom. Uništena je industrija, razoreni gradnici, upropašteni putevi, uništene lokomotive i vagoni, brodovlje odvezeno u nepovrat.

U selima siromaštvo, posebno u krajevima kuda je fašistička vojska često prolazila. Krajina je u zgarištima. Poljoprivredni inventar ne postoji, nema konja, goveda i ovaca.

Statističari su izračunali da je 85 odsto konja stradalo u ratu, da je poklano 83 odsto goveda, da nedostaje 87 odsto svinja i 86 odsto ovaca. Puste su pojate, popaljene, razrušene.

Važno je da je stigla sloboda. Ratnici se vraćaju, odjekuju pjesme, raduju se novom životu. Golotrba djeca igraju u prašini. Ne računaju na sljedeću zimu, na glad i golotinju. Važno je da više iza Osječnice, Grmeča, Zelengore, Triglava, Koraba ne tutnje njemački topovi, da čelične ptice ne sijuju smrt „sa neba".

Državna briga

Na drugoj strani, u ravnom Banatu, Bačkoj, Srému, sela stoje pusta. Folksdojčeri i narodni neprijatelji su morali da uzmaknu, da se povuku. Ostavili su pune koševe, netaknute kuće. Obilje na jednoj i siromaštvo na drugoj strani.

Mlada država preuzima brigu o ljudima. Još dok su tutnjali tenkovi i jurišale SS divizije u posljednjem grču, dok se rušio truli Treći Rajh, jugoslovensko državno i partijsko rukovodstvo 1944. godine, tačnije 25. aprila, donosi načelnu odluku o provođenju agrarne reforme i kolonizacije.

Parola: „Zemlja pripada onima koji je obrađuju" — postaje polako stvarnost.

Odluka o kolonizaciji i agrarnoj reformi dopunjena je 9. marta 1945. da bi 23. avgusta te iste godine Vlada Demokratske Federativne Jugoslavije donijela Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji.

O bezemljašima brine država. Taj novi zakon unio je nešto više radosti u opustošena sela, ozario lica bivših bezemljaša, najamnika, koji su cijeli život radili kod gazda za suvu koru hljeba, stari gunj i iznošene pantalone.

Revolucionarnim aktom nove vlade izdvojena je zemlja i imovina u fond za naseljavanje boraca Jugoslovenske armije. To je imovina oduzeta od narodnih neprijatelja, od onih koji su se povlačili iz zemlje zajedno sa osvajačima. Oduzeta je od ljudi koji su svoje ruke uprljali u ratu.

U sjevernom dijelu Banata ostaju pusta sela. Švabe bježe iz Nakova, Elemira, Banatskog Novog Sela, bivšeg Svetog Đurđa, danas Žitišta, Kačareva, Čiba, danas Čelareva i drugih mjesta.

Ostaju puste kuće sa svom imovinom, obrađena polja, alatke, stoka...

Zemlja seljacima

Država svojim aktima konfiskuje imovinu onih koji su na strani njemačkog okupatora aktivno učestvovali u borbi protiv NOB-a. U državni fond ulazi sva imovina onih koji su otišli zajedno sa Hitlerovim vojnicima, oduzima se dio gazdinstava onima koji su imali više od 45 hektara poljoprivrednog i šumskog zemljišta, ili 25 do 35 obradivih površina, a na kojima su radili najamnici, ili je davana u zakup bezemljašima. U tek stvorenoj državi odjekuje parola:

Kad su kolonisti krenuli zatekli su u Čelarevu razrovane ulice, blato, a danas je to naselje gradskog tipa

„Zemlja seljacima, fabrike radnicima!"

Oduzimaju se zemljišni posjedi starojugoslovenskih banaka, crkava i manastira, višak zemljišta iznad maksimuma. Ostvaruje se revolucionarna ideja da niko ne može da živi na račun tuđeg rada.

Oduzeta zemlja ulazi u jedinstven zemljišni fond. To je više od 800 hiljada hektara obradive zemlje, koja će poslije odlukama vlasti biti dodijeljena ratnicima—bezemljašima. Skučiće se tako više od 316 hiljada porodica u novoj Jugoslaviji.

Samo 99 dana po završetku rata, tačnije 23. avgusta 1945. godine, Demokratska Federativna Jugoslavija je donijela Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji. U ovom Zakonu između ostalog piše:

„U cilju dodjeljivanja zemlje zemljoradnicima koji nemaju zemlju, ili je imaju nedovoljno, izvršiće se na cijeloj teritoriji Demokratske Federativne Jugoslavije agrarna reforma i kolonizacija ostvarujući načelo: zemlja pripada onima koji je obrađuju".

Ministarski savjet Demokratske Federativne Jugoslavije donosi Uredbu o redu prvenstva u dodjeljivanju zemlje.

Zemlja se dodjeljuje borcima i invalidima Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, odnosno Jugoslovenske armije, porodicama i siročadi izginulih boraca, žrtvama i porodicama žrtava fašističkog terora, invalidima iz prošlih ratova. Prvenstvo pri dodjeli zemlje imaju dobrovoljci i stariji borci, oni koji su u rat pošli 1941, 1942. i 1943. godine.

Odluka o naseljavanju

Zakonom o agrarnoj reformi i kolonizaciji precizirano je između ostalog i sljedeće:

„Od zemljišta koje je konfiskovano i eksproprisano od lica njemačke narodnosti i narodnih izdajnika u Bačkoj, Banatu, Baranji i Sremu da se izdvoji 500.000 katastarskih jutara zemlje za naseljavanje boraca Jugoslovenske armije koji se pojave u obavežu da će se na zemlji naseliti i istu sa svojom porodicom obradivati".

Na čelu Agrarnog savjeta Demokratske Federativne Jugoslavije nalazio se iskusni revolucionar **Moša Pijade.** Brigu o provođenju agrarne reforme i kolonizacije vodilo je više organa: Agrarna komisija CK KPJ, Ministarstvo za kolonizaciju, Ministarstvo za poljoprivredu, Ministarstvo za narodnu odbranu i Agrarni savjet.

Saglasnost na spiskove za kolonizaciju davalo je Ministarstvo narodne odbrane. Ova budnost je u tim vremenima bila neophodna, jer, željelo se da ovaj krupan programski zadatak naše revolucije bude obavljen na najbolji mogući način, bez ikakvih „divljih" naseljavanja, a valjalo je zaustaviti i pokušaje klasnog neprijatelja da se sa kolonizacijom špekuliše i da se ove prve mjere mlade države izigravaju.

Uporedo sa odlukama kome i kako dijeliti zemlju donošene su i odluke o podjeli ostale imovine. Riječ je bila o stambenim zgradama — kućama, te pokućstvu. Valjalo je pravilno podijeliti i poljoprivredni inventar. Ujedno, onima koji se kolonizuju država obezbjeđuje besplatan prevoz državnom željeznicom, ili brodom od mjesta selidbe do mjesta gdje će se kolonisti naseliti. Kolonisti su sa sobom mogli ponijeti stvari i inventara do hiljadu kilograma po domaćinstvu, a imali su pravo na jedno goveče ili konjče i to sve na državni teret.

Kod podjele zemljišta odlučeno je da se domaćinstvima dodjeljuje od osam do 12 katastarskih jutara obradive zemlje po porodici, a 30 odsto više moglo se dati narodnim herojima i oficirima Jugoslovenske armije, koji su po zanimanju zemljoradnici. U ovu grupu uračunate su i mnogočlane porodice, a bile su u to vrijeme veoma brojne. Zakon je predvidio i to da se dobijeno zemljište ne može podijeliti i prodati u roku od 20 godina.

Kad je sve pripremljeno, valjalo je misliti i na sljedeću zimu. Agrarni savjet Demokratske Federativne Jugoslavije je žurio sa ovim poslom, kako bi se selidba — kolonizacija završila prije nastupajuće zime. Bilo je malo vremena, valjalo je brzo raditi.

U sljedećem broju:
Krajina se sprema za put

ROMAN U NASTAVCIMA

POZORIŠTE ŽIVIH LUTAKA

15

MILOŠ APRILSKI

XXVII KONTAKT

Zavjesa se diže. Homo Dominus se obraća gledaocima. Oslovljava ih sa dragi i poštovani i najavljuje da počinje igra. On predstavlja sebe. Kaže da se zove Homo Dominus i da je autor farse koju će gledaoci upravo vidjeti. Kaže da je glavna ličnost njegove farse Prometej. Kaže takođe da na jednoj strani Časovnika sjedi Sreća koja voli da usmrti i pri tom pokazuje prstom na Filiu Fortunu. Mater Mors predstavlja kao Srećinu Majku, Smrt koja voli da usreći. S posebnim naglaskom predočava gledaocima da farsa ima i jednu nesvakidašnju ličnost i da su oni — „dragi gledaoci" — ta ličnost. Oni su se, veli, u igru uključili odgovarajući na postavljeno pitanje: „Šta bi bilo kad bi čovjek imao rep — da li bi pantalone tada imale još jednu nogavicu ili još jedan džep?" Homo Dominus daje znak redarima u dvorani da prikupe listiće s odgovorima na ovo pitanje.

I dokle traje to prikupljanje listića? Za to vrijeme, nadam se, nešto se događa?

Dok redari prikupljaju listiće, i dok listiće pregleda onaj, mjesni satiričar, dopisnik „Malih šala", Homo Domunus daje posljednja uputstva Homo Sapiensu, Filiji Fortuni i Mater Mors, odnosno Prometeju, Sreći i Smrti, licima svoje farse. Postavlja ih u odgovarajuće poze, kao lutke. Za sve vrijeme, dok redari obavljaju svoj posao, svira muzika po ukusu prisutne publike.

Mora li muzika baš da bude po ukusu prisutne publike?

To je uprvo veoma važno kako se publika ne bi dosadivala i tako istupila oštricu pažnje.

I šta biva s listićima i duhovitim odgovorima na postavljeno pitanje?

Homo Dominus prima listiće i ponovo uspostavlja kontakt s gledaocima. Ovaj kontakt s publikom je, moram priznati, takođe jedna od najznačajnijih inovacija u mom teatru.

Ne bih baš rekao da ti je to neka inovacija. Takve inovacije su u posljednje vrijeme često viđene. Čak i među onima koji sebe nazivaju estradnim umjetnicima. No, pustimo to! Šta odgovaraju gledaoci? Na sve si mislio, sve si predvidio, pa verovatno znaš šta otprilike odgovaraju gledaoci?

Pobogu brate, kako to mogu predvidjeti?! Pa, to će se saznati na predstavi. I na svakoj drugoj predstavi publika će drugačije reagovati, drugačije odgovarati. U tome i jeste veličina i značaj moje inovacije. Živi kontakt s publikom, zbog koje uostalom i postoji teatar, veliki je korak od gledaoca kao objekta do gledaoca kao subjekta pozorišne predstave. Bez tog i takvog kontakta teatar budućnosti neće uopšte moći opstati.

Dobro, neka bude kao što ti kažeš. Idemo dalje!

XXVIII BOG

Druga episodija moje farse, kao što sam već rekao, ima dvije metamorfoze: igru živih lutaka i igru sjenki, nešto kao wajang. Prva metamorfoza je podijeljena u četiri slike (A, B, C i D). Druga je npodijeljena.

Kakve metamorfoze su posrijedi? Šta se u šta pretvara?

E, od toga kako će publika razumjeti ove dvije metamorfoze, zavisi uspjeh čitave predstave, uspjeh farse Dominusove, pa prema tome i moje. Šta se u šta preobražava? Već sam to u izvjesnom smislu nagovijestio i na taj način publiku donekle pripremio. (Priprema publike za događaj koji će doći jedno je od zlatnih pravila dobre dramaturgije. Uspješna priprema je znak da je dramski pisac ispekao zanat.)

Nije mi jasno šta je u svemu tome bitno.

Bitno je da gledalac shvati da Homo Dominus, dakle čovjek—gospodar, sebe smatra nekom vrstom boga oca, svevišnjeg i svemoćnog stvoritelja. E, taj samozvani bog (pravi bog neka mi oprosti što mu spominjem ime i uznemiravam ga u njegovom nebeskom miru) postupa s ljudima kao sa šahovskim figurama. Samo za razliku od pješaka u šahu, figure tog samozvanog boga su žive, a djelaju kao lutke. Tragikomika je u tome što su to žive lutke, od krvi i mesa, ali bez svoje volje, bez ličnosti. Njihova volja je u stvari volja njihovog gospodara, u ovom slučaju Homo Dominusa, autora farse o njima, njihovog stvoritelja.

I od Homo Dominusa valjda ima neko moćniji?

Moćniji od njega sam jedino ja, jer je on lice moje farse... U prvoj metamorfozi, dakle, od živog čovjeka, u ovom slučaju od Homo Sapiensa, skruženog i slijepo poslušnog, postaje živa lutka, još skrušenija, još poslušnija...

Tu si već jasniji i određeniji...

... još beživotnija i neljudskija.

Predstava sad, nadam se, može početi.

XXIX KRUG

Homo Dominus, autor farse o Prometeju, obraća se dragim gledaocima, posjetiocima u dvorani, i obavještava ih da predstava počinje. On se smjesti visoko iznad svojih ličnosti. Kao bog. Isprobava da li su „konci" čvrsto vezani za njegove lutke. Pokreće im glave tamo—amo. Homo Dominus se uvjerava da sve funkcioniše kako treba i igra počinje. Mater Mors, Smrt koja voli da usreći, pokreće mehanizam Časovnika. Kazaljka počinje da se vrti. Filia Fortuna, Sreća koja voli da usmrti, na jednom kraju kazaljke počinje da se vrti. Sreća isprsi izazovno gole grudi. Prometej ispruži ruke prema njoj. Sreća se vrti u krug. Dojke joj dva izazova. Prometej se vrti u krug. Ruke mu dvije želje. I tako — Sreća „bježi". Prometej „juri" za njom. (Pri tom publika ni u jednom trenutku ne smije da zaboravi da je Prometej Čovjek Razumni, da je Sreće kći Smrti i da voli da usmrti a da je Smrt majka Sreće i da voli da usreći.)

I dokle tako?

Sve dok je ne stigne.

Ali ne takav način on je nikada neće stići!

To znaš ti. Prometej je slijepo poslušan i sav ustreptao od želje da za svog gospodara, a time i za čitavo čovječanstvo, osvoji sreću, da je dohvati, ponese i donese kao vatru.

I taj Časovnik je na sceni samo da bi pokazao kako Čovjek Razumni nikada neće dostići Sreću i da mu to, koliko god nastojao, neće poći za rukom? Ostaće da se vrti u krugu?

Da. I još više od toga. Krug predstavlja apsurd ljudskog bitisanja u Vremenu i Prostoru. A pokretač tog Vremena i tog Prostora je Smrt. Apsurd iz nje izvire i u nju uvire. Isto kao i sam život. Otuda onaj moto na početku moje farse: Ne mogu se oteti utisku da je sve ovo što činimo od nastanka do nestanka, a što nazivamo životom, jedna veoma neslana šala smrti...

Sve je to lijepo zamišljeno i u svemu tome ima lijepe simbolike. No, moram ti reći da Eshilov Prometej nije bio budala kakav je taj tvoj i nije se plašio bogova kao što se plaši tvoj stradalnik.

Eshilov Prometej je Eshilov Prometej, a moj Prometej je moj Prometej. Moj Prometej je višeznačniji u svom stradanju. Osim toga, je se sa svojim šalim i namjerno ga pravim budalom, a Eshil je u svojoj tragediji bio smrtno ozbiljan. I tu se moj etnički prethodnik i ja razlikujemo.

(Nastavlja se)

Na osnovu odluke Radničkog savjeta od 14.10.1985. godine, OOUR Dom zdravlja Banjaluka RO Kliničko-medicinskog centra Banjaluka, r a s p i s u j e

KONKURS

za popunu slobodnih radnih mjesta

1. ljekar na specijalizaciji iz pneumoftiziologije za rad u Službi za plućne bolesti i tuberkulozu, na neodređeno vrijeme, izvršioca 2

USLOVI: završen medicinski fakultet, položen stručni ispit, dvije godine radnog iskustva i poznavanje jednog stranog jezika.

2. ljekar opšte medicine za rad u Službi za zaštitu zdravlja školske djece i omladine, na neodređeno vrijeme — izvršioca 1

2. ljekar opšte medicine za rad u Službi za zaštitu zdravlja školske djece i omladine, na neodređeno vrijeme - izvršioca 1

3.ljekar opšte medicine za rad u Službi za zaštitu zdravlja školske djece i omladine, na određeno vrijeme do povratka ljekara sa specijalizacije — izvršioca 1

4. ljekar opšte medicine za rad u Službi medicine rada, na neodređeno vrijeme — izvršioca 4

5. ljekar opšte medicine za rad u Službi medicine rada, na određeno vrijeme do povratka ljekara sa porodiljskog odsustva, ponovni konkurs — izvršioca 4

USLOVI: od 2 do 5/ opšti uslovi po zakonskim propisima, završen Medicinski fakultet i položen stručni ispit.

OGLAŠAVA

slobodnim radna mjesta

6. Rendgen tehničar za obavljanje poslova i radnih zadataka srednje složenosti u Službi za plućne bolesti i tuberkulozu, ponovni oglas, na neodređeno vrijeme — izvršioca 1

USLOVI: Opšti uslovi po zakonskim propisima, završena medicinska škola, smjer rendgen tehničara, položen stručni ispit i prethodna provjera znanja.

7. Medicinska sestra — tehničar za rad u Službi opšte medicine u terenskoj ambulanti „Goleši", na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog odsustva — izvršioca 1

8. Medicinska sestra — tehničar za rad u Službi opšte medicine u terenskoj ambulanti „Borkovići", ponovni oglas, na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog odsustva — izvršioca 1

USLOVI: za radno mjesto pod red. br. 7 i 8/ opštiuslovi po zakonskim propisima, završena medicinska škola smjer medicinskih sestara - tehničara, položen stručni ispit i prethodna provjera znanja.

Prijave se podnose Komisiji za radne odnose OOUR Doma zdravlja Banjaluka RO Kliničko-medicinskog centra Banjaluka (putem Kadrovskog odsjeka) u roku od 15 dana za konkurs, odnosno 8 dana za oglas od dana objavljivanja konkursa odnosno oglasa u listu „Glas".

Uz prijavu kandidati su dužni da dostave: za radno mjesto pod red. br. 1) uvjerenje o završenom medicinskom fakultetu, uvjerenje o položenom stručnom ispitu, izvod iz matične knjige rođenih i potvrdu o radnom odnosu, odnosno iskustvu i potvrdu o poznavanju jednog stranog jezika; za radno mjesto pod red. br. 2 do 5/ uvjerenje o završenom medicinskom fakultetu, uvjerenje o položenom stručnom ispitu, izvod iz matične knjige rođenih i ljekarsko uvjerenje o radnoj sposobnosti; za radno mjesto pod red. br. 6 do 8/ svjedočanstvo o završenoj medicinskoj školi odgovarajućeg smjera, uvjerenje o položenom stručnom ispitu, izvod iz matične knjige rođenih i ljekarsko uvjerenje o radnoj sposobnosti.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

O rezulatima konkursa odnosno oglasa kandidati će biti pismeno obavješteni u roku do 15 dana od dana izbora.

SOUR KPK „KRAJIŠNIK" BANJALUKA
RO TVORNICA OBUĆE „SLOGA"
RZ „ZAJEDNIČKE SLUŽBE"
PRNJAVOR

Na osnovu odluke Komisija za radne odnose broj: 3735/85. od 15.10.1985. godine raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke

1. KUHAR POMOĆNIK, 1 izvršilac na neodređeno vrijeme

Uslovi:

Položen ispit za PK kuhara.

Uz prijavu na oglas potrebno je dostaviti sljedeće:

— dokaz o stručnoj spremi

— izvod iz matične knjige rođenih

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas" Banjaluka. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Prijave slati na adresu: RO TVORNICA OBUĆE „SLOGA" RZ „ZAJEDNIČKE SLUŽBE" PRNJAVOR.

RO „4. JULI" OOUR „VELEPROMET"
BOSANSKA KRUPA

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR „Velepromet" Bosanska Krupa od 17.10.1985. godine, Kadrovska komisija OOUR-a r a s p i s u j e

OGLAS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme

1. Transportni radnik — 7 izvršilaca

Osim opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, kandidati treba da imaju osnovnu školu i da su psihički i fizički zdravi za obavljanje poslova transportnog radnika.

Prijave na oglas sa potrebnom dokumentacijom predati lično ili dostaviti na adresu: RO „4. juli" OOUR „Velepromet" Bosanska Krupa — Robna kuća „Ada" za Kadrovsku komisiju, u roku od 8 dana računajući od prvog narednog dana po objavljivanju oglasa u sredstvima javnog informisanja. Neblagovremene i nepotpune prijave će biti odbačene bez razmatranja.

SOUR „RUDI ČAJAVEC"
RO ELEKTROMEHANIKA
OOUR FABRIKA NEMETALNIH PROIZVODA
BANJALUKA

Komisija za radne odnose održana dana 17.10.1985. godine, na osnovu člana 170. Zakona o udruženom radu, člana 10. Zakona o radnim odnosima i člana 11. Pravilnika o radnim odnosima OOUR Fabrika nemetalnih proizvoda, RO Elektromehanika, SOUR „Rudi Čajavec"

R a s p i s u j e

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. SLOŽENI POSLOVI KONTROLE KVALITETA, — 2 izvršioca

USLOVI: SSS mašinski tehničar, pripravnik.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Kandidati koji se ne nalaze na evidenciji SIZ-a za zapošljavanje Banjaluka dužni su uz prijavu na oglas dostaviti i podatke sa SIZ-a za zapošljavanje kod kojeg su prijavljeni.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se Kadrovskom odjeljenju RO Elektromehanika, Ul. braće Pavlića 25, Banjaluka.

Nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

AIPK RO „STOČAR" BANJALUKA
Komisija za radne odnose AIPK RO „STOČAR" BANJALUKA, r a s p i s u j e

OGLAS

za popunu slobodnih radnih mjesta

1. KV ložača — 1 izvršilac

Osim opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, potrebno je da radnik zadovoljava i sljedeće posebne uslove:

Pod 1/ KV radnik energetičar, radno iskustvo 6 mjeseci, te da ima ovlaštenje za rad sa sudovima pod pritiskom. Radni odnos se zasniva na NEODREĐENO vrijeme.

Oglas ostaje otvoren do popune radnog mjesta.

Uz prijavu kandidati su obavezni priložiti dokaz o ispunjavanju uslova iz oglasa.

Prijave na oglas slati na adresu AIPK RO „STOČAR" BANJA LUKA, Ul. Akifa Šeremeta E.

SOUR RUDARSKO-METALURŠKI KOMBINAT
„RMK-ZENICA"
RO TVORNICA VIJAKA „MRKONJIĆ—GRAD"
MRKONJIĆ—GRAD

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose raspisuje se

OGLAS

I Mašinska radionica

1. alatničar za pripremu i doradu alata — 1 izvršilac

II Proizvodno-tehnički poslovi

1. diplomirani inženjer mašinstva (pripravnik) — 1 izvršilac

2. kvalifikovani metalostrugar (pripravnik) — 2 izvršioca

III Restoran društvene ishrane

1. Kuvar KV — 1 izvršilac

Kandidati su dužni, pored opštih zakonskih uslova, ispunjavati i ostale uslove:

Pod I-1 VK-alatničar ili mašinbravar i 2 godine radnog iskustva u kvalifikaciji na istim ili sličnim poslovima i zadacima.

Pod II-1 završen mašinski fakultet

Pod II-2 završena škola za KV-metalostrugara,

Pod III-1 završena ugostiteljska škola za kvalifikovanog kuvara i 6 mjeseci radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima i zadacima.

Istovremeno na osnovu odluke Radničkog savjeta raspisuje se

KONKURS

za izbor i imenovanje

I Pogon za pripremu sirovina i površinsku zaštitu

1. Predradnik — 1 izvršilac

Kandidat je dužan, pored opštih zakonskih uslova ispunjavati i sledeće posebne uslove:

Pod I-1 KV radnik metalske struke i dvije godine radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima i zadacima.

Kandidati su dužni uz prijavu sa dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti i uvjerenja:

— o primjernom i kvalitetnom izvršavanju tih ili sličnih poslova i radnih zadataka,

— o disciplinovanom odnosu prema radu i redovnom dolasku na posao.

Radni odnos zasniva se na neodređeno vrijeme, a kandidat izabran po konkursu imenuje se na period od 4 godine.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Konkurs ostaje otvoren 20 dana od dana objavljivanja.

RADNA ORGANIZACIJA ZA KOMUNALNU DJELATNOST
„NOVI GRAD"
Bos. Gradiška

Na osnovu člana 14.i 15. Pravilnika o radnim odnosima Radne organizacije za komunalnu djelatnost „Novi Grad" Bos. Gradiška, Komisija za radne odnose na sjednici održanoj 16.9. i 10.10. 1985. godine, raspisuje

OGLAS

za prijem radnika

1. auto-mehaničar, 1 izvršilac na neodređeno vrijeme

2. auto-mehaničar, 1 izvršilac na neodređeno vrijeme

Kandidat pod rednim brojem 1. da ima VK (V stepen), smjer automehaničara. Radno iskustvo 6 mjeseci.

Kandidat pod rednim brojem 2. da ima KV (III stepen), smjer automehaničara. Radno iskustvo 6 mjeseci.

Obavezna prethodna provjera kandidata.

Posebni uslovi utvrđeni Samoupravnim opštim aktima Radne organizacije. Lični dohodak prema Pravilniku o raspodjeli ličnih dohodaka Radne organizacije.

Rok za prijavu 8 dana od dana objavljivanja oglasa.

Rok za popunu radnog mjesta odmah.

Ponude bez dokaza za tražene uslove i ponude dostavljene van utvrđenog roka neće se uzimati u razmatranje.

Ponude se dostavljaju na adresu: Radna organizacija za komunalnu djelatnost „Novi Grad" Bos. Gradiška.

SOUR „KRAJINATRANS"
RO „AUTOPREVOZ" BANJALUKA
OOUR „PRIGRADSKI SAOBRAĆAJ SRBAC"
SRBAC

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR-a „Prigradski saobraćaj Srbac", broj: 561/85. od 11.10. 1985. godine raspisuje

KONKURS

za izbor i imenovanje direktora OOUR-a „Prigradski saobraćaj Srbac" (reizbor)

USLOVI: Osim propisanih opštih uslova, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:
— da imaju VSS/VŠS smjera: saobraćajnog, ekonomskog, mašinsko-tehničkog, pravnog, organizacije rada, politološkog, prosvetno-pedagoškog ili VK/KV vozač „D" kategorije.
Potrebno radno iskustvo 3 godine.
— da ima organizacijske sposobnosti što dokazuje dosadašnjim uspješnim radom.
— da posjeduje društveno-političke i moralne kvalitete u skladu sa prihvaćenim kriterijima za izbor inokosnog poslovodnog organa.
— da nema smetnje na izbor i funkciju iz člana 511. ZUR-a.
Konkurs ostane otvoren 15 dana od dana objavljivanja.
Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova slati na adresu: SOUR „Krajinatrans" RO „Autoprevoz" Banjaluka, OOUR „Prigradski saobraćaj Srbac" Srbac, Ul. 11. novembar bb, 78420 SRBAC.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

SOUR „KRAJINATURIST" BANJALUKA
Hotelsko-ugostiteljska radna organizacija „KONTINENTAL"
BANJALUKA
OOUR HOTEL „BOSNA"

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR Hotel „Bosna" raspisuje se

LICITACIJA

1. OSNOVNIH SREDSTAVA (ugostiteljske opreme i građevinskog materijala)
2. SITNOG INVENTARA
Licitacija osnovnih sredstava izvršiće se dana 26.10. 1985. godine sa početkom u 12 sati.
Učesnici licitacije mogu istog dana od 10 sati izvršiti uvid u sredstva koja se licitiraju, a obavezni su uplatiti prije licitacije 10% vrijednosti početne cijene osnovnog sredstva za kojeg su zainteresirani.
Licitacija sitnog inventara izvršiće se 27.10.1985. godine, sa početkom u 12 sati uz uslove za licitaciju kao i kod osnovnih sredstava.
Osnovna sredstva i sitan inventar se licitiraju povodom rušenja hotela „Palas".

SOUR ŽTO
RADNA ORGANIZACIJA ZA AUTOSAOBRAĆAJ
OOUR Željeznički autosaobraćaj
BANJALUKA

Na osnovu člana 9. Pravilnika o radnim odnosima OOUR—a ŽAS Banjaluka Komisija za radne odnose OOUR-a ŽAS Banjaluka, na sjednici održanoj dana 28.09. 1985. godine donijela je odluku kojom se objavljuje sljedeći

OGLAS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme

1. transportni radnik na neodređeno vrijeme u PJ ŽAS Prijedor 1 izvršilac
2. magacinski radnik u stanici Sanski Most 1 izvršilac
Uslovi:
Pod 1, i 2.: dostavljač robe — PKR sa 1 godinom iskustva na tim ili sličnim poslovima.
Prijave se podnose Komisiji za radne odnose OOUR-a ŽAS Banjaluka, Vlade Vitjuka bb. Uz prijavu priložiti i dokaz o stručnoj spremi, to jest dokaz o završenih 8 razreda osnovne škole i dokaz o radnom iskustvu, te izvod iz matične knjige rođenih.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.
Rok za podnošenje prijava je 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.
KOMISIJA ZA RADNE ODNOSE

RO „UNIVERZAL"
Fabrika hidrauličnih uređaja i garažno-servisne opreme, Dž. Bijedića 1 B. Luka
objavljuje

OGLAS

za prijem izvršilaca na poslove i radne zadatke kako slijedi:

1. VKV—III mašinbravar u Servisnoj službi — 3 izvršioca na neodređeno vrijeme
2. VKV—III pogonski električar u Službi održavanja 1 izvršilac na neodređeno vrijeme
3. KV—III metalostrugar u Pogonu II „UNIVERZAL" u Skender-Vakufu 2 izvršioca na neodređeno vrijeme
4. Pomoćni radnik u Pogonu II „UNIVERZAL" u Skender-Vakufu 1 izvršilac na neodređeno vrijeme (ponovni oglas)

USLOVI: Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa kandidati treba da ispunjavaju i slijedeće:
POSEBNE USLOVE:
Pod 1.) — završena škola za VKV ili KV mašinbravar
— radno iskustvo 1 godina
— položen vozački ispit „B" kategorije
— prethodna provjera stručnog znanja i radnih sposobnosti
Pod 2.) — završena škola za VKV ili KV električare
— radno iskustvo 2 godine
— prethodna provjera stručnog znanja i radnih sposobnosti
Pod 3.) — završena metalska škola, smjer KV metalostrugar
— bez radnog iskustva
— prethodna provjera stručnog znanja i radnih sposobnosti
Pod 4.) — završena osnovna škola
— bez radnog iskustva
OSTALI USLOVI: stupanje na posao, lični dohodak i ostala prava iz radnog odnosa po normativnim aktima Radne organizacije.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.
Prijave na oglas za poslove pod rednim brojem 3. i 4. slati na adresu: POGON II „UNIVERZAL" SKENDER—VAKUF.

RO „ENERGOMONT" BANJALUKA
OOUR „HIDROMONTAŽA"
BANJALUKA

Na osnovu člana 10. i 11. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a „Hidromontaža" Banjaluka i odluke Komisije za radne odnose od 16.10.1985. godine, raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme:
1. tesar VKV III grupe 1 izvršilac
Uslovi: završena škola za VKV tesara ili KV tesara i 6 mjeseci radnog iskustva na poslovima u struci.
Lični dohodak prema Pravilniku o osnovama i mjerilima za raspodjelu LD.
Uz prijave kandidati su dužni dostaviti odgovarajuću dokumentaciju kao dokaz o ispunjavanju uslova oglasa.
Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.
Oglas ostaje otvoren osam (8) dana od dana objavljivanja.
Prijave slati na adresu RO „Energomont" Banjaluka OOUR „Hidromontaža" — Rudarska br. 2.

OPŠTINSKI KOMITET SAVEZA KOMUNISTA BiH
KLJUČ
prodaja putem javne

LICITACIJE

putničko auto marke „FIAT 132-D" 2500. godina proizvodnje 1981.
Početna cijena 600.000.— dinara.
Vozilo je u ispravnom stanju i registrovano je do februara 1986. godine.
Pravo učešća na licitaciji imaju sva pravna i fizička lica uz prethodnu uplatu češća u iznosu od 10% od početne cijene na blagajni Opštinskog komiteta SKBiH Ključ.
Vozilo se može vidjeti svakog dana pred zgradom DPO Ključ, od 8 do 14 sati.
Prenos vlasništva kupljenog vozila i porez na promet padaju na teret kupca.
Licitacija će se održati 7.11. 1985. godine sa početkom u 11 sati, pred zgradom DPO Ključ.
KOMISIJA ZA LICITACIJU

SOUR „RUDI ČAJAVEC" BANJALUKA
RADNA ORGANIZACIJA DRUŠTVENI STANDARD

Na osnovu člana 10. Zakona o radnim odnosima SR BiH i odluke Komisije za radne odnose od 15.10. 1985. godine, Radna organizacija Društveni standard, raspisuje

OGLAS

1. Za prijem radnika u radni odnos na NEODREĐENO VRIJEME:
— Poslovi i radni zadaci perača suđa 2 izvršioca
Uslovi: osmogodišnja škola
Radno iskustvo 3 mjeseca
2. Za prijem radnika u radni odnos na ODREĐENO VRIJEME:
— Poslovi i radni zadaci perača suđa 2 izvršioca
Uslovi: osmogodišnja škola
Radno iskustvo 3 mjeseca
(Jedan izvršilac se prima do povratka radnice sa neplaćenog odsustva u trajanju od jedne godine, a drugi do povratka radnice sa bolovanja).
Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostavljaju se u roku od 8 dana od narednog dana od dana objavljivanja, isključivo putem pošte na adresu: SOUR „RUDI ČAJAVEC" RO DRUŠTVENI STANDARD BANJALUKA, Maršala Tita 73. Kadrovska služba, poštanski fah 143.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

Socijalistička republika Bosna i Hercegovina
OPŠTINA BOSANSKI NOVI

Opštinska komisija za društvene djelatnosti i opštu upravu

Na osnovu člana 212. Zakona o državnoj upravi SRBiH („Službeni list SRBiH broj 38/78"), Opštinska komisija za društvene djelatnosti i opštu upravu opštine Bosanski Novi, raspisuje

KONKURS

za popunu upražnjenih radnih mjesta

1) Upravnog inspektora na neodređeno radno vrijeme.
Osim opštih uslova predviđenih Zakonom o državnoj upravi SR BiH („Službeni list SRBiH br. 38/78"), kandidat treba da ispunjava i posebne uslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ove Komisije i to:
— da ima visoku stručnu spremu — diplomirani pravnik,
— da ima 3 godine radnog iskustva na tim ili sličnim poslovima i
— da ima položen stručni ispit
2) matičara u Blagaju na neodređeno radno vrijeme.
Pored opštih uslova predviđenih Zakonom iz tačke 1 ovog konkursa, kandidat treba da ispunjava i posebne uslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Komisije i to:
— da ima srednju stručnu spremu (upravna škola, gimnazija, učiteljska škola-pedagoška akademija),
— da ima 1 godinu radnog iskustva i
— da ima položen stručni ispit.
Prijave i dokaze o ispunjavanju uslova konkursa kandidati treba da dostave na adresu ove Komisije u roku od 15 dana od dana objavljivanja konkursa.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.
Prijave slati na adresu — Opštinska komisija za društvene djelatnosti i opštu upravu opštine Bosanski Novi.

OPŠTINSKI SUD U BOS. GRADIŠCI

Konkursna komisija Radne zajednice Opštinskog suda u Bos. Gradišci objavljuje

OGLAS

za slobodno radno mjesto
DAKTILOGRAFA (1 izvršilac)
za rad na određeno radno vrijeme:
USLOVI: Osim opštih uslova određenih zakonom, kandidat treba da ispunjava i posebne uslove:
— da ima završenu srednju daktilografsku školu
Molbe se primaju u roku od 8 dana od dana raspisivanja, odnosno objavljivanja oglasa.
Uz molbu je potrebno priložiti dokaze o ispunjavanju uslova iz oglasa.
Nepotpune molbe neće biti na razmatranju.

Dana 24. oktobra 1985. godina navršava se šest tužnih mjeseci kako smo izgubili jedinoga i voljenog sina, unuka i sestrića

ALEKSANDRA ACU MOMIĆA

Dragi moj sine, radovao si se životu, a tako mlad i iznenada si ga morao napustiti. Tvojim odlaskom izgubila sam svu radost života, jer moj život bio si samo ti. Ostala mi je teška bol i grob koji stalno obilazim, kitim cvijećem i zalijevam suzama. Hvala svima koji te se sjećaju i posjećuju tvoj vječni dom. Hvala osoblju dječijeg vrtića, a posebno tvojim drugaricama koje te se stalno sjećaju i koje na mogu da shvate da te više u vrtiću nema.

TVOJA ZA ŽIVOTA NEUTJEŠNA MAMA s porodicom

062944

Javljamo tužnu vijest da je u srijedu 23. oktobra 1985. godine u 63. godini života preminuo naš dragi suprug, otac, brat i djed

LEONTIJE (BUDIMIRA) JEFTOVIĆ

Sahrana će se obaviti 24. oktobra 1985. godine u 16,00 sati na groblju „Sveti Marko" u Banjaluci.

OŽALOŠĆENI: supruga KATA, kćerke: VERA I LJILJANA, braća: MIHAJLO, MILIVOJE I FRANJO, zetovi: STANISLAV I MILORAD, unuci: DEJAN I BOJAN, snahe, mnogobrojna rodbina i komšije

062946

Dana 26. oktobra 1985. godine navršava se četrdeset tužnih dana od smrti naše drage supruge i majke

ANKICE PAVLETIĆ

Tim povodom dana 26. oktobra 1985. godine u 11.00 sati posjetićemo njen grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠĆENI: suprug ZVONKO I kćerka SUZANA

062943

SOUR „RUDI ČAJAVEC"
RO ELEKTROMEHANIKA
OOUR OBRTNE MAŠINE I PRIBOR
BANJA LUKA,

Komisija za radne odnose održana dana 22.10.1985. godine, na osnovu člana 170. Zakona o udruženom radu, člana 10. Zakona o radnim odnosima i člana 11. Pravilnika o radnim odnosima Obrtne mašine i pribor, RO Elektromehanika, SOUR „Rudi Čajavec

Raspisuje

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. SLOŽENI POSLOVI KONSTRUKTIVNO-TEHNOLOŠKE PRIPREME OBRADE REZANJEM I OBRADE DEFORMACIJOM, 2 izvršioca

USLOVI: diplomirani mašinski inžinjer, pripravnik.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu na oglas dostaviti diplomu o završenoj školi. Kandidati koji se nalaze na evidenciji SIZ-a zapošljavanje Banjaluka dužni su uz prijavu na oglas dostaviti i podatke sa SIZ-a za zapošljavanje kod kojeg su prijavljeni.

Prijave se dostavljaju na adresu: Kadrovsko odjeljenje RO Elektromehanika, Ul. braće Pavlića 25 Banjaluka. Nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

Obavještavamo rodbinu i prijatelje da nas je iznenada napustila naša mila i voljena dana 22. oktobra 1985. godine

KAJA MAJDANDŽIĆ, rođena ZURTA

Sahrana će se obaviti dana 24. oktobra 1985. godine na groblju „Sveti Marko u Banjaluci u 15,30 sati.

OŽALOŠĆENI: majka MARIJA, suprug ILIJA, kćerke: MARA, MIRA, ŠTEFICA, ZDENKA, sinovi: IVO, ANTO I JOSO, sestre: RUŽA, ANE, brat STIPO, zetovi: IVO, VLADO, STJEPAN, IVO, snahe: MILKA I MIRJANA, unučad i ostala mnogobrojna rodbina, prijatelji i komšije

062951

Dana 26. oktobra 1985. godine je četrdeset dana tuge i bola za našom

ANKICOM PAVLETIĆ

Teško se mirimo s neumitnom istinom da je nema, jer je njen vedar lik vječno u našim sjećanjima.

MAJKA, SESTRE I BRAĆA

062943

AIPK - Zemljoradnička zadruga Bos. Gradiška - Osnovna zadružna organizacija „Nova Topola" na osnovu odluke Zadružnog savjeta objavljuje

JAVNU PRODAJU

OSNOVNOG SREDSTVA
1. RASHLADNA VITRINA „SOKO" - 2 komada

Početna cijena 15.000 dinara (petnaesthiljadadinara) po komadu.

Javna prodaja će se obaviti dana 01.11.1985. godine (petak) u OZO „Nova Topola" u Novoj Topoli sa početkom u 8 časova.

Vitrine se mogu vidjeti na dan prodaje.

Pravo učešća na javnoj prodaji imaju sva pravna i fizička lica koja na dan prodaje na blagajni OZO „Nova Topola" u Novoj Topoli uplate 10% od početne cijene rashladne vitrine.

RO MEDICINSKI CENTAR DR MLADEN STOJANOVIĆ"
OOUR ZAVOD ZA MEDICINU RADA I ZAŠTITU RADNE I ŽIVOTNE SREDINE PRIJEDOR

raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos 5 (pet) medicinskih tehničara - opšti smjer PRIPRAVNIKA, koji će poslije obavljenog pripravničkog staža i položenog stručnog ispita raditi na poslovima i radnim zadacima PRUŽANJA PRVE MEDICINSKE POMOĆI na radilištima Radne organizacije RUDNIK ŽELJEZNE RUDE „OMARSKA" U OMARSKOJ kao pogonski medicinski tehničari u svim smjenama rada Rudnika (četvorobrigadni sistem rada).

USLOVI:

Pored opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove predviđene opštim aktima OOUR-a i to: da imaju završenu srednju medicinsku školu - opšti smjer, da nisu obavili pripravnički staž i da prvi put stupaju u radni odnos.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas" Banjaluka.

Ponude sa dokazom o ispunjavanju uslova (svjedočanstvo o završenoj srednjoj medicinskoj školi - opšti smjer) dostaviti na adresu" ZAVOD ZA MEDICINU RADA PRIJEDOR Ul. V. Nazora b. 5).

Ponude kandidata koji ne ispunjavaju uslove oglasa, neće se razmatrati i bit će vraćene odmah po primitku.

slavnik

TURISTIČKA AGENCIJA
BANJA LUKA
Maršala Tita 115, telefon (078) 31-113

ORGANIZUJE

IZLET U GRAC
polazak: 26.10.85.
CIJENA: 3.000,00 din.

PRIJAVE I INFORMACIJE
„SLAVNIK"
B. LUKA

PRODAJA AUTOMOBILI

PRODAJEM hitno automobil „reno 4 gtl" godina proizvodnje 1983. havarisan, jeftino, telefon broj 36-637, Banjaluka. 1-1

062919

PRODAJEM automobil zastavu 101 gtl, proizvodnja mjesec oktobar 1984 godine, telefon broj 57-386 od 15.00 sati, Banjaluka. 062942

PRODAJEM automobil golf jgl benzinac, prva registracija 1982 godine hitno, telefon broj 43-109 od 15.00 sati, Banjaluka 062947

PRODAJEM automobil marke simca 1100 potpuno ispravan i u voznom stanju po vrlo povoljnoj cijeni, telefon broj 40-606, Stević, Banjaluka.

062953

PRODAJEM automobil ladu, godina proizvodnje 1984 pređena kilometraža je 12.000 kilometara, cijena po dogovoru, zainteresovani neka se jave na telefon broj 079/43-939 Bosanska Dubica

062952

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM dva dunuma obradive poljske zemlje u selu Trn u neposrednoj blizini vodovod i struja, telefon broj 57-104, Banjaluka. 1-1

062887

PRODAJEM zemlju u Ramićima, cijena po dogovoru, gradnja dozvoljena, asfalt, struja ima. Vlasnik Marko Lipovac, Ramići broj 154, Banjaluka.

062935

RAZNO

PRODAJEM ugostiteljsku radnju dobro razrađenu na prijedorskom putu, pitati na telefon broj 725-225, Banjaluka 1-6

062824

STANOVI (PONUDE)

IDZAJEM dvoiposoban stan u Ulici Silvije Strahimira Kranjčevića broj 31, Banjaluka

062937

IZDAJEM dvosoban stan komforan u Ulici Žore Kovačević broj 79, Banjaluka.

062950

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM namještenu sobu s centralnim grijanjem i upotrebom kupatila dvojici srednjoškolaca ili studenata. Goran Dakić, Ulica Zije Dizdarevića broj 11, Banjaluka.

062938

IZDAJEM namještenu sobu ženskoj osobi. Štrbac, Rudarska ulica broj 286, Banjaluka.

062954

STANOVI (ZAMJENA)

MIJENJAM dvoiposoban stan preko Vrbasa za dva jednosobna stana. Zvati od 15.00 sati na telefon broj 34-236, Banjaluka.

062949

TRAVNIK – BANJALUKA

MIJENJAM dvosoban stan superkomforan s telefonom, 60 kvadratnih metara u Travniku, za odgovarajući stan ili manji u Banjaluci. Telefon broj 078/811-523, Banjaluka.

062939

RAZNO

IZDAJEM prazan lokal za sve djelatnosti, može i kafić u Ulici AVNOJ broj 36, telefoni broj 22-213 i 24-978, Banjaluka.

062941

POZORIŠTE

Koriolan sa reketom

Britanski pozorišni glumac Jan Mekelen kaže da mu je inspiracija za tumačenje uloge Šekspirovog Koriolana bio — teniski as Džon Mekinrou.

Mekelen je član britanskog Nacionalnog teatra koji gostuje u Atini i dobio je više nego pohvalne kritike za izvanredno tumačenje lika Koriolana u istoimenoj Šekspirovoj drami. Kada su ga novinari upitali kako je pripremio ovu ulogu, glumac je odgovorio:

„Tumačeći Šekspirove likove, uvijek se trudim da zamislim kakva bi osoba bio taj čovjek da je danas živ i tražim neku današnju ličnost koja ima te osobine. Kad sam pripremao Koriolana, zaključio sam da bi u današnje vrijeme on bio — Džon Mekinrou".

SPEKTAKL

Greta se vraća kući

● Kako je objavio jedan švedski novinar, „božanstvena Greta" bi se vratila u Švedsku ali se boji publiciteta. Robna kuća u kojoj je radila prije 50 godina već je stavila na ulaz transparent dobrodošlice...

Švedski novinar Sven Broman lansirao je nedavno vijest da slavna švedska filmska zvijezda Greta Garbo namjerava da se vrati u svoju domovinu Švedsku.

Broman tvrdi da se ljetos susreo sa Gretom Garbo u jednom selu u Švajcarskoj i da je tri puta intervjuisao nekadašnju slavnu „božanstvenu Gretu", koja sada ima 80 godina.

„Gretina velika želja je da se vrati u Švedsku, ali strahuje od publiciteta koji bi njen povratak izazvao" — kaže Broman.

Slavna glumica već decenijama živi u potpunoj izolaciji, ne pojavljuje se pred javnošću i krije se od očiju i svojih najbližih prijatelja i rodaka. U takvoj usamljenosti je nedavno proslavila i svoj 80. rođendan u Njujorku. Ipak, to kao da podstiče interesovanje za njenu već misterioznu ličnost.

Vijest o povratu Grete Garbo u Švedsku, izazvala je pravo nacionalno oduševljenje u ovoj zemlji. Velika robna kuća u Stokholmu „PUB", u kojoj je Greta radila kao prodavačica prije nego što je krenula putem filmske slave, već je istakla iznad ulaza veliki transparent sa natpisom „Dobrodošla, Greta!". A gradske vlasti Hegsbija malog grada na jugoistoku Švedske uputile su joj nekoliko poklona — u ovom mjestu je, kako je nedavno otkriveno, rođena Greta Garbo, iako je njena majka rođenje kćerke registrovala u Stokholmu.

FILATELIJA:

Flora na markama

● Slikar Radomir Bojanić i profesor Univerziteta Budisav Tatić pripremili su seriju prigodnih poštanskih maraka na temu flora s mnogo ukusa, pa će ova naići na neprikrivene simpatije kod filatelista

Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća izdala je, u okviru svog dugoročno zacrtanog programa, seriju maraka na temu flora sa četiri vrijednosti u ukupnoj nominali od 138 dinara. Riječ je o seriji prigodnih poštanskih maraka koju je za štampu pripremio Radomir Bojanić, akademski slikar iz Beograda, dok je štampanje istih izvršeno u „Forumu" iz Novog Sada, koji se u posljednje vrijeme specijalizovao za filatelistička izdanja. Zajednica PTT preduzeća, morala se preorijentisati na domaćeg izvođača radova, odnosno štampara, jer zbog nestašice deviza sve manje koristi usluge inostranih štamparija kao što su to one u Švajcarskoj i Zapadnoj Njemačkoj, gdje su inače izašle naše najbolje prigodne poštanske marke.

Na prvoj marki, u ovoj seriji, u vrijednosti od 8 dinara nalazi se reprodukcija veoma dekorativne crvene alge, dok je na marki od 10 dinara našla svoje mjesto takozvana mrka alga, dosta rijetka u Mediteranu. Na trećoj marci, od 50 dinara našla se mrka alga sa viljuškasto granatim talusom i uzdužnim rebrom, dok je na najskupljoj — vrijednosti 70 dinara — rezervisano mjesto za mrku algu pljosnatog talusa, pričvršćenu za stijenu.

Neke od ovih algi rastu u priobalju Evrope i Sjeverne Amerike, a druge uz obale mora Južne Evrope i Atlantika na dubinama do 10 metara. Izbor motiva, i sam tekst za ovu seriju, prilagodio je filatelističkoj zbirci dr Budisav Tatić, profesor Univerziteta u Beogradu i to, moramo posebno naglasiti, s mnogo uspjeha. Jer, riječ je o jednom od kvalitetnijih i osmišljenijih izdanja Zajednice jugoslovenskih PTT preduzeća koje će, u to smo uvjereni, naići na interes i simpatije među skupljačima maraka.

Na kraju treba reći da je izdavač, s ovom serijom, pustio u promet i takozvani koverat prvog dana i prigodni koverat, kojim se filatelisti mogu snbdjeti kod svih pošta u zemlji.

D. M.

ISTRAŽIVANJA

„Plejboj" ruši iluzije

Kada muškarci gledaju fotografije nagih ljepotica u raznim „muškim" časopisima, to — prema jednoj američkoj studiji — ima veoma nepovoljan efekat na njihove supruge, djevojke i ljubavnice: poređeći ih sa onim što, recimo, vide na stranicama „Plejboja", oni svoje ljepše polovine ocjenjuju kao manje ljepe i privlačne nego što one zaista jesu.

Ista studija, međutim, tvrdi da se uticaj gledanja golotinje kad su žene u pitanju suštinski razlikuje od muškog reagovanja. Kada žene gledaju fotografije nagih zgodnih mladića u odgovarajućim časopisima, one taj utisak povezuju sa čovjekom koji čeka kod kuće i on im se čini privlačnijim nego što jeste.

Studija o kojoj je riječ načinjena je na Univerzitetu u Arizoni i ispitivanja su obuhvatila više od 250 muškaraca i žena i njihova reagovanja na erotičke uticaje. Jedan psiholog koji je bio član ekipe stručnjaka koji su obavili ova ispitivanja tvrdi da su rezultati nedvosmisleno pokazali da se mišljenje muškaraca o njihovim suprugama i djevojkama „prosto degradira gledanjem seksi-fotografija".

SVIJET ESTRADE

Rasipni suprug

● Pjevačica Lulu tek sad je ispričala prave razloge razvoda sa Morisom Gibsom: bio je rasipan, iz dosade kupovao skupe automobile...

Britanska pjevačica Lulu nedavno se izjadala novinarima i ispričala „prave razloge" zbog kojih se svojevremeno razvela od svog supruga Morisa Gibsa, zvijezde popularne grupe „Bi dži".

Do razvoda je navodno došlo, kako tvrdi Lulu, zbog izuzetnog rasipništva mladog supruga, koji je nemilice trošio njen novac. Lulu je imala 20 godina i bila je već popularna pjevačica koja dobro zarađuje kada se udala za u to vrijeme 19-godišnjeg Gibsa, koji još nije bio velika zvijezda. Lulu sada priprema objavljivanje svoje autobiografije, a pojedine dijelove je dozvolila da objavi britanski nedjeljnik „Vumens oun".

„Moris je bio više nego ekstravagantan, a kada bi mu bilo dosadno odlazio bi i kupovao još jedan skupocjeni automobil — govori Lulu. — Stalno je kupovao automobile, odijela, nakit, pa još automobila, kao i kamere, magnetofone, videorekordere, gitare i ko zna šta sve još Nisam mogla da prolazim kroz kuću od tih silnih nepotrebnih stvari. Najgore je bilo sa automobilima: kad mu je jednom bilo dosadno, otišao je i kupio jednog „bentlija". Nepun mjesec dana kasnije iz istih razloga kupio je i jednog „aston martina"..."

Lulu i Moris proveli su u braku četiri godine, a pjevačica je sada supruga frizera Džona Fride.

ZBOG ULOGA U FILMU

Glumac među „legionarima"

● Zbog uloge u novom filmu američki glumac bio na „obuci" u školi za plaćenike koju su, kako piše štampa, pohađala i trojica „Sika" optuženih za planiranje ubistva indijskog premijera Radživa Gandija

Američki filmski glumac Robert Dival oslanja se rukama na sto, duboko udiše vazduh i kaže svojim drugovima „studentima":

„Volim zorom da udahnem miris suzavca..."

Ova neobična rečenica izgovorena u jednoj sceni novog filma čije je snimanje u toku, a dogadjase jednoj školi za plaćenike. Dival već ima iskustva s ovakvim ulogama — tumačio je jednu od rola u filmu „Apokalipsa sada" pa je čak i navedena rečenica samo nova verzija „šlagvorta" koji on govori u „Apokalipsi".

„Volim zorom da udahnem miris napalma".

Kako piše američka štampa, da bi pripremio ulogu plaćenika, Dival je proveo nekoliko dana u pravoj školi za plaćenike u blizini američkog grada Birmingema u saveznoj državi Alabami, čiji je vlasnik Frenk Kemper. Glumac je tu isprobao svoju vještinu u rukovanju suzavcem i borbi prsa u prsa, a odlučio se za Kempervou školu pošto je ona postala poznata širom SAD kada je svojevremeno objavljeno da su se tu „školovala" trojica Sika — terorista optuženih za planiranje ubistva indijskog premijera Radživa Gandija.

NAJPOPULARNIJE AMERIKANKE

Omiljena Ketrin

Filmska glumica Ketrin Hepbern je Amerikanka kojoj se njeni sunarodnici najviše dive. To je rezultat nedavne ankete uglednog američkog časopisa za žene „Lejdis houm džornal" koji je nedavno objavio listu najpopularnijih Amerikanki.

Odmah poslije Ketrin Hepbern, na drugom mjestu je poznata televizijska novinarka Barbara Volters, a treća Amerikanka kojoj se najviše dive u SAD je Džeraldina Feraro, demokratski kandidat za američkog potpredsjednika na izborima 1984. godine.

Prva dama SAD supruga američkog predsjednika Nensi Regan našla se tek na petom mjestu — prije nje se plasirala filmska glumica Džejn Fonda.

AKO NISTE ZNALI

37

PRVU međunarodnu utakmicu u velikom rukometu reprezentacija Jugoslavije odigrala je 19. juna 1950. godine protiv selekcije Belgije u Zagrebu. Pobijedili su „plavi" sa 17:3 (8:0).

NAJVEĆA stabla na svijetu nalaze se u Nacionalnom parku sekvoja u Kaliforniji. Ova stabla dostižu visinu od preko stotinu metara, a prečnik mnogih kalifornijskih sekvoja prelazi 12 metara!

VANDALI su bili pripadnici germanskogotskog plemena koje je od trećeg vijeka naše ere ratovalo sa Rimljanima na Rajni, a docnije se nastanilo u Panoniji (Ugarskoj). Tokom petog vijeka opustošilo je Galiju, Španiju i Italiju. Godine 455. pljačalo je Rim punih 40 dana, uništavajući sva umjetnička djela i spomenike. Otuda i izraz „vandali", odnosno „vandalizam" za one koji surovo uništavaju sve ono što je dobro i lijepo.

BORAVEĆI 1942. godine kao ilegalni posjetilac Soko-Banje, Ivo Andrić, naš jedini dobitnik Nobelove nagrade za književnost, došao je na ideju da napiše „Na Drini ćuprija".

SATIRIKON

● *Ovljani najbolje znaju odakle vjetar duva!*

● *Ne dolazi uvijek subota, poslije crnog petka!*

● *Kako goli da sklnu odgovornost?*

● *Suša ima jasne tokove!*

B. MITROVIĆ

● ● PRIVREDNA MANIFESTACIJA U BORIKU (18–27 OKTOBRA)	JEDNOCIFRENI BROJ	STRANO ŽEN. IME (HELENA)	GORNJI DOM PARLAMENTA	TIM	20. i 26. SLOVO	VELIKO JEZERO U SJEV. AMERICI	UDARAC IZ OKRETA	MUSLIMANSKO ŽENSKO IME	VRAT	UBICE IZ ZAGJEDE (tal)	MORSKI GREBEN	● ● ● RIJEKA NA KOJOJ LEŽI SKADAR / PORTUGALSKI SREBRNI NOVAC	OKRŠAJ, BOJ	DUVAČKI MUZIČKI INSTRUMENT	GLUMAC BRINER	GLAVNI GRAD GRČKE	SLAB	ŠARENA DUGOREPA PAPIGA
SIMBOLIZAVAČ ELEKTRIČNOG ENERGIJOM																		
GLUMAC KSJ					GLUMAC DŽUVALEKOVSKI / ALUMINIJ						POKRAJINA U GRČKOJ / TORON							
GRAD NA OBALI CRNOG MORA						RASTEZLJIVA GUMA / RIMSKI:									JUŽNI PLOD, MOGRANJ			
ŽENSKO IME									INDUSTRIJA SATOVA U ŽEMUNU					PESNICA				

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): k, raznolikost, balans, odmoriti se, pomorac, snivati, Asala, teme, Kaja, Ita Rina, nosan, onako, idiličnost, a.